SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI WOJEWÓDZKEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA 2008-2012

PIERWSZY DWULETNI CYKL 2008-2010

SZCZECIN 2010/2011

Opracowanie wykonane dla
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
przez
Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie

ALEKSANDRA HAMBERG-FEDEROWICZ

MARIA WITEK
ANNA BARTCZAK
KAMILA WÓJCIK
BOGNA KOPCZYŃSKA
CEZARY NOWAKOWSKI - dyrektor BDZ

Spis treści:

I. Wstęp
1. Podstawa opracowania raportu
2. Założenia metodyczne realizacji monitoringu
2.1. Podmiot realizujący monitoring
2.2. Zakres i przedmiot monitorowania
2.2.1. Cele i zadania WPOnZ poddane monitoringowi
2.3. Narzędzia monitorowania
2.4. Metodologia monitorowania
3. Analiza dotycząca okresu 1.10.2008 – 30.06.2010*
3.1. Uwarunkowania prawne
3.2. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze województwa
3.3. Działania na poziomie gmin i powiatów – wyniki ankietyzacji
3.3.1. Gminy
3.3.1.1. Działania administracyjne i prawne
3.3.1.2. Finansowanie opieki nad zabytkami
3.3.1.3. Działania organizacyjne i promocyjne
3.3.2. Powiaty
3.3.2.1. Działania administracyjne i prawne
3.3.2.2. Finansowanie opieki nad zabytkami
3.3.2.3. Działania organizacyjne i promocyjne
3.4. Działania na poziomie województwa
3.4.1. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
3.4.2. Działania samorządowych jednostek organizacyjnych Województwa Zachodniopomorskiego
3.4.2.1. Działania organizacyjne i popularyzatorskie
3.4.2.2. Działania naukowo-dokumentacyjne
3.4.3. Działania administracji rządowej szczebla wojewódzkiego
3.4.3.1. Finansowanie działań w zakresie opieki nad zabytkami
3.4.4. Inne działania
3.5. Działania na poziomie krajowym dotyczące woj. zachodniopomorskiego
3.5.1. Działania prawne
3.5.2. Finansowanie działań w zakresie opieki nad zabytkami
4. Synteza działań realizujących cele i zadania WPOnZ
5. Prognoza działań w kolejnym okresie obowiązywania WPOnZ
6. Podsumowanie
7. Streszczenie

**diagramy - opracowania własne, dane liczbowe z ankiet z gmin i powiatów*

Spis tabel:

Tab. 1. Udział gmin i miast w ankiecie BDZ dotyczącej monitoringu WPOnZ 2008-2012

Tab. 2. Prowadzenie Gminnych Ewidencji Zabytków i przyjęcie Gminnych Programów Opieki nad Zabytkami

Tab. 3. Uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminach

Tab. 4. Obiekty wpisane do rejestru zabytków w okresie 2008-2010

Tab. 5. Systemy finansowania prac przy obiektach zabytkowych prowadzone przez gminy,

Tab. 6. Finansowanie - wydatki gmin i miast, l. 2008-2010.

Tab. 6.1. Finansowanie opieki nad zabytkami – prac przy zabytkach nieruchomych - wydatki gmin i miast, w l. 2008-2010.

Tab. 7. Promocja zabytków i ich udostępnianie w gminach w l. 2008-2010

Tab. 8. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające w gminach na rzecz opieki nad zabytkami i dziedzictwa kulturowego regionu – na ternie gmin

Tab. 9. Udział powiatów w ankiecie BDZ w 2010 r. dotyczącej monitoringu realizacji WPOnZ na lata 2008-2010

Tab. 10. Powiatowe Programy Opieki nad Zabytkami

Tab. 11. Systemy finansowania prac przy obiektach zabytkowych prowadzone przez powiaty

Tab. 12. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające w gminach na rzecz opieki nad zabytkami i dziedzictwa kulturowego regionu – na ternie powiatów

Tab. 13. Finansowanie opieki nad zabytkami – wydatki powiatów, w l. 2008-2010.

Spis złączników:

Zał. 1. Pismo Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego kierowane do władz gmin i powiatów w sprawie monitoringu WPOnZ

Zał. 2. Zadania zrealizowane z dotacji z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego dla właścicieli zabytków na prace konserwatorskie oraz dla organizacji pozarządowych na zadania związane z edukacji popularyzacją dziedzictwa kulturowego, w latach 2008-2010

Zał. 3. Zadania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego i rewaloryzacją zabytków dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, w latach 2008-2010.

Zał. 4. Zadania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego i rewaloryzacją zabytków dofinansowane w ramach Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 -2013, w latach 2008-2010.

Zał. 5. Zadania zrealizowane z dotacji z budżetu Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prace konserwatorskie i restauratorskie obiektów zabytkowych oraz realizację zadań publicznych, w latach 2008-2010.

Zał. 6. Muzea, muzea regionalne, muzea prywatne – działające na terenie województwa zachodniopomorskiego

I. WSTĘP

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego w 2008 r. przyjął Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami (WPOnZ) na lata 2008-2012.

WPOnZ to dokument opracowany dla Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego przez Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie – samorządową wojewódzką instytucję kultury – wraz z zespołem eksperckim. Program obejmuje szerokie spektrum zagadnień związanych z dziedzictwem kulturowym województwa zachodniopomorskiego, od analizy kontekstu historycznego i zasobu materialnego dziedzictwa kulturowego, poprzez prawne i finansowe aspekty jego funkcjonowania, po wytyczenie celów i określenie zadań w tym zakresie tematycznym na okres czterech lat.

W dokumencie przewidziano także monitorowanie realizacji celów programu w cyklu 2-letnim (co wynika także z rozstrzygnięć ustawowych), sporządzanie sprawozdań z jego realizacji i przedstawianie ich sejmikowi województwa. Jako odpowiedzialne za to zadanie wskazane jest Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie.

Program Opieki nad Zabytkami, jako jeden z instrumentów zarządzania rozwojem Województwa - zgodnie Statutem Województwa Zachodniopomorskiego - jest realizacją strategii jego rozwoju. Ma się on przyczynić m.in. do poprawy stanu zachowania zabytków, wzmacniania tożsamości lokalnej oraz rozwoju społeczeństwa Województwa Zachodniopomorskiego. Sprawozdanie z realizacji Programu ma przedstawić i zanalizować wyniki podejmowanych bieżących działań w tym obszarze tematycznym na różnych poziomach organizacyjnych, zbierać dane o zachodzących zmianach oraz stanowić przesłankę do wzmocnienia lub modyfikowania zadań w obowiązującym Programie oraz w programie na kolejne lata .

Niniejsze, pierwsze sprawozdanie dotyczące okresu od 1.01.2008 do 13.06.2010, oparte zostało na w dużej mierze na danych przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego szczebla powiatowego i gminnego oraz jednostki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, a także na wynikach bieżących wizji lokalnych obiektów zabytkowych prowadzonych w terenie przez specjalistów BDZ w Szczecinie.

1. PODSTAWA OPRACOWANIA RAPORTU

Obowiązek opracowania sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami (WPOnZ) na lata 2008-2012 dla Województwa Zachodniopomorskiego wynika wprost z zapisów Programu przyjętego przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą nr XX/197/08 w dniu 17 czerwca 2008, zwłaszcza zaś rozdziału VIII. „Zasady monitoringu realizacji Programu Opieki nad Zabytkami w Województwa Zachodniopomorskim". Na konieczność uwzględnienia tych działań wskazuje zapis ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. 2003 Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.), zwłaszcza rozdział 8 „Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz ochrona zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych". Artykuł 87 odnoszący się do programów opieki nad zabytkami na różnych poziomach samorządów lokalnych, określa obowiązek ich sporządzania, okres obowiązywania, procedurę przyjmowania i ogłaszania oraz sporządzania sprawozdań z realizacji.

Dla samorządu województwa obowiązujące jest sporządzanie przez Zarząd co dwa lata sprawozdania z realizacji programu oraz przedstawianie go Sejmikowi Województwa, a także przekazywanie Generalnemu Konserwatorowi Zabytków i Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków, w celu „wykorzystania przy opracowaniu, aktualizacji i realizacji krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami"[1].

2. ZAŁOŻENIA METODYCZNE REALIZACJI MONITORINGU

2.1. PODMIOT REALIZUJĄCY MONITORING

Jednostką odpowiedzialną za realizację monitoringu WPOnZ w Województwie Zachodniopomorskim jest wyspecjalizowana, samorządowa wojewódzka instytucja kultury – Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie. W statucie BDZ, zatwierdzonym przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, znajduje się zapis, iż jednym z podstawowych zadań Biura jest :

> „opracowywanie programów opieki nad zabytkami i składanie sprawozdań z ich realizacji, a w szczególności sporządzanie Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami na okres 4 lat i składanie co 2 lata sprawozdania z jego realizacji;"

[1] do chwili obecnej nie powstał Krajowy Program Ochrony i Opieki nad Zabytkami

Według treści wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami przyjętego na lata 2008-2012, BDZ ma przedstawić Zarządowi Województwa Zachodniopomorskiego materiały analityczne dotyczące realizacji Programu, a Zarząd sprawozdanie przedłożyć Sejmikowi.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Władysław Husejko wsparł działania Biura w zakresie sprawozdawczości dotyczącej Programu. Do lokalnych władz samorządowych – Starostów Powiatów i Wójtów Gmin – skierował w tej sprawie pismo z prośbą o udzielenie informacji w ankiecie BDZ, pomocnych w monitoringu.
(Zał. 1)

2.2. ZAKRES I PRZEDMIOT MONITOROWANIA

Zasięg przestrzenny niniejszego monitoringu jest tożsamy z obszarem, którego dotyczy przyjęty Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami – jest to terytorium województwa zachodniopomorskiego, podzielonego administracyjnie na 114 gmin i 21 powiatów, w tym 3 grodzkie (miasta na prawach powiatu).

Przedmiot monitorowania, to jest zakres merytoryczny zadania, dotyczy wszystkich zagadnień analizowanych w Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2012. Są to zarówno elementy materialnego dziedzictwa kulturowego województwa zachodniopomorskiego - obszary i obiekty zabytkowe, jak i działania prawne i organizacyjne zmierzające do prowadzenia skutecznej opieki nad nimi, na różnych poziomach administracyjnych.

Istotne jest zwłaszcza uchwycenie zachodzących zmian w różnych analizowanych obszarach oraz skutków podejmowanych działań, gdyż wnioski mogą być pomocne dla lepszego prognozowania trendów i budowania Programów na kolejne lata.

Wśród działań organizacyjnych szczególnie ważne jest zbadanie tych, dotyczących szeroko rozumianej edukacji i promocji dziedzictwa kulturowego oraz wspierania różnych podmiotów działających w tym obszarze.

Analizie poddane są działania podejmowane na różnych szczeblach administracji rządowej i samorządowej, w tym wojewódzkiej, oddziaływujące na środowisko kulturowe województwa, oraz aktualny stan zachowania i utrzymania wybranych elementów kulturowych. Wyniki prowadzonych przez Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie analiz dotyczących różnych obszarów tematycznych związanych z materialnym dziedzictwem kulturowym województwa zachodniopomorskiego zostały zestawione w niniejszym sprawozdaniu. Główne analizowane zagadnienia to:

- uwarunkowania prawne w obszarze ochrony zabytków i opieki nad zabytkami
- zasoby dziedzictwa kulturowego

- fundusze na ochronę i opiekę nad zabytkami i zachowanie dziedzictwa kulturowego
- działania jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli dotyczące ochrony i opieki nad zabytkami i dziedzictwem kulturowym
- realizacja celów nakreślonych w WPOnZ

2.2.1. CELE I ZADANIA WPOnZ PODDANE MONITORINGOWI

Monitoring skierowany jest na cele zawarte w WPOnZ, zwłaszcza te określone do realizacji dla władz województwa, jako zadania własne. Dotyczą one:

- tworzenia prawa miejscowego;
- finansowania na właściwym poziomie instytucji kultury, tworzenia systemu dotacji, ulg finansowych, nagród i różnego rodzaju zachęt dla właścicieli i posiadaczy obiektów zabytkowych;
- wykonywania niezbędnych remontów i prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych będących własnością województwa;
- realizacji projektów i programów regionalnych;
- różnego rodzaju działań wspierających, stymulujących, promocyjnych i – zwłaszcza – edukacyjnych, odnoszących się do zagadnień opieki nad zabytkami.
- działań w ramach programów dofinansowanych z funduszy Unii Europejskiej i projektów o zasięgu ponadregionalnym i ponadkrajowym.

Drugim nurtem jest monitoring działań podejmowanych w regionie, przez samorządy gminne i powiatowe. Podział kompetencyjny państwa daje samorządom lokalnym samodzielność podejmowania działań i decyzji w wielu obszarach, jednak zawsze mieszczących się w granicach prawa, które nakłada różnorodne obowiązki i określa zobowiązania. W zakresie opieki nad zabytkami, które mają wartość ogólnospołeczną jako materialne świadectwa minionych dziejów, działania na szczeblu lokalnym powinny być uzupełnieniem działań centralnych i być zgodne z polityką państwa.

Trzecim nurtem jest monitoring „otoczenia" - działań realizowanych poza strukturami samorządu regionu, przez ośrodki szczebla centralnego – zarówno na poziomie teoretycznym (np. prawnym) jak i praktycznym (np. finansowym).

W założeniu WPOnZ cele strategiczne mają być one realizowane w wyniku:

„wspólnych – harmonijnych i zdecydowanych – działań władz regionu z ministerstwem do spraw kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, wojewódzkim konserwatorem zabytków, jednostkami samorządu terytorialnego, władzami

kościelnymi, organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami regionalnymi, ośrodkami naukowymi i – nade wszystko – z właścicielami i użytkownikami obiektów zabytkowych".

2.3. NARZĘDZIA MONITOROWANIA

Narzędzia służące zbieraniu informacji wybrane zostały adekwatnie do zadanego celu, proporcjonalnie do możliwości organizacyjnych i finansowych będących po stronie jednostki monitorującej. W tym celu przeanalizowano możliwości realizacji zadań własnych oraz dostępność źródeł pozyskania informacji, wiarygodnie i możliwie całościowo opisujących rzeczywistość w badanym zakresie tematycznym. Posłużono się kilkoma głównymi narzędziami, którymi były:

- ankietyzacja - skierowana do jednostek samorządu szczebla gminnego i powiatowego
- wystąpienie pisemne o udzielenie informacji publicznych - do wydziałów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego
- analiza stron internetowych instytucji publicznych – Sejmu RP, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Szczecinie – w zakresie stanu prawa i finansów, oraz innych instytucji, np. Muzeum Narodowego w Szczecinie, Zachodniopomorskiego Urzędu Marszałkowskiego
- wyjazdy terenowe i wizje lokalne obiektów zabytkowych *in situ* - w ramach zadań własnych BDZ
- konsultacje społeczne poprzez stronę internetową Biura i kontakt bezpośredni z osobami zaangażowanymi w działalność społeczną w obszarze tematycznym

Wybór narzędzi został dostosowany do specyfiki poszczególnych dysponentów danych.

2.4. METODOLOGIA MONITOROWANIA

Metoda prowadzenia monitoringu WPOnZ nie jest określona w aktach prawnych. Dotychczas nie przygotowano poradników czy innego rodzaju wytycznych, jak realizować to ustawowe zadanie. Obecny raport, jako pierwszy tego rodzaju dokument dla Województwa Zachodniopomorskiego, jest wynikiem wiedzy i doświadczeń zawodowych autorów, stając się elementem rozwoju teorii zarządzania dziedzictwem kulturowym, który z pewnością ulegnie doskonaleniu w kolejnych latach.

W kontaktach z instytucjami administracyjnymi, np. przy rozsyłaniu ankiet do wszystkich urzędów samorządu szczebla gminnego i powiatowego, posłużono się zarówno tradycyjną pocztą „papierową" jak i „mailową". Formularz ankiety dostępny był do pobrania ze strony internetowej BDZ, i w formie cyfrowej odsyłany do Biura. Dla podkreślenia rangi zadania i umotywowania potrzeby zbierania danych w trakcie ankietyzacji, do listów dołączano pismo Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego skierowane do wójtów i starostów.

Zebrane informacje zostały w sposób krytyczny przeanalizowane i na ich podstawie sporządzono raporty szczegółowe, będące podstawą niniejszego sprawozdania.
Informacje publiczne dotyczące podejmowanych działań przez Województwo Zachodniopomorskie uzyskano pisemnie od poszczególnych Wydziałów Urzędu Marszałkowskiego WZP, m.in. Wydziału Kultury Edukacji i Sportu, Wydziału Rozwoju Regionalnego, Wydziału Rolnictwa, Wydziału Promocji, Wydziału Nieruchomości.
Aktualny stan prawny, w tym zmiany wprowadzone w obowiązujących ustawach, analizowane były również na pomocą profesjonalnych platform wiedzy prowadzonych przez instytucje państwowe – Internetowego Systemu Aktów Prawnych na stronie Sejmu RP (http://isap.sejm.gov.pl/) czy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (http://www.mk.gov.pl/).
Wizje terenowe odbywały się w ramach prac statutowych BDZ, a realizowane były przez pracowników merytorycznych Biura. Stanowią one okazję do bezpośredniego kontaktu z właścicielami i zarządcami obiektów, a efektem materialnym pracy są dokumentacje fotograficzne a czasem pomiarowe, archiwizowane w BDZ i wykorzystywane w dalszych działaniach.

Dla poszerzenia pola współpracy i prowadzenia konsultacji społecznych, na stronie internetowej BDZ zamieszczono informacje dotyczące prowadzonego monitoringu, z apelem o przekazywanie danych odnoszących się do działań w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego, w szczególności uwzględniających aktywność organizacji pozarządowych i oddolnych inicjatyw obywatelskich, nie ujętych w innych zestawianych. Zaproszono do współpracy wszystkich prowadzących działania na rzecz opieki nad zabytkami, zwłaszcza organizacje działające poza sektorem publicznym – stowarzyszenia, fundacje, lokalne grupy działania.

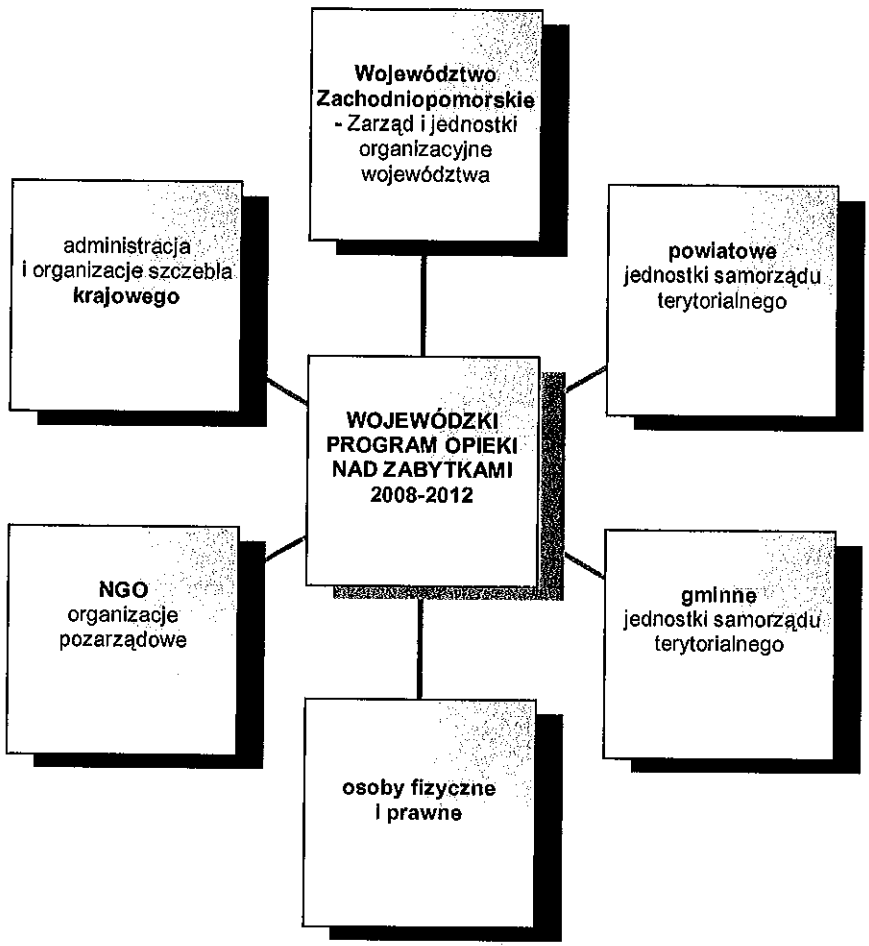

3. ANALIZA DOTYCZĄCA OKRESU 1.10.2008 – 30.06.2010

3.1. UWARUNKOWANIA PRAWNE

W omawianym okresie 2008-2010 prawo dotyczące ochrony zabytków na poziomie krajowym nie uległo zasadniczej zmianie. Podstawowym źródłem prawa w Polsce pozostaje Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.

W Konstytucji, w rozdziale I znajduje się zapis, iż dziedzictwo narodowe jest strzeżone przez Rzeczpospolitą Polską (art. 5), zaś Państwo zapewnia warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury (art. 6 ust. 1). Dziedzictwo narodowe, w tym dziedzictwo kulturowe oraz dobra kultury - zabytki materialne i niematerialne, są jednymi z istotnych wartości chronionych przez państwo.

Szczegółowe zapisy prawne dotyczące zabytków zawarte są głównie w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. 2003 Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.).

Opracowanie i przyjęcie Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami przez samorząd Województwa Zachodniopomorskiego jest właśnie wypełnieniem prawnego obowiązku wynikającego z wymienionej ustawy (art. 87) oraz pośrednio ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie województwa (Dz.U.1998 Nr 91 poz.578,)* - gdzie wśród zadań samorządu wojewódzkiego wymienione jest wspieranie rozwoju kultury oraz sprawowanie opieki nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalne wykorzystanie.
Ustawa *o samorządzie województwa* zmieniana była osiem razy, jednak żadna ze zmian nie dotyczyła zadań samorządu województwa, stąd nadal aktualne pozostają zapisy o wspieraniu rozwoju kultury oraz sprawowaniu opieki nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalnym wykorzystaniu. Kompetencje te w dalszym ciągu realizowane są m.in. poprzez działania właścicielskie wobec zabytków stanowiących własność samorządu i jego jednostek, utrzymywanie jednostek specjalistycznych w zakresie zabytkoznawstwa i muzealnictwa, uchwalanie dokumentów strategicznych i programowych regulujących działania powiatów i gmin w zakresie współpracy nad istotnymi dla województwa celami publicznymi, sporządzanie i uchwalanie planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

W badanym okresie nastąpiły trzy zmiany w ustawie *o ochronie zabytków,* publikowane w następujących Dziennikach Ustaw: Dz.U. 2010 nr 130 poz. 871, Dz.U. 2010 nr 75 poz. 474, Dz.U. 2009 nr 97 poz. 804. Zmiany prawa dotyczą m.in. przepisów o planowaniu przestrzennym i zadaniach wojewódzkiego konserwatora zabytków w procedurze planistycznej, a także zasad prowadzenia wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.
Sporządzenie co dwa lata sprawozdania z realizacji programu oraz przedstawianie go Sejmikowi Województwa, a także przekazywanie Generalnemu Konserwatorowi Zabytków i Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków, jest także zobowiązaniem wypływającym przytoczonej ustawy *o ochronie zabytków*. Zapis ten pozostaje aktualny.

3.2. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE WOJEWÓDZTWA

Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego w czerwcu 2010 r. przyjął projekt aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020, opracowany przez Wydział Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa

Zachodniopomorskiego. Dokument został przyjęty przez Sejmik 22 czerwca 2010 r. uchwałą Nr XLII/482/1.

Dokument zawiera aktualną diagnozę społeczno-gospodarczą, uwzględniającą m.in. zagadnienia kultury i dziedzictwa kulturowego, określa misję i wizję województwa, cele strategiczne i kierunkowe, określa system realizacji i jego ramy finansowe.

W kolejnych latach będzie on wyznaczał kierunki działania społeczności regionu i mechanizmy monitorowania jego rozwoju.

3.3. DZIAŁANIA NA POZIOMIE GMIN I POWIATÓW - WYNIKI ANKIETYZACJI

Województwo Zachodniopomorskie podzielone jest administracyjnie na 114 gmin i 21 powiatów, w tym 3 grodzkie i 18 ziemskich. Miastami na prawach powiatu są Szczecin, Koszalin, Świnoujście. Samorządy gmin i powiatów prowadzą własną politykę dotyczącą jednostki terytorialnej w ramach obowiązującego prawa i zgodnie z możliwościami budżetowymi.

Informacje z działań realizowanych w poszczególnych jednostkach pozyskano za pomocą ankiet kierowanych do Urzędów Miast, Gmin i Powiatów. Ankiety zawierały pytania dotyczące zagadnień szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego na terytorium jednostki samorządowej, działań planistycznych, prawnych, administracyjnych promocyjnych jak i praktycznych - finansowania, wspierania i inicjowania opieki nad zabytkami.

Pytania ankiety kierowanej do gmin:

1. Czy gmina posiada Gminną Ewidencję Zabytków (GEZ) w formie zbioru kart adresowych?
2. Czy gmina posiada Gminny Program Opieki nad Zabytkami (GPOnZ)?
3. Jakie inne programy, projekty rozwojowe i plany dotyczące Gminy w l. 2008 – 2010 uwzględniają problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego (plany zagospodarowania przestrzennego, lokalne programy rewitalizacji, gminne strategie rozwoju)?
4. Proszę podać ilość aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i określić procent obszaru gminy objęty planami (przybliżony).
5. Czy w latach 2008 – 2010 dokonano aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z uwzględnieniem zapisów zawartych w WPOnZ lub GPOnZ, dotyczących ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego? Czy w l. 2008 – 2010 zostały wpisane do rejestru zabytków obiekty architektury, zieleni zabytkowej lub urbanistyki z terenu gminy.
6. Czy w l. 2008 – 2010 gmina podjęła starania zmierzające do utworzenia na jej terenie Parku Kulturowego?
7. Czy w l. 2008 – 2010 gmina podjęła inicjatywę zmierzającą do uznania obiektu lub zespołu zabytkowego znajdującego się na terenie gminy za Pomnik Historii?

8. Czy w l. 2008 – 2010 gmina podjęła starania zmierzające do utworzenia na jej terenie rezerwatu archeologicznego? Lub zmierzające do zabezpieczenia i ekspozycji istniejących zabytków archeologicznych
9. Czy w l. 2008 – 2010 powstały plany rewitalizacji historycznych centrów miast lub wsi?
10. Liczba przeprowadzonych w l. 2008 – 2010 przez UG szkoleń i konferencji dot. zasad ochrony konserwatorskiej i dofinansowania obiektów zabytkowych i ewidencyjnych z terenu gminy.
11. Czy w UG działa (lub powstało) w l. 2008 - 2010 samodzielne stanowisko/komórka ds. ochrony zabytków i opieki nad zabytkami?
12. Prace konserwatorskie i remontowe przy obiektach zabytkowych (będących w rejestrze i ewidencji konserwatorskiej), stanowiących własność lub współwłasność gminy. Proszę o wyszczególnienie obiektów, określenie kosztów całkowitych, źródeł i wysokości finansowania w l. 2008 – 2010
13. Czy w UG jest wdrożony system finansowania prac przy obiektach zabytkowych – dotacje z budżetu gminy (np. opracowany regulamin przyznawania dotacji, jednolity wzór wniosku, prosimy podać nr uchwały zatwierdzającej)
14. Prace konserwatorskie i remontowe przy obiektach zabytkowych, nie stanowiących własności gminy (będących w rejestrze i ewidencji konserwatorskiej). Proszę o wyszczególnienie obiektów, określenie wysokości dotacji gminy – w l. 2008 - 2010.
15. Prace konserwatorskie przy zabytkach ruchomych (np. w obiektach sakralnych) - proszę o wyszczególnienie obiektów i określenie wysokości dotacji gminy – w l. 2008 - 2010.
16. Proszę wymienić wnioski realizowane przy udziale środków unijnych (np. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego lub Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich), zawierające elementy ochrony dziedzictwa kulturowego gminy.
17. Proszę wymienić inwestycje prowadzone przez gminę dotyczące zieleni zabytkowej (w tym dawnych cmentarzy).
18. Wydatki gminy na inne cele związane z pogłębieniem wiedzy o dziedzictwie kulturowym regionu (konkursy, prelekcje edukacyjne, konferencje naukowe, wydarzenia organizowane w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa – w l. 2008 – 2010
19. Proszę wymienić materiały promocyjne i informatory dot. dziedzictwa kulturowego gminy, wydane w l. 2008-2010.
20. Proszę wymienić ścieżki (piesze, rowerowe, wodne), szlaki przyrodniczo-kulturowe, ścieżki dydaktyczne - promujące dziedzictwo kulturowe regionu, utworzone w l. 2008 – 2010.
21. Czy na terenie Gminy obiekty zabytkowe są przygotowane dla turystów (np. poprzez tablice informacyjne, dostępność wnętrza do zwiedzania)?
22. Proszę wymienić liczbę stowarzyszeń, organizacji działających na rzecz opieki nad zabytkami i dziedzictwem regionalnym – na terenie gminy
23. Czy w Gminie jest system wspierania finansowego działań dotyczących edukacji, promocji dla organizacji pozarządowych?

Podobnie skonstruowane były ankiety do Starostw Powiatowych. Pytania podzielono na trzy grupy tematyczne, zgodnie z zapisami celów perspektywicznych określonymi w WPOnZ:

1. Ochrona krajobrazu kulturowego i opieka nad zabytkami w dokumentach prawa miejscowego *(cel perspektywiczny I, cel operacyjny 1)*
2. Opieka nad zabytkami – dofinansowania *(cel perspektywiczny II, cel operacyjny 1)*
3. Promocja zabytków i walorów turystyczno – krajoznawczych *(cel perspektywiczny III, cel operacyjny 1 i 2)*

Pytania sformułowano tak, aby uzyskać możliwie konkretne odpowiedzi, szczególnie akcentując sprawy wydatków na rzecz opieki nad zabytkami i promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego.

1. Czy został opracowany Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami (PPOnZ)?

2. Jakie inne programy, projekty rozwojowe i plany dotyczące Powiatu w l. 2008 – 2010 uwzględniają problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego (plany zagospodarowania przestrzennego, lokalne programy rewitalizacji, powiatowe strategie rozwoju)?
3. Czy w latach 2008 – 2010 dokonano aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powiatu z uwzględnieniem zapisów zawartych w WPOnZ lub PPOnZ, dotyczących ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego?
4. Czy w Urzędzie Powiatu istnieje system finansowania prac przy obiektach zabytkowych – dotacje z budżetu powiatu
5. Prace konserwatorskie i remontowe przy obiektach zabytkowych (będących w rejestrze i ewidencji konserwatorskiej), stanowiących własność lub współwłasność powiatu
6. Prace konserwatorskie i remontowe przy obiektach zabytkowych, nie stanowiących własności powiatu (będących w rejestrze i ewidencji konserwatorskiej).
7. Prace konserwatorskie przy zabytkach ruchomych (np. w obiektach sakralnych) - proszę o wyszczególnienie obiektów i określenie wysokości dotacji powiatu – w l. 2008 - 2010.
8. Proszę wymienić realizowane przez Powiat wnioski przy udziale środków unijnych (np. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego lub Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich), zawierające elementy ochrony dziedzictwa kulturowego powiatu.
9. Proszę wymienić inwestycje prowadzone przez powiat dotyczące zieleni zabytkowej (w tym dawnych cmentarzy).
10. Wydatki powiatu na inne cele związane z pogłębieniem wiedzy o dziedzictwie kulturowym regionu (konkursy, prelekcje edukacyjne, konferencje naukowe, wydarzenia organizowane w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa
11. Proszę wymienić materiały promocyjne i informatory dot. dziedzictwa kulturowego powiatu, wydane w l. 2008-2010.
12. Proszę wymienić ścieżki (piesze, rowerowe, wodne), szlaki przyrodniczo-kulturowe, ścieżki dydaktyczne - promujące dziedzictwo kulturowe regionu, utworzone w l. 2008 – 2010.
13. Proszę wymienić liczbę stowarzyszeń, organizacji działających na rzecz popularyzacji i opieki nad zabytkami i dziedzictwem regionalnym – na terenie powiatu.
14. Czy w Powiecie istnieje system wspierania finansowego działań dotyczących edukacji, promocji dla organizacji pozarządowych? Proszę podać zasady i sposób organizacji.
15. Proszę podać liczbę przeprowadzonych w l. 2008 – 2010 przez Urząd Powiatu szkoleń i konferencji dot. zasad ochrony konserwatorskiej obiektów zabytkowych i ewidencyjnych z terenu powiatu.
16. Czy w Urzędzie Powiatu działa (lub powstało) w l. 2008 - 2010 samodzielne stanowisko/komórka ds. ochrony zabytków i opieki nad zabytkami?

Ankiety wysłano do wszystkich gmin i powiatów województwa zachodniopomorskiego.

Odpowiedzi na ankietę uzyskano z większości Urzędów Gmin, Miast i Gmin, Miast oraz Starostw Powiatowych.

W większości pracownicy urzędów odpowiedzieli na wszystkie pytania, szczególnie dokładnie podając dane dotyczące dofinansowań z własnych budżetów zadań z dziedziny konserwacji zabytków nieruchomych i ruchomych, zieleni zabytkowej, czy wydarzeń i wydawnictw promujących lokalne dziedzictwo kulturowe. Nie na wszystkie pytania uzyskano precyzyjne odpowiedzi, część informacji wymagała uszczegółowienia w czasie rozmów telefonicznych i wymiany korespondencji drogą meilową. Ankieta ujawniła zbyt swobodne podejście do tematu w niektórych samorządach i spowodowała ograniczenie zaufania do uzyskanych tą drogą danych.

Współpraca samorządów przy sporządzaniu odpowiedzi na ankietę daje obraz zróżnicowanej, w poszczególnych jednostkach administracyjnych, rangi omawianych

zagadnień, a także różnego merytorycznie poziomu obsady kadrowej zajmującej się zagadnieniami opieki nad zabytkami. Sygnalizowane były braki pełnej wiedzy wśród urzędników na tematy związane z ankietą, także braki specjalistów potrafiących koordynować i całościowo prowadzić sprawy dotyczące dziedzictwa kulturowego regionu zarówno z poziomu urzędu jak i samorządowych jednostek organizacyjnych.

3.3. 1. GMINY

W Województwie Zachodniopomorskim funkcjonuje 114 gmin. Do Biura Dokumentacji Zabytków nadesłano 99 ankiet z Urzędów Gmin, co stanowi 86,8 % ogólnej liczby. Nie uzyskano odpowiedzi (mimo monitów) z 15 gmin (13,2%).

Powiaty, z których wszystkie gminy odpowiedziały na ankietę to powiaty drawski, gryficki, kołobrzeski, policki, pyrzycki, szczecinecki.

Wszystkie miasta na prawach powiatu: Koszalin, Szczecin, Świnoujście przekazały pełne informacje. W statystyce w tym rozdziale uwzględniono dane dotyczące owych miast. **(Tab.1)**

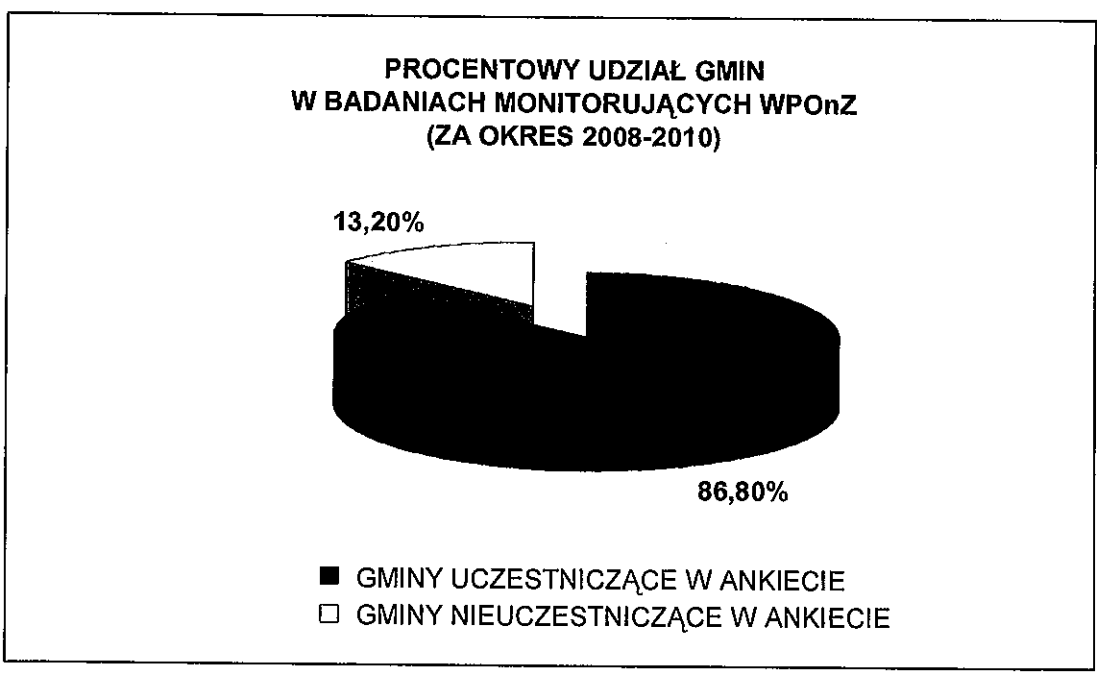

Dane rzeczowe z okresu od 1. 01. 2008 do 30. 06. 2010, pozyskane z ANKIET skierowanych do jednostek samorządu terytorialnego – Urzędów Gmin, Urzędów Miast i Gmin oraz Urzędów Miast:

3.3.1.1. DZIAŁANIA ADMINISTRACYJNE I PRAWNE

W strukturach administracyjnych większości urzędów obsługujących samorządy gminne nie wydzielono specjalnych struktur do spraw ochrony zabytków. W pięciu urzędach jednostek administracyjnych gmin (miast/gmin) powołano takie stanowiska lub komórki. Są to: Szczecin, Drawsko Pomorskie, Golczewo, Police, Szczecinek.

GEZ i GPOnZ

Opracowanie Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) oraz Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami (GPOnZ) jest ustawowym obowiązkiem dla samorządów gmin, wyjściowym dla podejmowania działań ochronnych i opiekuńczych w stosunku do lokalnego dziedzictwa kulturowego. Mimo to nie jest on realizowany w pełnym zakresie:

GEZ opracowano w 43 gminach (43,4% gmin, które wzięły udział w badaniu). Większość gmin, gdzie dotychczas nie jest prowadzona ewidencja zabytków, deklaruje wykonanie jej w ciągu najbliższych dwóch lat.

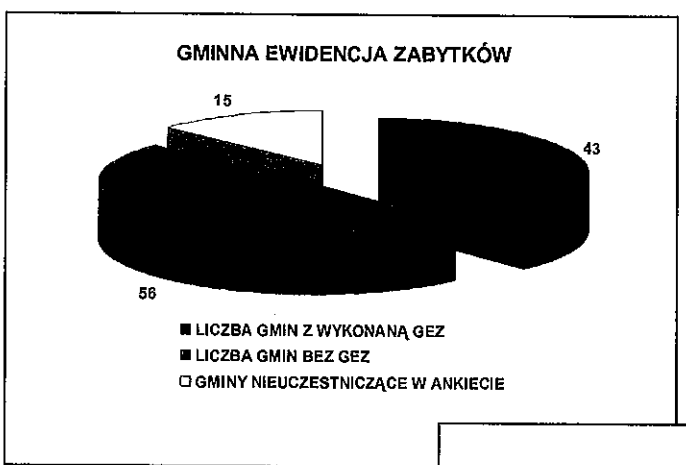

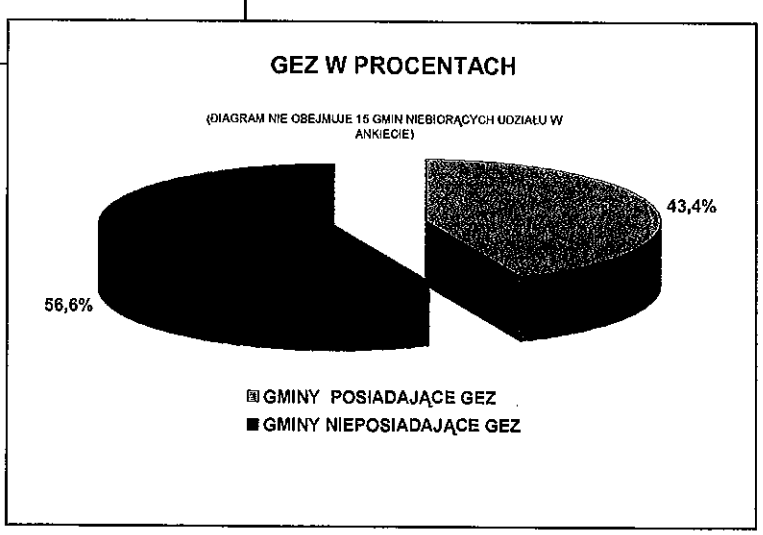

GPOnZ obowiązuje w 25 gminach (25,3% gmin, które wzięły udział w badaniu), w jednej z gmin (Koszalin) Wojewódzki Konserwator Zabytków nie zaakceptował opracowanego programu. Pozostałe gminy w większości deklarują wykonanie programów w okresie 2011-2012.

(Tab.2)

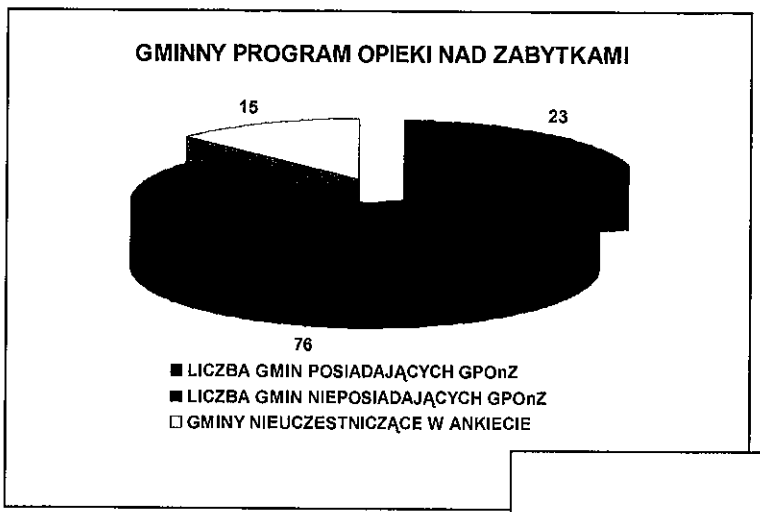

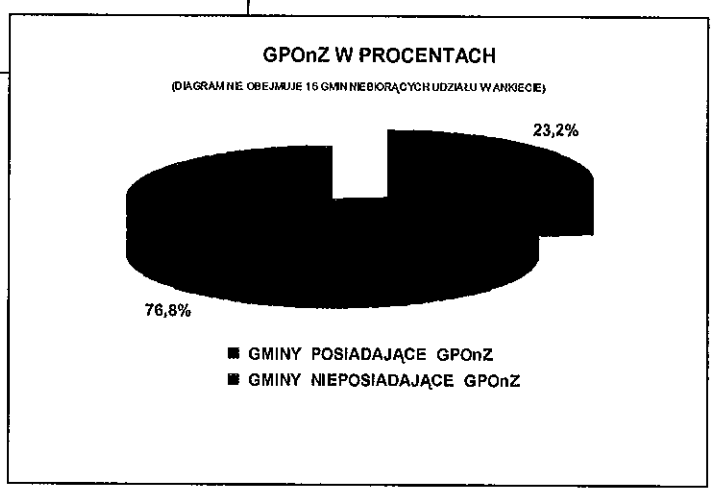

Wśród celów i priorytetowych zadań Programów pojawiają się następujące :

- Włączanie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych gminy
- Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy ich stanu technicznego
- Zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie
- Tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami
- Opracowanie programu opieki nad zabytkowymi cmentarzami i parkami
- Współpraca z organizacjami społecznymi w zadaniach opieki
- Uchwalanie prawa miejscowego - miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla stref konserwatorskich, zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin z uwzględnieniem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami, opracowanie programów rewitalizacji
- Budowa gminnego systemu ochrony i opieki nad zabytkami

- Zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki, edukacji i przedsiębiorczości
- Budowa więzi lokalnych społeczności z dziedzictwem kulturowym
- Promowanie dziedzictwa kulturowego gmin

Wśród problemów w realizacji przyjętych zapisów Programów wymieniane są m.in.

- Brak środków finansowych w budżetach gmin
- Trudności proceduralne w pozyskiwaniu środków unijnych i krajowych
- Rolniczy charakter gminy, wysoki poziom bezrobocia
- Zły stan techniczny dużej liczby obiektów
- Wysokie koszty prac restauratorskich
- Niska świadomość właścicieli obiektów o wartościach zabytkowych tych obiektów
- Brak zrozumienia dla wagi tego zadania

Inne dokumenty prawa miejscowego

Wśród innych dokumentów przyjętych przez gminy dla umożliwienia prowadzenia działań dotyczących dziedzictwa kulturowego, funkcjonują także inne dokumenty, np. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz ich aktualizacje, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, Strategie Rozwoju Lokalnego, Lokalne Programy Rewitalizacji Gminy i Miast (np. Połczyna Zdroju na l.2010 – 2020, Białogardu na l. 2011 – 2020, Sławna na l. 2010-2020), Plany Odnowy Wsi i Miejscowości (np. w gm. Barwice, w gm. Łobez), Studia krajobrazu i wartości kulturowych gminy i miasta (np. Płoty), Strategie rozwoju społeczno – gospodarczego gminy (np. Dobrzany, Stargard Szcz., Suchań, Sławoborze), Koncepcje rewitalizacji zabudowy (np. gminy Międzyzdroje), programy współpracy z organizacjami pozarządowymi (np. gm. Postomino), programy rozwoju turystyki, plany ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (np. dla gm. Sławno, Człopa).

Wykonywane są także plany rewitalizacji zabytkowych centrów miast – w latach 2008-2010 wykonano je m.in. dla: Białogardu, Pełczyc, Recza, Czaplinka, Gryfic, Płotów, Golczewa, Międzyzdrojów, Barlinka, Karlina, Sianowa, Trzcińska Zdroju, Sławna.

Gminy wykonują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego adekwatnie do potrzeb inwestycyjnych. Liczba aktualnych planów waha się od zera (np. w gm. Wierzchowo) do 184 w Szczecinie, a istniejące plany obejmują obszar od 1% (gm. Przybiernów) do 97% (miasto Białogard) całego terytorium gminy. Część z nich obejmuje obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską, ale ze względu na złożoność dokumentów planistycznych, dokładna wielkość jest trudna do ustalenia. Z niepełnych (i niepotwierdzonych) informacji z ankiety wynika, iż jest ich 296.

(Tab.3)

Rejestr zabytków

Według danych z ankiet w latach 2008 – 2010 do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego wpisano 72 obiekty zabytkowe, zapewniając im dodatkową ochronę prawną. Najwięcej obiektów – 17 – przybyło w mieście Szczecinie, 16 – w Dębnie, poza tym po 4 w gm. Czaplinek, Krzęcin, Nowogard, Goleniów oraz pojedyncze obiekty w innych gminach (Tychowo, Pomień, Trzebiatów, Chojna, Mieszkowice, Kołobrzeg, Kołbaskowo, Bielice, Chociwel, Stargard Szczeciński). Wobec kilku obiektów trwają procedury zmierzające do uzyskania wpisu do rejestru. Wśród obiektów wpisanych są zarówno wiejskie i miejskie kościoły, obiekty administracji (np. Komisariat Policji w Szczecinie), szkoły, szpitale, domy mieszkalne – pałace, kamienice, wille, chałupy, jak i obiekty gospodarcze (młyn w Dolsku, zajezdnia tramwajowa i ruchome przęsło mostu kolejowego w Szczecinie) oraz dawne cmentarze i parki podworskie.

Podane wyżej dane liczbowe nie są jednak precyzyjne – informacje powinny dotyczy obiektów po raz pierwszy wpisanych do rejestru zabytków w latach 2008-2010, jednak niektóre gminy podały liczbę nowych decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (zawierających nowe numery rejestru), aktualizujących wcześniejsze wpisy. Dotyczy to zwłaszcza obszarów należących przed reformą administracyjną z 1999 r. do innych województw, np. Gm. Dębno. Tym samym nie można przyjąć, że w okresie 2 lat WKZ dokonał 72 wpisów do rejestru zabytków dla nowych obiektów z terenu gmin badanych ankietowo - z analizy BDZ wynika, że faktycznie dotyczyło to 52 obiektów.
(Tab. 4)

Ewidencja zabytków

Ze względu na trwające w większości gmin prace nad sporządzeniem gminnej ewidencji zabytków, nie analizowano aktualnie zarejestrowanej liczby zabytków ewidencyjnych. Dane takie powinny być znane po zakończeniu kolejnego okresu funkcjonowania WPOnZ.

Park kulturowy

W 2010 r. decyzją Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie uchylona została uchwała nr XXXIV/147/2005 Rady Gminy Boleszkowice o utworzeniu Parku Kulturowego Chwarszczany. Gmina nie złożyła odwołania od decyzji. Park Kulturowy Chwarszczany, jako prawna forma ochrony zabytków, przestał istnieć.
W l. 2008 – 2010 żadna gmina nie podjęła starań o utworzenie na jej terenie parku kulturowego. **Na terenie województwa zachodniopomorskiego nie ma obecnie żadnego parku kulturowego.**

Zabezpieczenie i ekspozycja zabytków archeologicznych

W ankietach jedynie Gmina Rewal wykazała podjęcie starań o ekspozycję zabytków archeologicznych na swoim terenie. Dotyczą one grodziska w miejscowości Śliwin, które miałoby stać się kolejną atrakcją turystyczną gminy.

3.3.1.2. FINANSOWANIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Zgodnie z ustawą *o ochronie zabytków* (..) dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, może być udzielona przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz przez wojewódzkiego konserwatora zabytków (art.74 Ustawy) lub organ stanowiący województwa, powiatu lub gminy. Dotacja może być udzielona osobie fizycznej, jednostce samorządu terytorialnego lub innej jednostce organizacyjnej będącej właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub posiadającej taki zabytek w trwałym zarządzie (art. 73 Ustawy).

Zasady udzielania dotacji przez organ stanowiący powiatu lub gminy określa ten organ w podjętej uchwale (art. 81.1 Ustawy). **(Tab.5)**

Zagonie z danymi z ankiety, aktualnie 37 gmin i miast wprowadziło własne procedury udzielania dotacji na prace konserwatorskie przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków, co stanowi 37,4% z badanych gmin. Trzy gminy udzielały dotacji, ale brak danych o uchwałach Rad Gmin w tej sprawie.

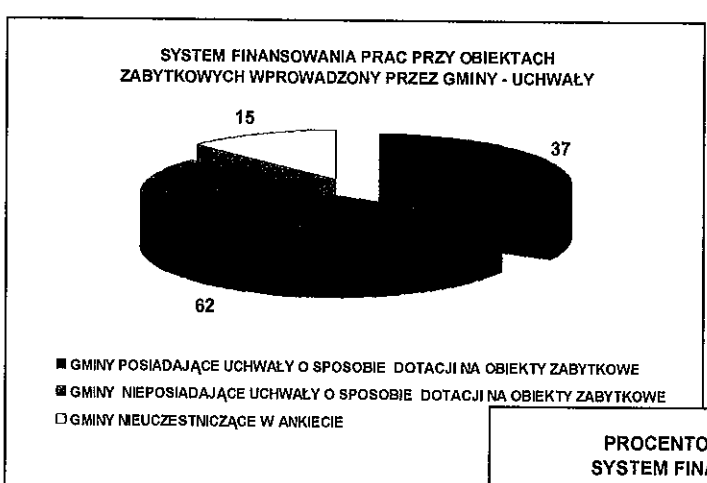

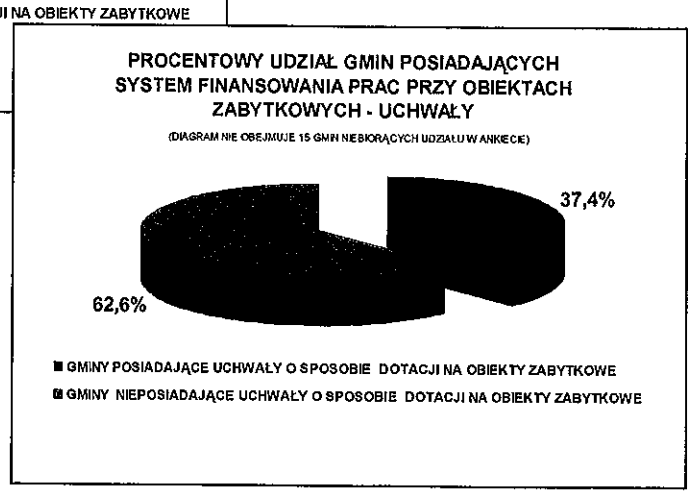

W badanym okresie udzielono wsparcia finansowego na 181 zadań o wartości ponad 13 mln zł, przy obiektach zabytkowych nie stanowiących własności gmin. Wartość dotacji w poszczególnych gminach jest mocno zróżnicowana – wynosi od 5 tys. czy 10 tys. zł w niewielkich gminach (Boleszkowice, Bobolice, Recz), przez np. 205 tys. zł w mieście Darłowie, 238 tys. zł w Trzebiatowie, po 421 tys. zł w Dobrej (pow. policki), czy 500 tys. w mieście Kołobrzegu. Miasta największe dysponowały największym budżetem - miasto Szczecin określiło swoje wydatki w latach 2008-10, przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków nie należących do miasta, na prawie 4,7 mln zł, Koszalin na 986 tys. zł, a Świnoujście na 326 tys. zł. W poszczególnych gminach poprzez dotacje finansowano zwykle kilka zadań – np. 2 w Mieszkowicach, Będzinie, Koszalinie, 6 w Sianowie i Krzęcinie. Największą liczbę prac sfinansowano w Dobrej k. Szczecina (15), Nowogardzie (12) i Szczecinie (26). **(Tab. 6.1.)**

Większe nakłady poczyniono na zabytkowe obiekty należące do samorządów – stanowiły one 64,2 % wszystkich środków na prace przy zabytkach, o wartości ponad 24 mln zł. Samorządy gmin wykazały wydatkowanie środków na prace przy 84 zabytkach własnych.

Uwzględniając wszystkie obiekty zabytkowe – stanowiące własność samorządów oraz będące w posiadaniu innych podmiotów - wg. danych ankiety w badanym okresie sfinansowano prace przy 264 zabytkach architektury i 63 zabytkach ruchomych. Wartość nakładów przekazanych przez samorządy na odnowienie zabytków to niemal 39 mln zł (w tym 38,2 mln na zabytki nieruchome i 554,4 tys. zł – na zabytki ruchome). Jak wynika z ankiet, część gmin nie przeznaczyła żadnych środków na jakiekolwiek prace przy obiektach zabytkowych (np. gm. Tychowo, Złocieniec, Stepnica, Brojce, Cedynia, Ustronie Morskie, Łobez, Iński, Bielice, Człopa). Największe środki zdeklarowały miasta: Szczecin (4,7 mln zł), Koszalin (2,8 mln zł), Świnoujście (1,2 mln zł) oraz gminy: Kalisz Pomorski (5,4 mln zł), Gryfice (1,9 mln zł), Świdwin (3,3 mln zł), Mirosławiec (1,9 mln zł).

Przy zieleni zabytkowej (w tym na dawnych cmentarzach) w l. 2008 – 2010 prowadzenie działań wykazało 18 gmin (19,5% całości gmin, które nadesłały ankietę). Wykazano prace o wartości ponad 6,7 mln zł na 59 obszarach. Wśród wymienianych działań wyróżniają się rewitalizacje dawnych cmentarzy w gminie Goleniów (9 cmentarzy „poewangelickich" - w Danowie, Świętej, Rurzycy, Podańsku, Burowie, Budnie, Imnie, Żółwiej Błoci).

(Tab. 6)

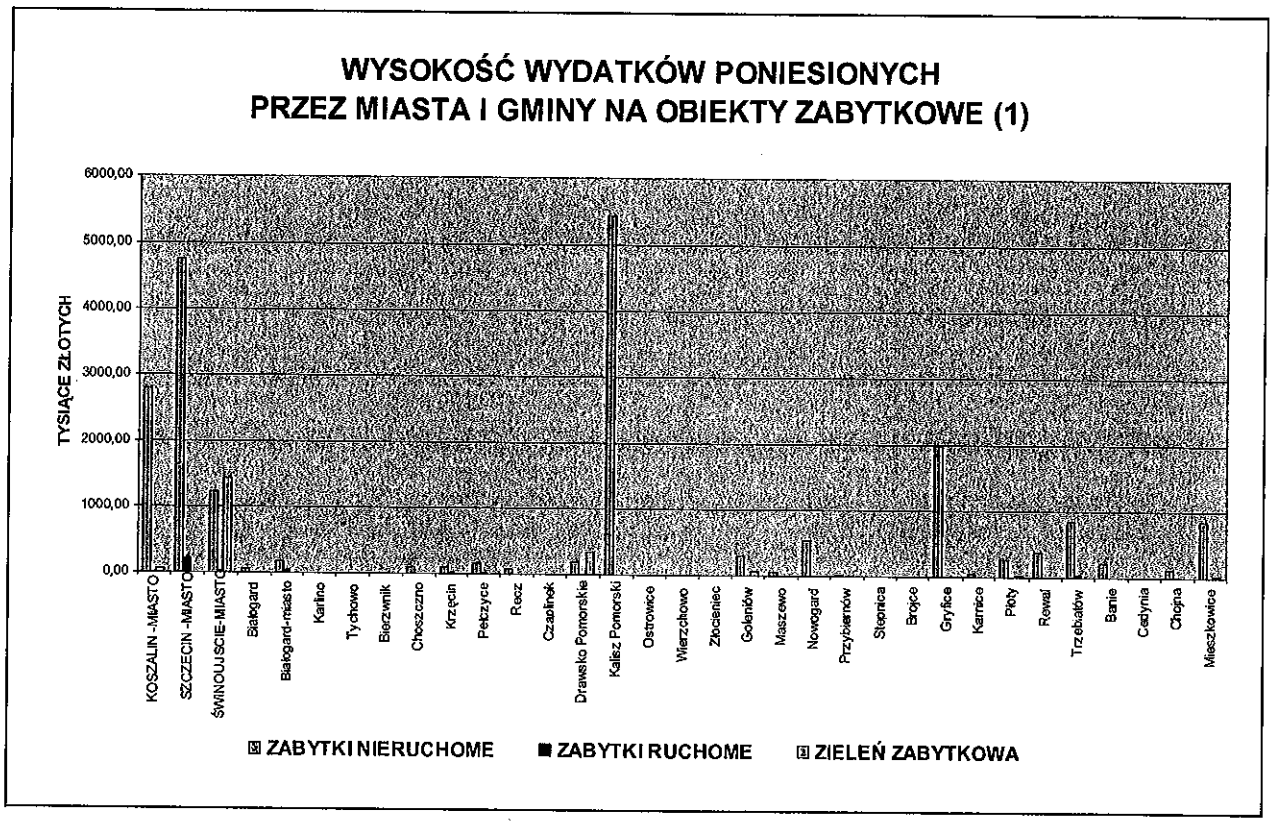
WYSOKOŚĆ WYDATKÓW PONIESIONYCH
PRZEZ MIASTA I GMINY NA OBIEKTY ZABYTKOWE (1)
TYSIĄCE ZŁOTYCH
6000,00
5000,00
4000,00
3000,00
2000,00
1000,00
0,00
KOSZALIN -MIASTO
SZCZECIN -MIASTO
ŚWINOUJSCIE-MIASTO
Białogard
Białogard-miasto
Karlino
Tychowo
Bierzwnik
Choszczno
Krzęcin
Pełczyce
Recz
Czaplinek
Drawsko Pomorskie
Kalisz Pomorski
Ostrowice
Wierzchowo
Złocieniec
Goleniów
Maszewo
Nowogard
Przybiernów
Stepnica
Brojce
Gryfice
Karnice
Płoty
Rewal
Trzebiatów
Banie
Cedynia
Chojna
Mieszkowice
ZABYTKI NIERUCHOME
ZABYTKI RUCHOME
ZIELEŃ ZABYTKOWA

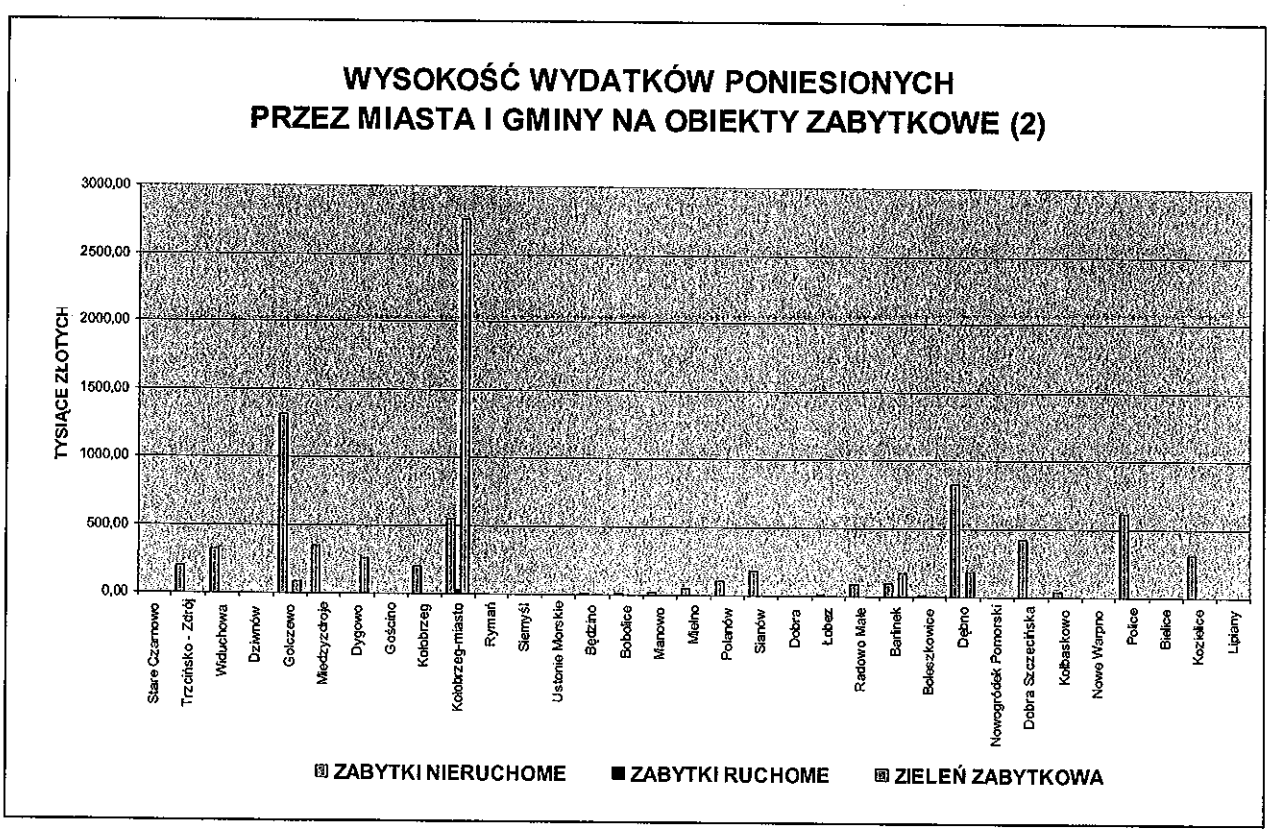
WYSOKOŚĆ WYDATKÓW PONIESIONYCH
PRZEZ MIASTA I GMINY NA OBIEKTY ZABYTKOWE (2)
TYSIĄCE ZŁOTYCH
3000,00
2500,00
2000,00
1500,00
1000,00
500,00
0,00
Stare Czarnowo
Trzcińsko - Zdrój
Widuchowa
Dziwnów
Goleczewo
Międzyzdroje
Dygowo
Gościno
Kołobrzeg
Kołobrzeg-miasto
Rymań
Siemyśl
Ustronie Morskie
Będzino
Bobolice
Manowo
Mielno
Polanów
Sianów
Dobra
Łobez
Radowo Małe
Barlinek
Boleszkowice
Dębno
Nowogródek Pomorski
Dobra Szczecińska
Kołbaskowo
Nowe Warpno
Police
Bielice
Kozielice
Lipiany
ZABYTKI NIERUCHOME
ZABYTKI RUCHOME
ZIELEŃ ZABYTKOWA

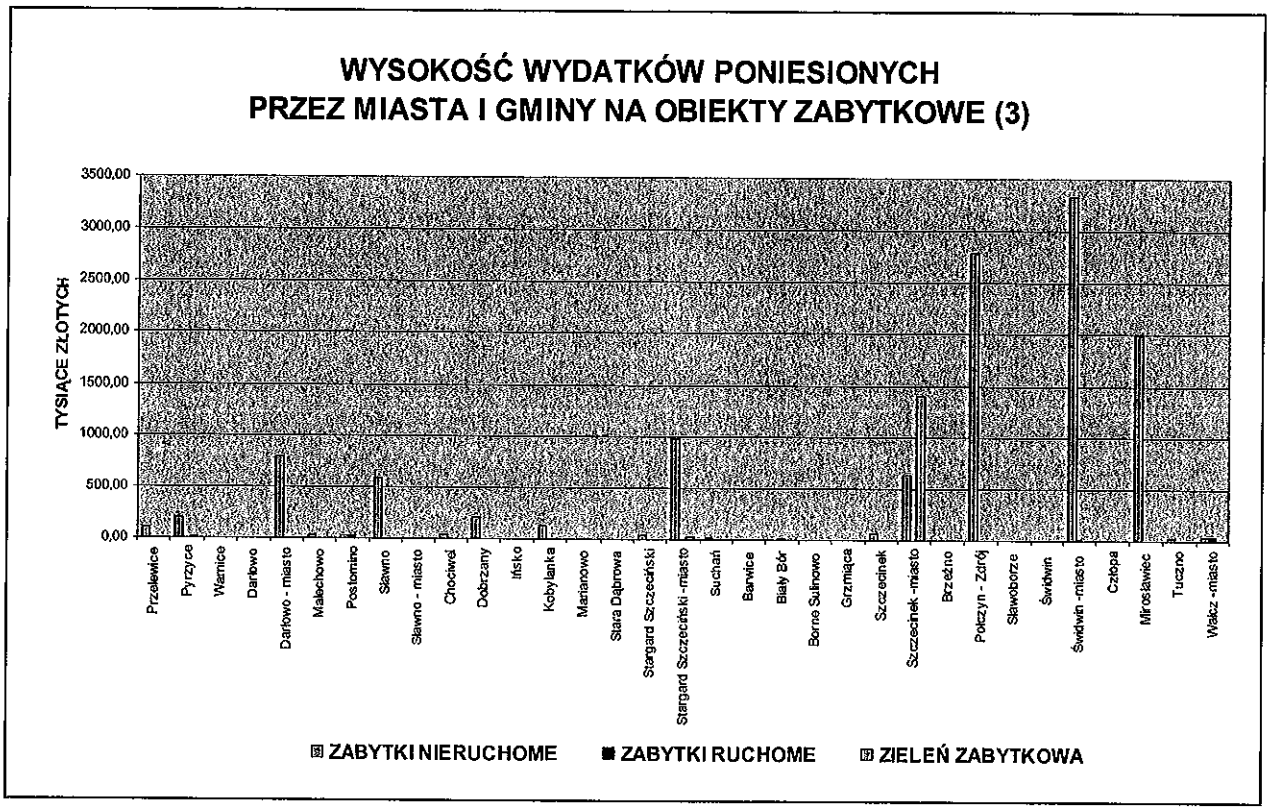

Środki unijne

Na pytanie o realizację zadań zawierających elementy ochrony dziedzictwa kulturowego, finansowanych przy udziale środków unijnych, 18 gmin wymieniło swoje wnioski. Wśród zadań są zarówno działania inwestycyjne (np. odbudowa i przebudowa świetlic wiejskich w miejscowościach w gminach Choszczno, Trzebiatów, Borne Sulinowo czy Złocieniec, przebudowa rynku staromiejskiego w Darłowie czy Stargardzie Szcz., centrum Połczyna Zdroju, renowacja kościołów w Karlinie, Karcinie, Mierzynie) jak i społeczne np. polsko-niemieckie spotkania integracyjne w Przelewicach czy projekt „700 lat Polanowa – śladami polsko-niemieckiej tradycji na Pomorzu" czy zakup strojów ludowych. Wśród wniosków wymieniono także oczekujące na ocenę – jak remont murów obronnych w Mieszkowicach.

3.3. 1.3. DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE I PROMOCYJNE

W ramach prowadzenia działań edukacyjnych i promujących lokalne dziedzictwo, gminy organizują szkolenia, konferencje, konkursy dotyczące np. zasad ochrony konserwatorskiej i możliwości jej dofinansowania. Zgłoszone w ankiecie szkolenia to:

- **Szczecin:** szkolenie dotyczące ustawy o ochronie zabytków z udziałem przedstawicieli Ministerstwa, w 2008 r.; konferencja międzynarodowa „Ucieczka z miasta" w 2009 r. (80 uczestników)
- **gm. Sianów**: szkolenie dotyczące zasad ochrony konserwatorskiej i dofinansowania obiektów wpisanych do rejestru zabytków (zwykle 6-7 uczestników), organizowane corocznie w l. 2008, 2009, 2010.

Pogłębienie wiedzy o dziedzictwie kulturowym regionu przez organizację konkursów, prelekcji edukacyjnych, konferencji naukowych, wydarzeń organizowanych w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa – w l. 2008 – 2010, realizowane było przez wiele gmin. Wśród przykładów można wymienić konkursy fotograficzne („Świadkowie odchodzą, świadkowie trwają"), konferencje w gm. Połczyn Zdrój: „Architektura kurortowa" w 2009 r. czy cykliczne „Dzieje wsi pomorskiej" w gm. Dygowo czy „Spotkania pomorskie" w Trzebiatowie, wydarzenia EDD (np. w 2008 r. „Szczecin odwiedza Połczyn Zdrój – kurort na szlaku solnym"). Najczęściej wymieniane działania to:

- wydawanie materiałów promocyjnych i informatorów: 43 gminy (43,4% badanych) – np. *1 i 2 część Rocznika Chojeńskiego, monografia Pyrzyc*
- tworzenie dydaktycznych ścieżek i szlaków przyrodnicze-kulturowych, promujących zabytki: 29 gmin (29,3% badanych);
- udostępnianie zabytków do zwiedzania (tablice informacyjne): 69 gmin (69,6%); wspieranie edukacji, promocji działań organizacji pozarządowych: 37 gmin (37,4%). **(Tab. 7)**

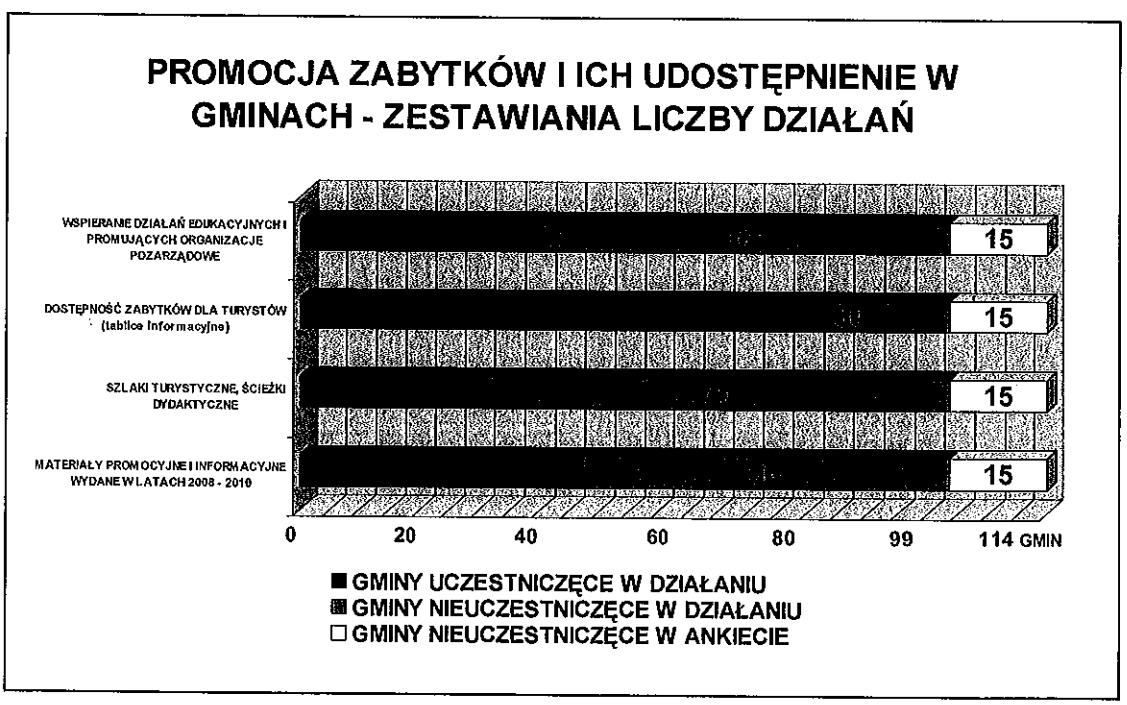

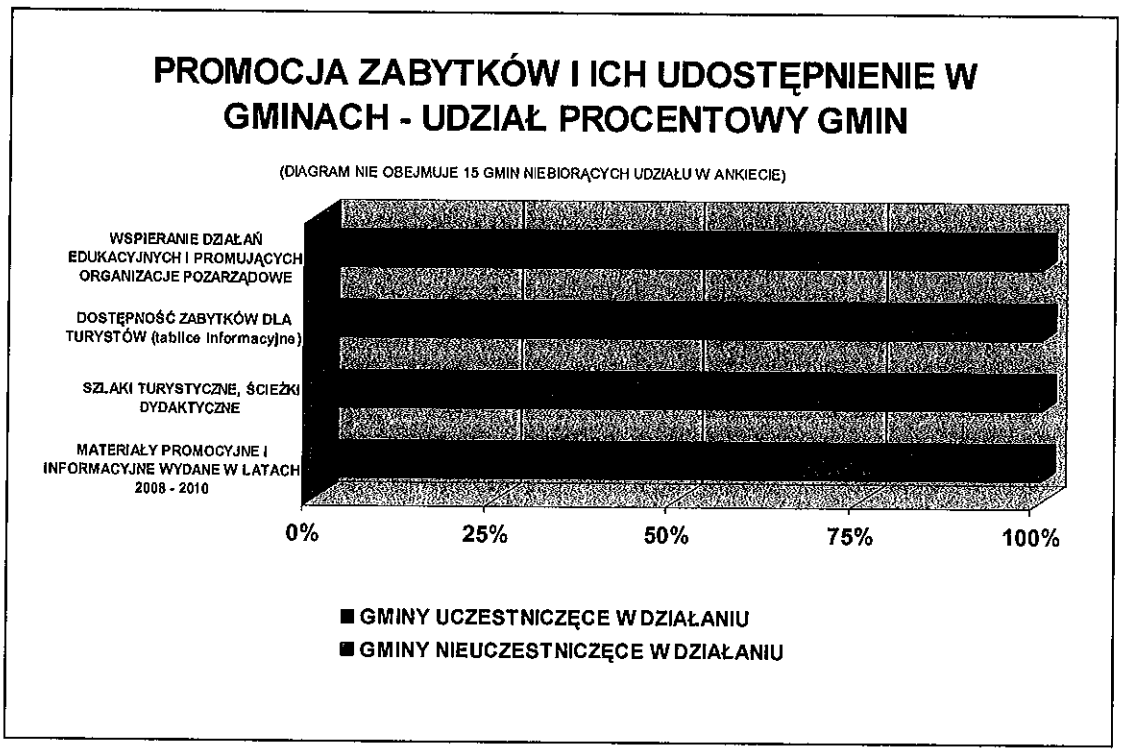

W 39 gminach (39,4% badanych) wymienionych jest 66 stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz opieki nad zabytkami i lokalnym dziedzictwem – przykładowe to: Społeczny Komitet Odbudowy Zabytkowego Kościoła w Motarzynie i Komitet na Rzecz Rewitalizacji Zabytkowego Kościoła Parafialnego w Tychowie w gm. Tychowo czy Stowarzyszenie na Rzecz Ratowania Zabytkowego Kościoła Parafialnego w Świeszewie w gm. Gryfice. Jedynym wymienionym stowarzyszeniem o randze ogólnopolskiej jest Stowarzyszenie Gmin Cysterskich z siedzibą w Bierzwniku.

(Tab.8)

3.3.2. POWIATY

W Województwie Zachodniopomorskim wydzielonych jest 18 powiatów ziemskich. Na pytania ankiety uzyskano odpowiedź z 14 Starostw Powiatowych, co stanowi 77,8 % wszystkich.

(Tab. 9.)

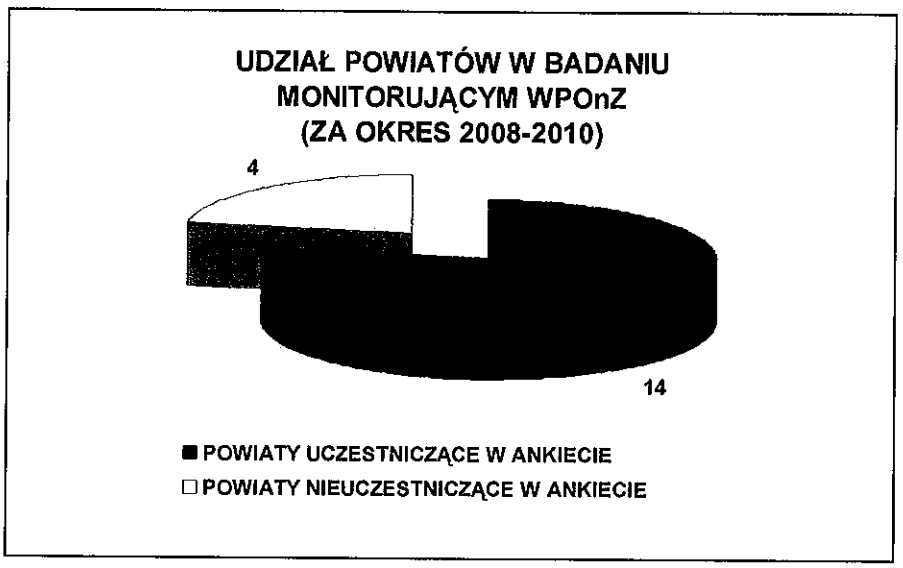

Dane rzeczowe z okresu od 1. 01. 2008 do 30. 06. 2010, pozyskane z ANKIET skierowanych do jednostek samorządu terytorialnego – Starostw Powiatowych:

3.3.2.1. DZIAŁANIA ADMINISTRACYJNE I PRAWNE

W strukturach administracyjnych większości Starostw Powiatowych nie powołano komórek ds. ochrony zabytków. Jedynie w Stargardzkim Starostwie Powiatowym funkcjonuje samodzielne stanowisko ds. kultury, opieki nad zabytkami i turystyki.

Opracowanie Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami jest ustawowym obowiązkiem dla samorządów powiatów, wyjściowym dla podejmowania działań ochronnych i opiekuńczych w stosunku do lokalnego dziedzictwa kulturowego. Mimo istnienia tego obowiązku nie jest on właściwie realizowany - Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami został opracowany i przyjęty uchwałą tylko w jednym powiecie, Powiecie Stargardzkim.

W Powiecie Koszalińskim program opracowano w 2009 r., ale nie uzyskał on dotychczas akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W pozostałych powiatach – dopiero planuje się wykonanie tych zadań w latach 2011-2012.

Jest godne podkreślenia, iż powiatowy program opieki nad zabytkami powstał w Powiecie Stargardzkim, w którego starostwie – jako jedynym - utworzono specjalistyczną komórkę do spraw zabytków.

(Tab. 10.)

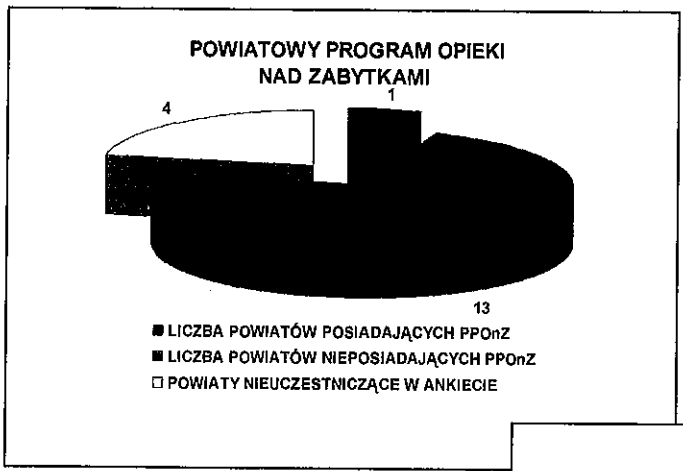

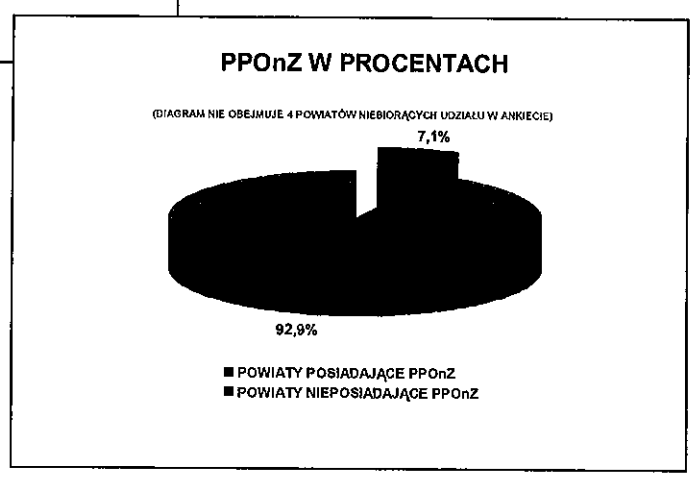

W ankietach wymieniano natomiast inne powiatowe programy i projekty uwzględniające w pewnym zakresie problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego, jak np.:

- Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Kamieńskiego na l. 2007 – 2013
- Strategia Rewitalizacji Zalewu Kamieńskiego do r. 2015
- Strategia Rozwoju Powiatu Łobeskiego
- Program ochrony środowiska na lata 2009 – 2012 (ochrona pomników przyrody i zabytkowych parków - łobeski)
- Strategia Rozwoju Powiatu Stargardzkiego do 2015 r.
- Wieloletni Plan Inwestycyjny Powiatu Stargardzkiego na lata 2008 – 2015 (z zapisem np. o budowie ścieżki rowerowej na bazie byłej kolejki wąskotorowej Stargard-Ińsko).
- Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Szczecineckiego 2005-2008
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczecineckiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015

- Strategia Rozwoju Powiatu Szczecineckiego do roku 2015
- Powiatowe plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (pow. kołobrzeski, pow. łobeski)

Dane z ankiet wskazują, że samorządy powiatowe nie prowadzą żadnych szkoleń o tematyce konserwatorskiej i zasadach ochrony i opieki nad zabytkami z terenu powiatu.

3.3.2.2. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ OPIEKI NAD ZABYTKAMI

System dofinansowania prac konserwatorskich i remontowych przy obiektach zabytkowych - dotacje z budżetów własnych, udzielane na podstawie uchwały Rady Powiatu – wprowadzono w 7 Starostwach Powiatowych (50% powiatów, które nadesłały ankietę).

(Tab. 11.)

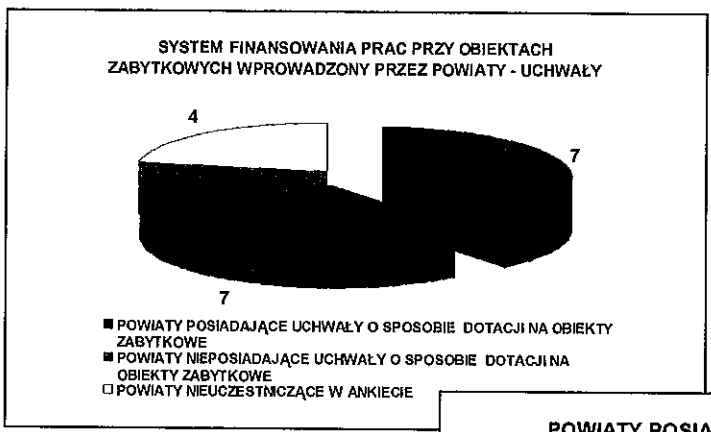

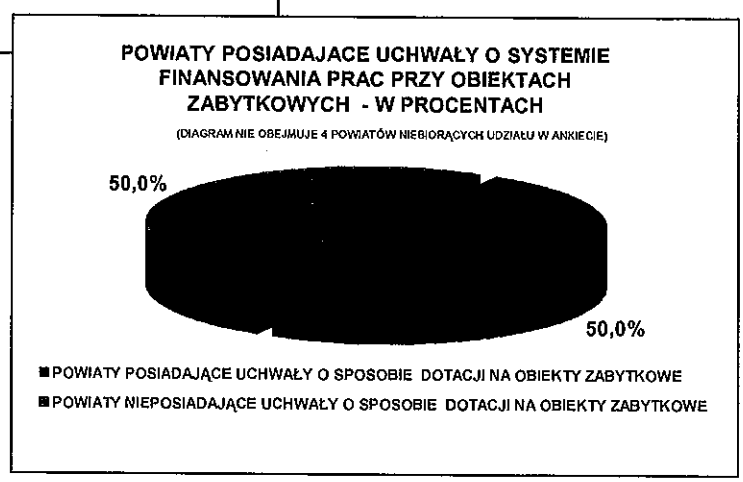

Wielkość ponoszonych nakładów na finansowanie prac jest zróżnicowana, wynosiła od 5 tys. zł do 500 tys. zł, co odzwierciedla specyfikę inwestycji w powiecie. Największe kwoty dotacji wykazuje starostwo stargardzkie, które systematycznie udziela wsparcia finansowego właścicielom obiektów wpisanych do rejestru zabytków – beneficjenci, głównie parafie, uzyskują dotacje w wysokości od 25 do 120 tys. zł na remonty, prace

konserwatorskie oraz dokumentacje budowlane (np. kościoły w Stargardzie Szczecińskim, Łęczycy, Lubowie, Nowej Dąbrowie – łącznie 14 obiektów). Starostwo polickie udzieliło dotacji w kwocie 250 tys. zł na kompleksowe prace konserwatorskie w kaplicy przykościelnej w Policach, starostwo kamieńskie – 119 tys. zł na szeroko zakrojone prace przy katedrze w Kamieniu Pomorskim.

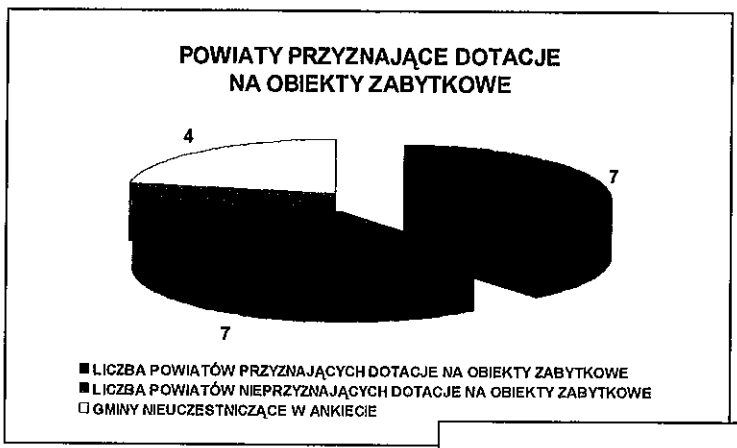

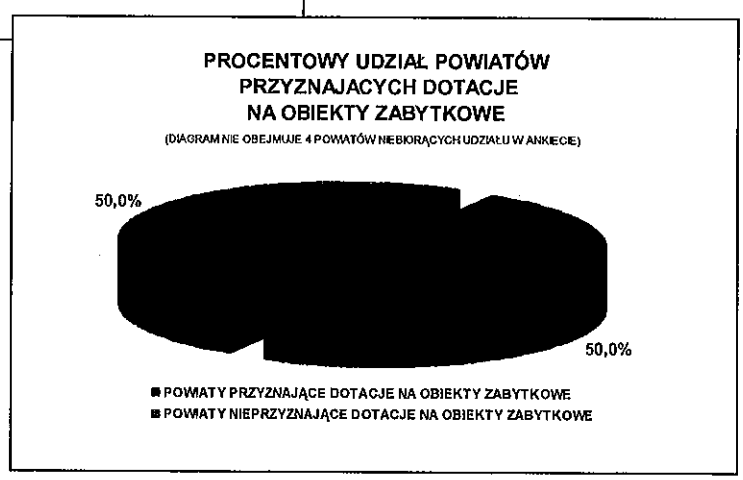

W badanym okresie, dzięki pomocy finansowej powiatów, wykonano prace przy 26 nieruchomych obiektach zabytkowych nie będących własnością powiatów. Udzielono też wsparcia na prace przy zabytkach ruchomych (głównie wyposażeniu kościołów), łącznie przy 14 obiektach (w tym 7 z powiatu kołobrzeskiego).

Finansowane są także prace przy obiektach własnych – wykazano 11 takich budynków. Wśród nich najwyższe kwoty wykazało starostwo myśliborskie – 1260 tys. zł, przeznaczając je na remonty szkół (pałace w Renicach i Smolnicy). Powiat kołobrzeski sfinansował prace przy zabytkowej kamienicy kupieckiej w Kołobrzegu na kwotę 341 tys. zł, zaś powiat koszaliński na kwotę 236 tys. zł domy pomocy społecznej zlokalizowane w zabytkowych pałacach (w Parsowie i Nowych Bielicach).

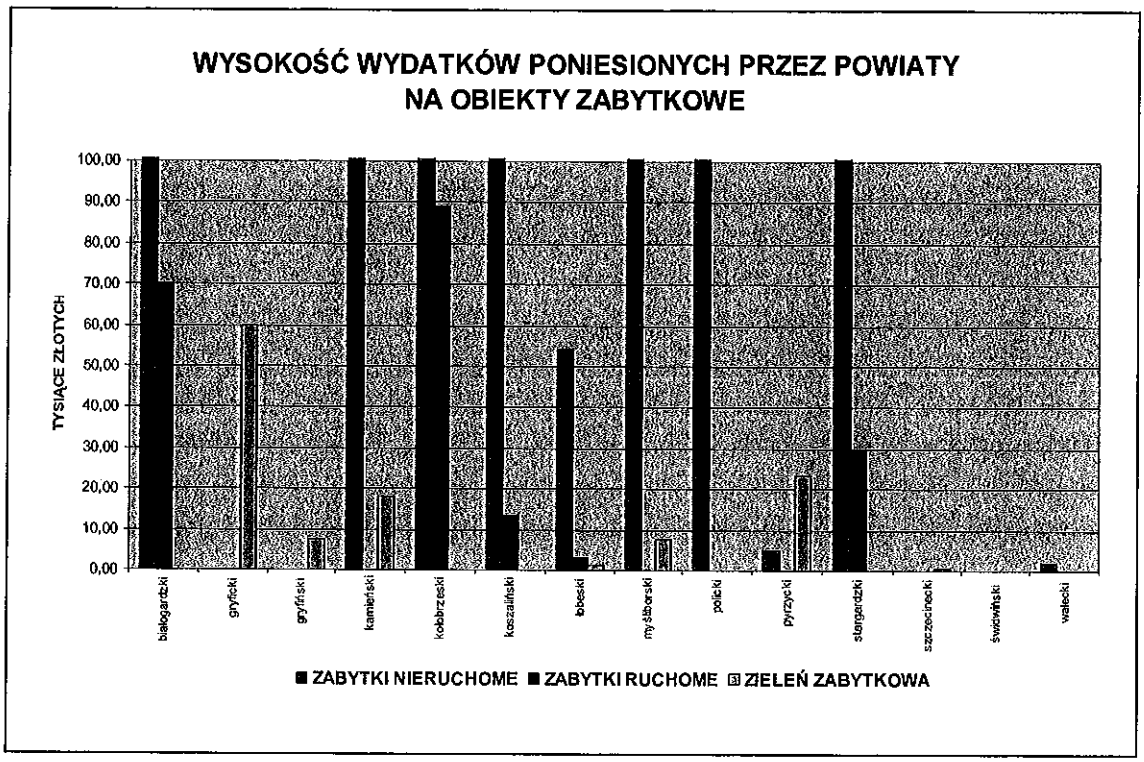

Niemal wszystkie powiaty – choć w różnym zakresie - finansują także wydarzenia i wydawnictwa promujące dziedzictwo kulturowe regionu (podawano kwoty od 3 tys. w pow. świdwińskim do 137 tys. zł w pow. stargardzkim).

(Tab.12.)

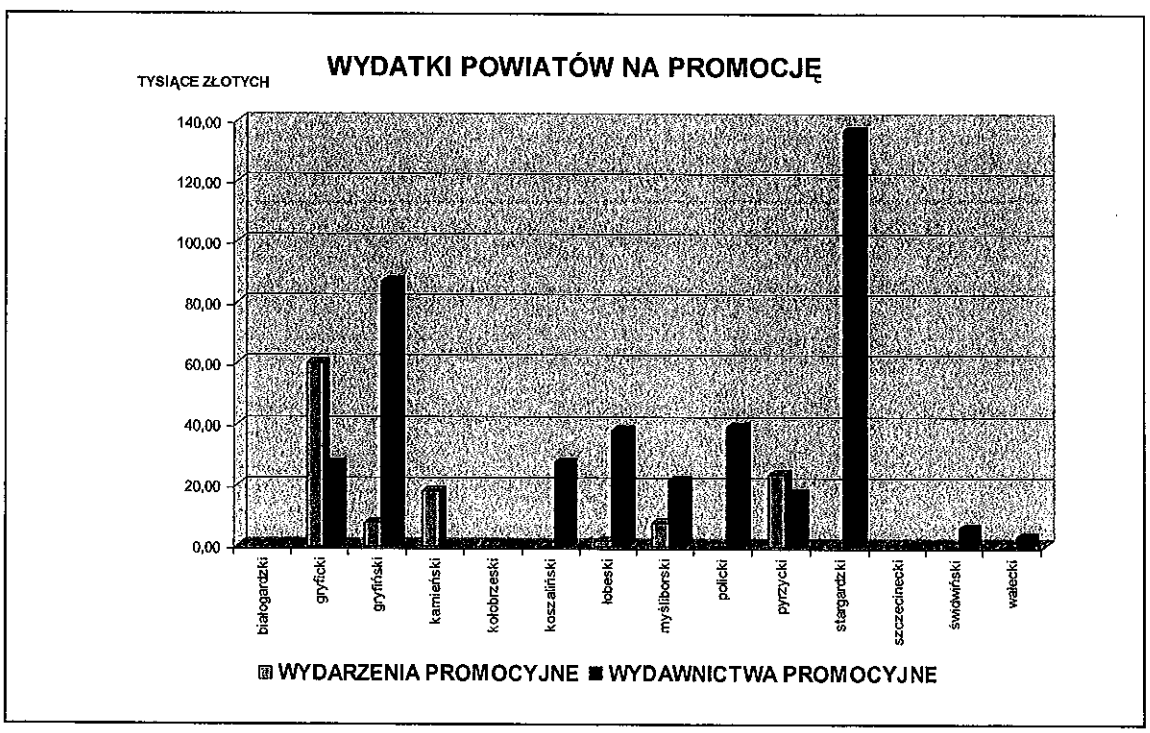

Środki unijne na działania związane z dziedzictwem kulturowym pozyskane zostały w 2 powiatach, gdzie zrealizowano 3 wnioski:

Powiat łobeski:

- Łobeska Baba Wielkanocna - promocja lokalnych produktów i tradycyjnych wyrobów wielkanocnych (PROW)
- Moja mała ojczyzna - promocja architektonicznego dziedzictwa historycznego na terenie Powiatu Łobeskiego (PROW)

Powiat świdwiński:

- Budowa, przebudowa i wyposażenie bazy dydaktycznej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wł. Broniewskiego w Świdwinie

Pozostałe powiaty nie wykazały wnioskowania o takie środki.

3.3.2.3. DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE I PROMOCYJNE

Własne materiały promocyjne i informatory dotyczące lokalnego dziedzictwa wydawane były w 11 powiatach: gryfickim, gryfińskim, koszalińskim, łobeskim, myśliborskim, polickim, pyrzyckim, stargardzkim (Katalog zabytków powiatu stargardzkiego), szczecineckim, świdwińskim, wałeckim (Studia i materiały do dziejów ziemi wałeckiej – rocznik popularno-naukowy).

Ścieżki, szlaki przyrodnicze, dydaktyczne, promujące zabytki utworzone w l. 2008 – 2010 wykazane zostały w powiatach: myśliborskim, polickim, szczecineckim.

Stosunkowo licznie występują w powiatach lokalne stowarzyszenia i organizacje regionalne. Zadeklarowano istnienie 75 towarzystw tego typu - najliczniej w powiecie gryfińskim (12: Stowarzyszenie Historyczno Kulturalne Terra Incognita, Towarzystwo Miłośników Ziemi Mieszkowickiej, Stowarzyszenie Spichlerz Sztuki w Kołbaczu, Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Trzcińskiej, Stowarzyszenie „Chełm Dolny", Stowarzyszenie „Zamek Swobnica", Cedyńskie Bractwo Historyczne „COMITATUS", Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Oddolnych „Samosiejka", Towarzystwo Miłośników Ziemi Staroczarnowskiej, Stowarzyszenie Kołbacz, Towarzystwo Miłośników Ziemi Gryfińskiej, Towarzystwo Miłośników Ziemi Cedyńskiej). W pozostałych powiatach zarejestrowano po kilka podobnych inicjatyw - w myśliborskim osiem, stargardzkim cztery. **(Tab. 13.)**

Powiaty w ankietach wykazują wspieranie działań dotyczących edukacji, promocji dla organizacji pozarządowych, np. poprzez nabór wniosków o ich współfinansowanie (pow. gryficki, kamieński, koszaliński, myśliborski, policki, stargardzki, szczecinecki, świdwiński, wałecki), zwłaszcza w oparciu o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Jednocześnie uchwalane są np. coroczne programy współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi (pow. koszaliński, stargardzki, szczecinecki, wałecki), przygotowywane są kalendarze imprez (pow. myśliborski), lub pomoc realizowana jest w innej formie – użyczenia lokalu, patronatu, promocji.

3.4. DZIAŁANIA NA POZIOMIE WOJEWÓDZTWA

Na poziomie województwa zadania WPOnZ realizowane są przez poszczególne jednostki organizacyjne oraz Urząd Marszałkowski – jako zadania własne bądź powierzone.
Szczególną rolę odrywa tu działalność Biura Dokumentacji Zabytków – samorządowej wojewódzkiej instytucji kultury, statutowo powołanej do działań w tym obszarze tematycznym.

3.4.1. URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, stanowi wyodrębniony organizacyjnie zespół ludzi i środków, powołany do realizacji kompetencji Zarządu, w tym w szczególności Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego. Poszczególne zadania realizowane są w różnych wydziałach, utworzonych zgodnie z regulaminem organizacyjnym.
W celu pozyskania informacji o działaniach Urzędu w obszarze tematycznym Raportu, Biuro Dokumentacji Zabytków skierowało pisma do wybranych wydziałów, które w znaczącym stopniu realizują zadania związane z dziedzictwem kulturowym regionu lub prowadzą nadzór nad zabytkowym majątkiem województwa, z prośbą o udzielenie informacji na ten temat. Skierowano pisma do następujących wydziałów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego:

Wydziału Kultury Edukacji i Sportu
Wydziału Turystyki, Gospodarki i Promocji
Wydziału Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
Wydziału Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Wydziału Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Wydziału Geodezji i Nieruchomości
Biura Koordynacyjnego Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego

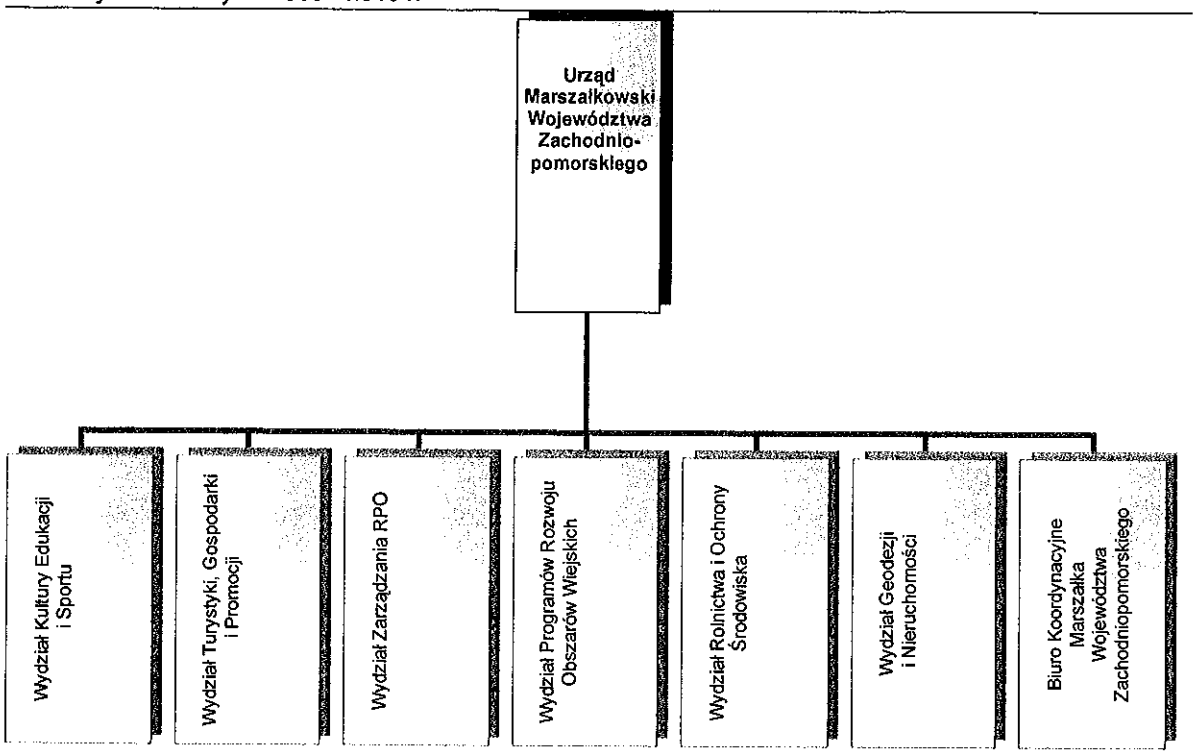

Na podstawie uzyskanych odpowiedzi, można sformułować następujące zestawienie podejmowanych działań:

Wydziału Kultury Edukacji i Sportu, sprawujący nadzór nad wojewódzkimi jednostkami kultury, prowadzi m.in. konkursy ofert na dofinansowanie zadań z dziedziny prac konserwatorskich i budowlanych oraz edukacyjnych i popularyzujących dziedzictwo kulturowe województwa. Wydział przekazał dane dotyczące udzielonej pomocy finansowej właścicielom i użytkownikom zabytków oraz instytucjom i organizacjom pozarządowym na działania popularyzatorskie, zgodnie z zasadami zatwierdzonymi przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego.

Na podstawie uchwał Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego przyjmujących zasady udzielania dotacji i wielkości przeznaczonych środków finansowych, od 2008 r. corocznie przyznawane były dotacje na prace przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. W roku 2008 udzielono 29 takich dotacji (w tym na dokumentacje techniczno-konserwatorskie np. dla kościołów w Ostrzycy, Karsku, Kołbaczu, Darłowie) - zarówno na obiekty architektoniczne (np. na remonty dachów, elewacji, zakup materiałów budowlanych – np. wiejskich kościołów w Głodowej, Robach, Świerznie, czy zamek w Świdwinie) jak i zabytki ruchome (np. renowację ołtarzy w Sownie i Słonowicach, obrazu „Sąd ostateczny" w Jarszewie). W 2009 r. przyznano 24 dotacje (w tym na kontynuacje prac oraz nowe renowacje zabytków ruchomych –

w Sownie, Rarwinie, Białym Borze, Przelewicach, na dokumentacje konserwatorskie - w Sianowie, Dobrej, Czaplinku, na remonty murów i więźb dachowych - w Ginawie, Przywodziu, Stargardzie Szczecińskim). W 2010 r. przyznano 23 dotacje (w tym na remonty, ekspertyzy, zakup materiałów w kościołach, pałacach, murach obronnych). Wśród beneficjentów – właścicieli i użytkowników zabytkowych obiektów - znalazły się zarówno parafie jak i gminy (np. Drawsko Pomorskie, Maszewo), organizacje pozarządowe (np. Towarzystwo Miłośników Koszalińskiej Wąskotorówki, Fundacja Balet), ośrodki szkolno-wychowawcze (np. w Renicach, Niemeńsku) oraz osoby fizyczne. Wartość poszczególnych dotacji wynosiła od 10 tys. zł do 50 tys. zł, w zależności od zakresu wniosku. Wielkość budżetu wydzielonego ze środków województwa zachodniopomorskiego, przeznaczonego na dofinansowania prac przy zabytkach, pozostawała na tym samym poziomie - 600 tys. zł rocznie.

Dotacje na zadania związane z edukacją i popularyzacją dziedzictwa kulturowego udzielane były także na zadania wyłonione w konkursach ofert, kierowanych do organizacji pozarządowych. W 2008 r. przyznano 6 dotacji (na festiwale historyczne, warsztaty archeologiczne, konferencje naukowe, wydawnictwa w Sianowie, Wolinie, Kamieniu Pomorskim, Trzebiatowie, Szczecinie), w 2009 r. 1 dotację, w 2010 r. 18 dotacji (na wydawnictwa, warsztaty, szkoły tradycji, wydarzenia chopinowskie). Wielkości poszczególnych dotacji wynosiły od 3 tys. zł do 40 tys. zł, w zależności od rangi wydarzenia.
Dodatkowo corocznie udzielano wsparcia Powiatowi Kamieńskiemu na rozbudowę skansenu Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie, w wysokości po 100 tys. zł.
Wydział kultury prowadzi także organizację, ogłaszanego przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych.
(Zał. 2)

W 2008 i 2009 r. Wydział był także organizatorem konkursu „Muzealne wydarzenie roku". Celem konkursu było uhonorowanie najciekawszych inicjatyw z zakresu działalności muzealnej w województwie zachodniopomorskim w danym roku.

Wydział Turystyki Gospodarki i Promocji przesłał informację o zrealizowaniu w 2010 r. opracowania i wydania serii pozycji wydawniczych p.t. „Zabytki Pomorza Zachodniego".

Wydział Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym przesłał zestawienie projektów, które w badanym okresie otrzymały dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego i rewaloryzacją zabytków. Jest to 6 projektów: dwa dotyczące rewaloryzacji zabytkowych parków (miejskiego w Szczecinku i zdrojowego w Świnoujściu), dwa dotyczące renowacji ośrodków kultury (w zamku w Świdwinie i pałacu w Trzebiatowie), jeden – rewitalizacji Nadmorskiej Kolei Wąskotorowej w gminie Rewal (budynki, torowiska, pojazdy), oraz kościoła św. Jana Ewangelisty w Szczecinie. Wielkość dofinansowania z Unii Europejskiej dla poszczególnych projektów wynosi od 1,3 mln zł do 13 mln zł.
(Zał. 3)

Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska zrealizował 10 zadań dotyczących promocji produktów regionalnych, wśród których znalazły się udziały w wystawach i targach, seminariach, wydanie katalogu zachodniopomorskich specjałów kulinarnych, nagrody w konkursach. Wielkości wydatków w poszczególnych latach to 231 tys. zł, 263,8 tys. zł, 294 tys. zł.

Wydział Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich przekazał wykaz projektów związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego i rewaloryzacją zabytków realizowanych i dofinansowanych w ramach Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 -2013. W badanym okresie wykazano 26 zadań dotyczących dziedzictwa kulturowego dofinansowanych z programu „Odnowa i rozwój wsi" (313/322/323), w tym zarówno inwestycyjnych związanych z odnawianiem elewacji i dachów w budynkach architektury sakralnej (wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków) i odnawianiem cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków jak i zakupem towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów. Wśród zrewitalizowanych obiektów są zarówno kościoły wiejskie (np. w Dębołęce, Motarzynie, Przywodziu, Chociwlu, Polnem, Babinku, Starej Rudnicy, Przemoczu, Płotnie, Krzynkach, Chrapowie, Dobinie, Bierzwnicy, Zielenienie, Płotach, Brojcach, Żukowie, Klępiczu, Dominikowie), świetlice wiejskie (w Uniemyślu, Chomętowie), jak i inne obiekty (np. kuźnia i inne zabytki z gminy Dębno, Wzgórze Zamkowe w Golczewie, Wzgórze Wedlów w Drawnie). Dofinansowano także zakup wyposażenia dla regionalnego muzeum (w Dziedzicach), domu kultury (w Gościnie),

oraz strojów instrumentów muzycznych dla domu kultury (w Płotach). Wielkość wnioskowanych kwot wynosiła od 49 tys. zł do 445 tys. zł.

(Zał. 4)

Wydział Geodezji i Nieruchomości przekazał spisy budynków i działek wpisanych do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego, o różnym stanie władania – związanych z Województwem Zachodniopomorskim. Wykazano, iż 12 jednostek samorządu województwa ma siedzibę lub administruje w obiektach zabytkowych będących w rejestrze zabytków – w Szczecinie i Stanominie. Są to np. Muzeum Narodowe w Szczecinie, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Książnica Pomorska, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego, specjalistyczne szpitale w Zdrojach i na ul. Arkońskiej oraz Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień w Stanominie. Ilość budynków zabytkowych w rejestrze zabytków, należących do tych jednostek lub administrowanych przez nie, jest kilkakrotnie większa, wynosi ok. 30 – np. nieruchomości zabytkowe Wojewódzkiego Zespołu Szkół Policealnych przy ul. Broniewskiego stanowi 5 budynków a szpitala przy ul. Arkońskiej – 7 budynków. Nieruchomości Muzeum Narodowego są zlokalizowane w 4 różnych punktach Szczecina (przy Wałach Chrobrego, Staromłyńskiej, Ks. Mściwoja), a Książnica Pomorska posiada także obiekt zamiejscowy – w Buku. Inna jest sytuacja w obiektach mieszczących kilka instytucji – jak Zamek Książąt Pomorskich z Urzędem Marszałkowskim, Zamkiem, Operą na Zamku, Biurem Dokumentacji Zabytków czy Pałac pod Globusem przy pl. Orła Białego, będący siedzibą Akademii Sztuki i jednocześnie wydziałów Urzędu Marszałkowskiego. Są też obiekty dotychczas niezagospodarowane, bez funkcji – jak kamienica przy ul. Kuśnierskiej 12 (w której aktualnie trwają prace adaptacyjne do nowej funkcji administracyjnej). Bardzo różna jest forma władania tymi nieruchomościami – część jest własnością województwa, jednostek organizacyjnych województwa, znajduje się w trwałym zarządzie lub jest nieodpłatnie użyczana. Budynki mają różną funkcję – są to zarówno budynki administracyjne, szkolne, kultury, jak laboratoria, trafostacje czy magazyny. Wydział Geodezji nie prowadzi ewidencji wszystkich zabytkowych nieruchomości w postaci jednolitego zbioru, informacje są rozproszone w różnych bazach danych.

Z wykazu wynika, iż część z nich znajduje się w stanie technicznym dobrym, część wymaga podjęcia remontów o różnym zakresie.

Województwo Zachodniopomorskie, jako organ założycielski dla w.w. instytucji, zapewnia budżet na bieżące utrzymanie i remonty tych zabytkowych nieruchomości. Z uwagi na złożoność problematyki inwestycyjnej, w której mieszczą się zarówno

prace remontowe utrzymujące budynki w dobrej kondycji technicznej, np. remonty wyposażenia instalacyjnego, jak i przebudowy modernizujące obiekty oraz z powodu rozproszenia źródeł informacji (odrębne budżety poszczególnych jednostek), nie podano nakładów finansowych na tego rodzaju prace, gdyż są one trudne do oszacowania z poziomu wydziału.

Wśród innych nieruchomości podlegającym rygorom opieki konserwatorskiej są również zespoły szkół, szpitale, zespoły opieki zdrowotnej, nie wykazane w wykazie, podlegające ochronie z racji położenia na terenie wpisanym do rejestru zabytków lub objętym zapisami planu zagospodarowania przestrzennego, bądź znajdujące się w ewidencji zabytków – gminnej lub wojewódzkiej. Brak szczegółowych danych na ten temat.

Biuro Koordynacyjne Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego przekazało informację o nagrodach i wyróżnieniach przyznanych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego osobom i instytucjom związanym z ochroną zabytków, edukacja regionalną.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą Nr XXXV/357/02 z dnia 7 października 2002 r. ustanowił odznakę regionalną – Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego - nadawaną osobom fizycznym oraz różnym podmiotom (jednostkom samorządu terytorialnego, instytucjom, organizacjom pozarządowym), których całokształt działalności lub zakres realizowanych zadań przyczynia się do rozwoju Pomorza Zachodniego, pomnażania jego dóbr materialnych i kulturalnych, a także do szeroko rozumianej promocji województwa.

W analizowanym okresie przyznano, na wniosek BDZ, m.in. Odznaki Honorowe Gryfa Zachodniopomorskiego złote: Fundacji „Dziedzictwo" w Sławnie, Portalowi Miłośników Dawnego Szczecina www.sedina.pl, Stowarzyszeniu na Rzecz Cmentarza Centralnego w Szczecinie; srebrną: Markowi Łuczakowi, Marii Michalak. Łącznie w dziedzinie „kultura" przyznano 64 wymienione odznaki, w dziedzinie „edukacja i nauka" – 140.

3.4.2. DZIAŁANIA SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Województwo Zachodniopomorskie jest organizatorem lub współorganizatorem dla kilku samorządowych wojewódzkich instytucji kultury: Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie, Muzeum Narodowego w Szczecinie, Książnicy Pomorskiej, Opery na Zamku, Biura Dokumentacji Zabytków, Teatru Polskiego, Teatru Kana.

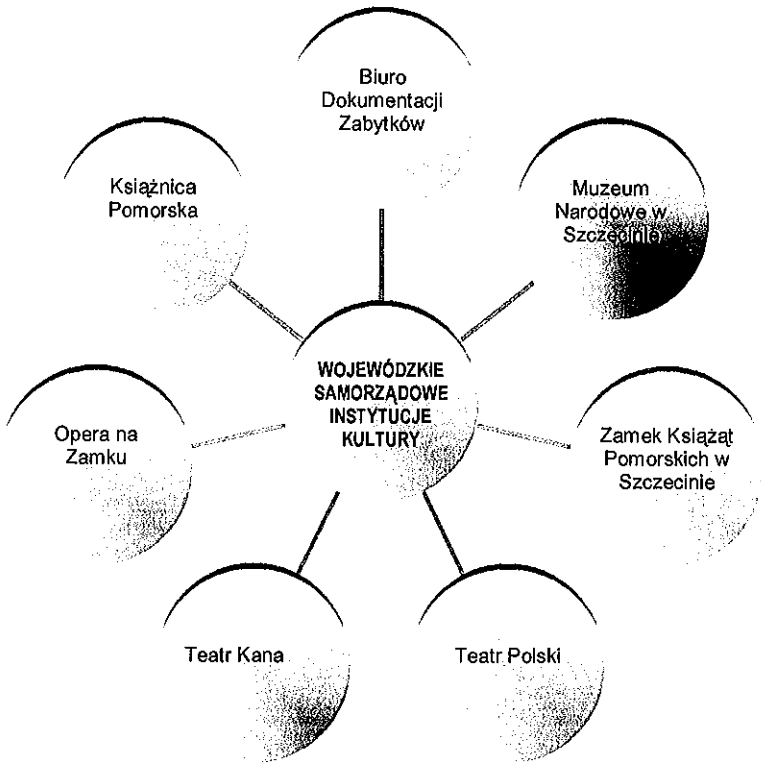

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany w tym zakresie. W latach 2008-2009, w wyniku porozumienia władz miejskich i wojewódzkich, zdecydowano o powołaniu Centrum Dialogu Przełomy, funkcjonującego jako nowa część Muzeum Narodowego w Szczecinie. Ideą Centrum jest utworzenie miejsca debat i wystaw o historii najnowszych, powojennych dziejów Pomorza Zachodniego, politycznych i społecznych przełomów Szczecina. W dniu 1 lipca 2010 roku rozpoczął się proces przejmowania gryfickiej filii Muzeum Kolejnictwa w Warszawie przez Muzeum Narodowe w Szczecinie. Przejęto pracowników, teren wystawy, po przeprowadzeniu stosownych ekspertyz przekazane zostaną muzealia.

Finansowanie działalności tych instytucji kultury w podstawowym stopniu zapewnia Województwo Zachodniopomorskie, a każda z nich posiada samodzielność i prowadzi działalność w oparciu o własny statut, w tym pozyskując środki zewnętrzne. Niektóre z instytucji - zwłaszcza BDZ, Muzeum Narodowe - prowadzi działalność bezpośrednio związaną z ochroną zabytków, inne – jak np. Książnica – szerzej rozumianego dziedzictwa kulturowego, jego ochrony i popularyzacji. Część instytucji przez fakt posiadania siedzib w obiektach zabytkowych (np. Opera, Książnica, Teatr Polski) prowadzi inwestycje budowlane, zmierzające do utrzymania i poprawy ich stanu

technicznego, na które prace przeznaczane są znaczne środki finansowe, w tym z budżetu samorządu województwa oraz ze źródeł zewnętrznych, głównie europejskich. Ze względu na skomplikowanie zagadnień finansowych (np. kwalifikacji wydatków na prace typowo konserwatorskie czy modernizacyjne), na obecnym etapie nie przeprowadzono szczegółowej analizy wydatków, jednak warto odnotować prowadzone w szerokim zakresie prace budowlane przy zabytkowych siedzibach w Szczecinie: Teatru Polskiego, Opery na Zamku – w Zamku Książąt Pomorskich, Książnicy Pomorskiej oraz przygotowania dokumentacyjne do budowy nowego obiektu dla Centrum Dialogu – Przełomy Muzeum Narodowego w Szczecinie .

3.4.2.1. DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE I POPULARYZATORSKIE

Niniejsze opracowanie nie omawia wszystkich działań instytucji kultury dotyczących dziedzictwa kulturowego województwa, sygnalizując jedynie wybrane z nich, zwłaszcza cykliczne działania w obszarze popularyzacji dziedzictwa kulturowego, skierowane do szerokiego grona odbiorców.

Europejskie Dni Dziedzictwa

Europejskie Dni Dziedzictwa to projekt społeczny i edukacyjny, od 1991 r. organizowany pod auspicjami Rady Europy , w którym uczestniczy 49 krajów. Polska włączyła się w organizację w 1993 r. Głównym celem EDD jest promowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz przypominanie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej, poprzez organizowane imprez skierowanych do szerokiej i różnorodnej grupy odbiorców. Co roku we wrześniu organizatorzy udostępniają bezpłatnie do zwiedzania zabytki i miejsca kultury, przygotowują festyny, jarmarki, imprezy plenerowe, wystawy, odczyty naukowe, konkursy i wiele innych imprez skierowanych do różnych grup społecznych i wiekowych.

W województwie zachodniopomorskim koordynatorem EDD ze strony Marszałka jest Biuro Dokumentacji Zabytków. W 2008 r. odbył się cykl kilkudziesięciu imprez pod hasłem „Korzenie tradycji. Od ojcowizny do ojczyzny.", w którym uczestniczyło kilka tysięcy osób. Wydarzeniom kulturalnym towarzyszyła publikacja książkowa i materiały promocyjne oraz plakat przygotowane przez BDZ.

W 2009 r. nasze województwo było gospodarzem krajowego otwarcia Europejskich Dni Dziedzictwa, pod hasłem „Zabytkom na odsiecz. Szlakiem grodów, zamków i twierdz". Uroczystość oficjalna, z udziałem Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego i gości z instytucji rządowych i samorządowych, odbyła się

w Ratuszu w Kołobrzegu, a w blisko 30 ośrodkach miejskich i gminnych województwa odbyły się wydarzenia kulturalne – objazdy studialne, odczyty naukowe, wystawy. Wydana została książka dotycząca dziedzictwa regionu, oraz plakat, foldery i materiały promocyjne.

W 2010 r. EDD przebiegały pod hasłem „Od pomysłu do przemysłu." Wydarzenia odbyły się w wielu ośrodkach województwa (m.in. w: Szczecinie, Dąbrowie, Kołobrzegu, Sławnie, Stargardzie Szczecińskim, Wałczu, Trzebiatowie, Darłowie). Liczbę uczestników szacuje się na 3, 5 tys. Wydano również książkę dotyczącą dziedzictwa kulturowego regionu, plakat i materiały informacyjne.

W organizację EDD, oprócz Biura Dokumentacji Zabytków jako wojewódzkiego koordynatora działań, włączają się także inne jednostki samorządu województwa – np. Muzeum Narodowe w Szczecinie czy Książnica Pomorska, a także inne instytucje jak Narodowy Instytut Dziedzictwa, oddział w Szczecinie (dawniej: Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Szczecinie) czy Archiwum Państwowe w Szczecinie. Aktywność wykazują także niektóre samorządy gminne i ich jednostki, zwłaszcza cenny jest udział stałych współpracowników ze Stargardu Szczecińskiego, Trzebiatowie, Darłowie, Kołobrzegu, Dębnie, Sławnie.

Dyplomy Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Swojskie zabytki".

Z inicjatywy BDZ , Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego przyznaje dyplomy wyróżniającym się właścicielom i użytkownikom zabytków, o nazwie „Swojskie Zabytki". W 2008-2010 przyznano 21 dyplomów osobom fizycznym, samorządom, jednostkom organizacyjnym, dobrze dbającym o mniej znane, a wartościowe obiekty zabytkowe (niekoniecznie wpisane do rejestru zabytków). Laureaci z lat 2008-2010 to:

2008 r. – Krystyna, Marek i Maciej Feicht, Gmina Kobylanka, Ewa i Andrzej Krawczykowie, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Stargardzie Szczecińskim, Starostwo Myśliborskie, Bożena i Andrzej Świrko

2009 r. – Tadeusz Waśko, Bogdan Ptaszyński, Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu, Nadleśnictwo w Sławnie, Urząd Morski w Słupsku, Towarzystwo Miłośników Koszalińskiej Wąskotorówki, Wyższa Szkoła Sztuki Użytkowej, Dorota i Zbigniew Zającowie, Rada Parafialna w Iwięcinie, ks. Tadeusz Gorla

2010 r. – Helena i Mirosław Szymańscy, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA o. Wielkopolski, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie, Beata i Dariusz Makowscy, Urząd Miasta i Gminy Dębno.

3.4.2.2. DZIAŁANIA NAUKOWO-DOKUMENTACYJNE

Niniejsze opracowanie nie omawia wszystkich działań wojewódzkich instytucji kultury o cechach poznawczo-dokumentacyjnych, sygnalizuje jedynie wybrane grupy działań, służących podnoszeniu poziomu wiedzy o zasobach zabytkowych Województwa i jej dokumentowaniu i udostępnianiu.

Zadania o charakterze badawczym i dokumentacyjnym, odnoszące się do dziedzictwa kulturowego, Województwo Zachodniopomorskie realizuje przez swoje wyspecjalizowane instytucje: Biuro Dokumentacji Zabytków (BDZ) i Muzeum Narodowe w Szczecinie (MNS) oraz – w mniejszym stopniu – Książnicę Pomorską (KP). Wpisane w podstawową działalność statutową działania badawcze i dokumentacyjne to jeden z najistotniejszych przejawów tak ochrony jak i opieki nad zabytkami, częstokroć poprzedzające materialną renowację zabytków. Ich rola jest nie do przecenienia – przyczyniają się do rozwoju wiedzy o regionie, stanowią bazę dla szerszych przedsięwzięć, np. umożliwiających podejmowanie właściwych decyzji ochronnych skierowanych do konkretnych obiektów ale i wyznaczanie kierunków rozwoju w opracowaniach planistycznych dotyczących gospodarki przestrzennej. Obie sfery działań konserwatorskich – dokumentacyjna i renowacji elementów dziedzictwa kulturowego – traktowane są jako komplementarne. Województwo Zachodniopomorskie, poprzez swoje instytucje kultury podejmuje tego rodzaju prace.

BDZ, jako instytucja nakierowana na działania dotyczące dziedzictwa kulturowego i zabytków, zatrudniając merytorycznie przygotowaną, specjalistyczną i doświadczoną kadrę, wykonuje różnego rodzaju dokumentacje konserwatorskie, ewidencje obiektów, programy opieki nad zabytkami, bazy danych o różnych rodzajach zabytków. Większość prac poprzedzana jest badaniami terenowymi, mimo „szczupłości" zasobu kadrowego.

Biuro Dokumentacji Zabytków w okresie sprawozdawczym 2008-2010, dotyczącym realizacji pierwszego cyklu WPOnZ, wykonało m.in.:

- Gminne ewidencje zabytków dla gmin: Kobylanka, Nowe Warpno, Połczyn Zdrój, Lipiany i Grzmiąca. Prowadzono rozpoznanie aktualnego stanu obiektów w terenie, kwerendy archiwalne i kartograficzne, wykonano indywidualne karty obiektów zabytkowych - łącznie dla 2425 obiektów archeologicznych, zabytków nieruchomych, zieleni - parków i cmentarzy.

- Gminne programy opieki nad zabytkami dla gmin: Kobylanka, Nowe Warpno i Grzmiąca.
- Karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa (tzw. białe karty) dla 20 obiektów.
- Karty detalu architektonicznego i zabytkowej stolarki – dla 187 obiektów.
- Bazę elektroniczną elementów zabytkowego krajobrazu kulturowego – dla ok. 4200 obiektów.
- Karty ewidencyjne elementów tzw. małej architektury – dla 140 obiektów.
- Karty miejsc upamiętnień ofiar I i II wojny światowej – dla 31 obiektów.
- Karty ewidencyjne zabytków ruchomych – dla 12 obiektów.
- Karty zdjęciowe zabytków architektury – dla ok. 50 obiektów.
- Pełne inwentaryzacje architektoniczno-konserwatorskie zabytków architektury – dla 2 obiektów.

W oparciu o zebrane materiały przygotowano wystawy fotograficzno-tekstowe, prezentowane w Galerii Marszałkowskiej – „Europejskie Dni Dziedzictwa na Pomorzu Zachodnim", „Zabytki budownictwa ryglowego w krajobrazie kulturowym Pomorza Zachodniego", „Polichromie drewnianych stropów kościołów Pomorza Zachodniego". Wystawy te prezentowane były wielokrotnie także w innych ośrodkach wiejskich i miejskich na terenie województwa oraz w Niemczech.

Oprócz działalności *stricte* dokumentacyjnej Biuro Dokumentacji Zabytków ma również dokonania o charakterze naukowym i popularyzatorskim. Wymienić tu należy publikacje zamieszczane
w periodykach branżowych oraz tematycznych wydawnictwach książkowych (łącznie w okresie sprawozdawczym ok. 15 artykułów), a także współorganizację i udział w sesjach naukowych, sympozjach branżowych itp. (m.in. ANTIKON Polsko-Niemiecka Konferencja „Architektura ryglowa – wspólne dziedzictwo", konferencji „Światowy Dzień Ochrony Zabytków", konferencja międzynarodowa „Dzieje wsi pomorskiej", konferencja PAN „Odbudowa struktur miejskich na obszarze Polski Północnej", konferencja „Spotkania Trzebiatowskie", sesja naukowa „Konserwacja zabytków sakralnych", „Stargard w latach 40. i 50-tych XX w." czy „Kołbacz – 800 lat dziedzictwa cystersów".

Muzeum Narodowe w Szczecinie (MNS) w okresie sprawozdawczym 2008-2010 realizowało swoje stałe zadania o charakterze naukowo-dokumentacyjnym, z których główne to wykonywanie kart inwentarzowych obiektów muzealnych, konserwacja obiektów, przygotowanie publikacji i wystaw. W 2009 r. ilość kart obiektów muzealnych wykonanych w wersji tradycyjnej (papierowej) wynosiła ponad 80 tys. sztuk (68 803

inwentarza głównego i 16 182 i pomocniczego), w wersji cyfrowej ponad 117 tys. (117 035 szt.) - co stanowi 80,37% całości zbiorów MNS. W 2008 r. konserwacji poddano 275 obiektów muzealnych, w 2009 r. - 678. Do zbiorów pozyskano także nowe muzealia – w 2008 r. 903 sztuki (w tym 44 zakupiono), w 2009 r. 500 sztuk (205 zakupiono). W badanym okresie MNS wydało 11 publikacji zwartych dotyczących dziedzictwa kulturowego regionu oraz przygotowało 28 artykułów o charakterze naukowym i popularyzatorskim. Przygotowano i zaprezentowano 60 wystaw, z czego około połowa dotyczyła szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego Pomorza Zachodniego, Polski i Europy.

Statystyka dotycząca liczby osób odwiedzających poszczególne oddziały szczecińskiego Muzeum Narodowego pokazuje tendencję zwyżkową: w 2008 r. było to 81 915 osób, w 2009 r. 116 713 osób. Analogicznie kształtuje się liczba uczestników działań edukacyjnych – w 2008 r. 19 339 uczestników, w 2009 r. 21 579 uczestników.

Książnica Pomorska w okresie sprawozdawczym opublikowała kolejne części wydawnictwa z serii „Skarby Książnicy Pomorskiej". Ukazał się informator w wersji polskojęzycznej i niemieckojęzycznej oraz tom „Wyrazy aktu władzy czyli rzecz o zarządzeniach szwedzkich na Pomorzu w XVII w." zawierający reprinty i tłumaczenia zarządzeń wydawanych dla Szczecina przez władze szwedzkie w latach 1649, 1682, 1692, 1696. Przygotowany został również materiał dotyczący ochrony dziedzictwa kulturowego w bibliotekach - na przykładzie Książnicy Pomorskiej. Został on wygłoszony w formie referatu na konferencji naukowej „Biblioteka to plus dla regionu" oraz opublikowany w materiałach pokonferencyjnych i wydawnictwie towarzyszącym EDD 2009.

3.4.3. DZIAŁANIA ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ SZCZEBLA WOJEWÓDZKIEGO

W Szczecinie ma siedzibę Zachodniopomorski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, w Koszalinie – jego Delegatura. Urząd jest elementem wojewódzkiej administracji zespolonej, finansowanej z budżetu państwa, nadzorowany przez Wojewodę Zachodniopomorskiego oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków (ZWKZ) realizuje zadania nakreślone ustawą, wśród których jest m.in. prowadzenie rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego i wojewódzkiej ewidencji zabytków czy sporządzanie planów finansowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami województwa zachodniopomorskiego, w ramach przyznanych środków.

3.4.3.1. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków udziela dotacji na prace konserwatorskie i remontowe obiektów zabytkowych położonych na terenie województwa zachodniopomorskiego. W 2008 r. udzielono 24 dotacji o wartości 575 tys. zł na prace przy obiektach ruchomych – wyposażeniu kościołów (witraże, ambony, ławy), budynkach świątyń (np. kościoły w Dołujach, Przywodziu, Dąbrowie) i budowli świeckich (np. kamienica w Świnoujściu, zagroda w Gosławiu, mury obronne w Reczu). W 2009 r. udzielono 22 dotacji na zadania podobnego rodzaju o wartości 453 tys. zł (np. kościoły w Ginawie, Osiekach Koszalińskich, Żukowie czy mury obronne w Goleniowie, młyn-papiernia w Barlinku). W 2010 r. przyznano 21 dotacji o wartości 506 tys. zł (np. kościoły w Świnoujściu, Sikorkach, Kołbaczu, czy koszalińską kolej wąskotorową). Wielkość środków finansowych w kolejnych latach pozostaje na podobnym poziomie. Wielkości kwot przyznawanych poszczególnym beneficjentom utrzymywały się na poziomie od 4 tys. zł do 60 tys. zł.

Oprócz dotacji na prace remontowe i konserwatorskie, ZWKZ udziela również dotacji w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2008 r. sfinansowano 6 działań prowadzonych przez stowarzyszenia, głównie dotyczących wydawnictw promocyjnych, oznakowania zabytków, wydawnictw. Wartość udzielonych dotacji to 72.999 zł. Wspierane było także organizowanie konferencji naukowych, m.in. kolejnych edycji Polsko-Niemieckiej Konferencji „ANTIKON" – Architektura drewniana – wspólne dziedzictwo.

(Zał. 5)

3.4.4. INNE DZIAŁANIA

Na terenie województwa podejmowane są także inne inicjatywy, nie ujętych w dotychczasowym opisie. Są wśród nich m.in. działania osób fizycznych zakładających prywatne „muzea", izby regionalnych pamiątek, kolekcje. Działania te nie zawsze są ujęte w instytucjonalne ramy, prowadzone są bez kontroli zewnętrznej, według indywidualnych zasad. Działalność bywa okazjonalna, skierowana do zainteresowanej, lokalnej grupy odbiorców, czasem sezonowa. Przykładami mogą być kolekcje historycznego sprzętu rolniczego i wyposażenia zagród w zabytkowym gospodarstwie agroturystycznym w Gosławiu, czy prywatne „Muzeum etnograficzne" w Cedyni. Działają także „Muzea"

prowadzone przy udziale samorządów lokalnych – np. Rybołówstwa w Świnoujściu czy Niechorzu. Zupełnie inną, nieporównywalną rangę mają muzea rejestrowe (wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów), poddane rygorom ustawy o muzeach – Muzeum Narodowe w Szczecinie (w 2010 r. w trakcie procesu rejestracji, decyzję uzyskano w styczniu 2011 r.), Muzeum Oręża Polskiego w Koszalinie, Muzeum w Stargardzie Szczecińskim. Zgodnie z przepisami ustawy o muzeach *„Muzeum jest jednostką organizacyjną nienastawioną na osiąganie zysku, której celem jest gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów".*

Działalność Muzeum Narodowego w Szczecinie, jako jedynej w województwie instytucji kultury prowadzonej wspólnie przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Województwo Zachodniopomorskie, jest nadzorowana przez Ministra. Wśród celów statutowych Muzeum znajdują się: dokumentowanie kultury narodowej i regionalnej oraz kreowanie wydarzeń kulturalnych, z uwzględnieniem tradycyjnych powiązań historycznych Polski i Pomorza Zachodniego z krajami europejskimi, w szczególności z obszarem Bałtyku, dorzeczem Odry, kulturą miast portowych. Działalność Muzeum obejmuje: sztukę dawną i współczesną, archeologię, historię wraz z naukami pomocniczymi, historię kultur, historię żeglugi morskiej i śródlądowej oraz etnologię.

(Zał. 6)

Województwo Zachodniopomorskie jest także terenem działania ogólnopolskich stowarzyszeń naukowych, związanych z konserwatorstwem, archeologią, muzealnictwem, sztuką. W Szczecinie mają siedzibę m.in. oddziały Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich, Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Stowarzyszenia Muzealników Polskich. Skupiają one stosunkowo nieliczną, lecz o największej merytorycznej wiedzy grupę ekspertów, specjalistów i naukowców. Stowarzyszenia te prowadzą m.in. działalność naukową organizując sesje i konferencje poświęcone różnym aspektom dziedzictwa regionalnego oraz działalność wydawniczą, publikując materiały pokonferencyjne, opracowania naukowe, monografie, dokumentujące badania nad regionalnym dziedzictwem kulturowym.

3.5. DZIAŁANIA NA POZIOMIE KRAJOWYM DOTYCZĄCE DZIEDZICTWA WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Działania na poziomie krajowym znajdują się głównie w gestii administracji rządowej centralnego szczebla. Zalicza się do nich m.in. prawodawstwo, udzielanie dotacji ze środków budżetu państwa, których dysponentem jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, oraz nadawanie obiektom tytułu „Pomnik Historii" przez Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej. Nie wszystkie organy są zobowiązane do informowania samorządu województwa o podejmowanych działaniach, np. w formie sprawozdań, ale dane te jako informacje publiczne są dostępne na stronach internetowych odpowiednich instytucji.

W Szczecinie ma siedzibę i działa Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków (przemianowany na Terenowy Oddział Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków, obecnie - od 1.01.2011 r. na Oddział Terenowy Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Szczecinie, będącego państwową instytucja kultury), jako oddział Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków (od. 1 stycznia 2011 r. – Narodowego Instytutu Dziedzictwa) podległego Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego i realizujący wyznaczone przez niego zadania.

3.5.1. DZIAŁANIA PRAWNE

Pomnik historii to jedna z czterech form ochrony zabytków wymienionych w ustawie *o ochronie zabytków (...)*, zabytek nieruchomy o szczególnym znaczeniu dla kultury naszego kraju. Ten honorowy tytuł jest przyznawany przez Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia, na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyjątkowym w skali kraju zabytkom - obecnie pomnikami historii w Polsce uznano 39 zabytków.

Dotychczas w województwie zachodniopomorskim wyróżniony tytułem był jeden obiekt – Zespół Katedralny w Kamieniu Pomorskim. W 2010 r., po długim procesie weryfikacji, wyróżnienie zyskał kolejny zespół budowli: zespół kościoła p.w. Najświętszej Marii Panny Królowej Świata oraz średniowieczne mury obronne miasta w Stargardzie Szczecińskim zostały uznane za pomnik historii rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 17 września 2010 r. (Dz.U. 2010 nr 184 poz. 1236).

Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Szczecinie w 2009 r. przygotował specjalistyczną dokumentację konserwatorską dla kolejnych, znamienitych obiektów województwa zachodniopomorskiego: klasztoru pocysterskiego w Kołbaczu i układu staromiejskiego w Trzebiatowie. Wnioski zostały złożone w Krajowym Ośrodku Badań

i Dokumentacji Zabytków i oczekują na ocenę przez komisję wyznaczoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz decyzje Prezydenta RP.

3.5.2. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Dotacje na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków z budżetu państwa, mogą być udzielane przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Dotacja może być udzielona osobie fizycznej, jednostce samorządu terytorialnego lub innej jednostce organizacyjnej będącej właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru zabytków.

Zgodnie z ustawą, dotacja może obejmować nakłady m.in. na sporządzanie ekspertyz, badań, projektów, zabezpieczanie obiektu, odnowienie i odtworzenie elementów architektonicznych, zakup materiałów budowlanych, wykonanie instalacji przeciwwłamaniowej i przeciwpożarowej, wyeksponowanie oryginalnych elementów parku. Dotacje udzielane są w wysokości do 50% nakładów, a w wyjątkowych okolicznościach do 100% - gdy zabytek posiada wyjątkową wartość historyczną lub jego stan jest w sposób szczególny zagrożony.

Minister udziela dotacji poprzez swoje coroczne Programy. Aktualnie obowiązujące regulaminy, dane o dostępnych środkach, rodzajach kwalifikujących się zadań, trybach składania wniosków, kryteriach ich oceny, dostępne są na stronach internetowych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dla poszczególnych działań obowiązują odrębne programy, np. dla prac konserwatorskich – „Ochrona zabytków", dla działań edukacyjnych, warsztatowych - „Edukacja kulturalna", na remonty i modernizacje siedzib – „Infrastruktura kultury". Corocznie przyznawanych było po kilka dotacji związanych z Pomorzem Zachodnim.

4. SYNTEZA DZIAŁAŃ REALIZUJĄCYCH CELE I ZADANIA WPONZ

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami określił cele i zadania na lata 2008-2012, skierowane do samorządu województwa zachodniopomorskiego. Określono trzy cele perspektywiczne oraz dziesięć celów operacyjnych. W każdej grupie wyznaczono zadania, spośród których wyłoniono zadania priorytetowe.

Zadania priorytetowe WPOnZ na lata 2008-2012

Cel perspektywiczny

I. Utrzymanie zabytków budujących krajobraz kulturowy regionu

- Aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego województwa z uwzględnieniem Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami
- wykonanie studiów dróg krajobrazowych i opracowanie wojewódzkiego programu zagospodarowania zabytkowych dróg i zadrzewień przydrożnych
- opracowanie wojewódzkiego programu ochrony i zagospodarowania zabytkowych cmentarzy i parków
- opracowanie wojewódzkiego programu zagospodarowania terenów występowania zabytków archeologicznych, zagospodarowania ruin i miejscowości wyludnionych
- podjęcie działań do opracowania wojewódzkiego programu zagospodarowania nadwodnych terenów historycznego osadnictwa i zabytków hydrotechnicznych
- opracowanie raportu o stanie zachowania i wykorzystania obiektów zabytkowych województwa zachodniopomorskiego
- opracowanie wojewódzkiego programu przeciwdziałania zagrożeniom obiektów zabytkowych
- organizacja systematycznego szkolenia urzędników samorządowych w zakresie opieki i ochrony dziedzictwa kulturowego
- opracowanie propozycji obiektów do uznania za Pomniki Historii,
- weryfikacja listy proponowanych parków kulturowych i określenie proponowanych granic, pomoc Radom Gmin w przygotowaniu uchwał do ich powołania
- określenie obszarów i metod zabezpieczenia i ekspozycji rezerwatów archeologicznych
- wskazanie obszarów kulturowych i określenie ich granic (w powiązaniu z siecią dróg krajobrazowych i szlaków turystycznych)
- ustalenie indywidualnych programów działań w oparciu o zalecenia konserwatorskie i plany rozwoju

Cel perspektywiczny

II. Funkcjonowanie zabytków w procesie aktywizacji ekonomicznej i społecznej województwa

- ustalenie priorytetu wykorzystania funduszy strukturalnych na zadania związane z rewitalizacją obszarów zabytkowych i aktywizacją gospodarczą w oparciu o zasoby zabytkowe
- zwiększenie wysokości funduszy przeznaczonych na opiekę nad zabytkami (prace konserwatorskie i promocja) w budżecie samorządu wojewódzkiego (ustalenie stałego procentu budżetu przeznaczanego na dziedzictwo kulturowe)
- utworzenie w strukturze Urzędu Marszałkowskiego komórki doradczej d.s. pozyskiwanie środków finansowych na opiekę nad zabytkami
- aktualizacja Strategii Rozwoju Turystyki na podstawie POnZ (udział specjalistów w zakresie opieki nad dziedzictwem kulturowym)
- rozwój tematycznych szlaków turystycznych promujących walory kulturowe i przyrodnicze regionu

Cel perspektywiczny
III. Kształtowanie świadomości regionalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe i potrzebę jego zachowania dla przyszłych pokoleń

- organizacja kształcenia nauczycieli i organizatorów życia kulturalnego w zakresie opieki nad zabytkami, w tym organizowanie kursów zawodowych dla nauczycieli rzemiosł
- tworzenie programów nauczania regionalnego i podręczników uwzględniających dziedzictwo kulturowe dla wszystkich poziomów nauczania
- wspieranie projektów edukacyjnych poświęconych upowszechnianiu historii i dziedzictwa kulturowego, wykorzystanie zabytków zachodniopomorskich w nauczaniu dziejów urbanistyki, architektury i budownictwa
- utworzenie skansenu

Analizując pierwszy dwuletni okres realizacji w latach 2008-2010 można stwierdzić, iż wykonano nieznaczną część z zadań określonych w WPOnZ jako priorytetowe.

Po pierwsze, w celu perspektywicznym I. „Utrzymanie zabytków budujących krajobraz kulturowy regionu" zrealizowano - bardzo istotną w wielu aspektach przestrzennych, społecznych i gospodarczych - zmianę Wojewódzkiego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, z uwzględnieniem koniecznych aktualizacji, m.in. zapisów przyjętego Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami. Część planu, dotycząca dziedzictwa kulturowego województwa, wykonana została w uzgodnieniu z Biurem Dokumentacji Zabytków. Opracowaniem wyjściowym stała się „Aktualizacja 'Studium zasobów i stanu zachowania oraz kształtowania krajobrazu kulturowego województwa zachodniopomorskiego'. Dziedzictwo i krajobraz kulturowy. Projekt Ochrony", wykonana w 2009 r. przez BDZ. Zmieniony Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego został zatwierdzony i przyjęty przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego w październiku 2010 r. (UCHWAŁA Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 roku).

Kolejnym zadaniem, w części zrealizowanym, jest rozwój tematycznych szlaków turystycznych promujących walory kulturowe regionu. Z danych ankiety wynika, iż powstawanie takich szlaków turystycznych odbywa się głównie na terenie gmin, w wyniku działań samorządów szczebla gminnego. Liczba takich szlaków i poziom ich atrakcyjności nie są jeszcze zadowalające.

Projekty edukacyjne i promocyjne poświęcone upowszechnianiu historii i dziedzictwa kulturowego są wspierane na różnych poziomach organizacyjnych, w różnym zakresie. Realizowane są konkursy ofert dla organizacji pozarządowych – tak na poziomie województwa jak gmin i powiatów. Ilość środków przeznaczanych przez JST na projekty z zakresu promocji dziedzictwa kulturowego nie umożliwia prowadzenia oczekiwanych działań o szerokim zasięgu. Województwo Zachodniopomorskie wspiera także wybrane

działania samorządów, o uznanej renomie i potencjalnie dużym oddźwięku społecznym – głównie skansen Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie. Województwo Zachodniopomorskie, jako organizator wojewódzkich instytucji kultury, zapewnia im środki na funkcjonowanie i podejmowanie pewnych działań w ramach prac statutowych. Zwiększenie środków na planowane działania w obszarze edukacji społecznej i promocji umożliwiłoby przygotowanie pełniejszej i bardziej atrakcyjnej oferty.

Finansowanie opieki nad zabytkami jest realizowane na różnych szczeblach samorządu lokalnego oraz z poziomu krajowego. W województwie wprowadzone są - poprzez uchwały odpowiednich organów stanowiących - systemy wspierania właścicieli i użytkowników zabytków w przeprowadzaniu prac remontowych i konserwatorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. Dotacje są przyznawane z budżetu samorządu województwa oraz 37 gmin i 1 powiatu. Wielkość środków przeznaczana na ten cel jest zróżnicowana - na poziomie województwa utrzymuje się na podobnym poziomie przez kolejne lata, w poszczególnych gminach występują znaczne dysproporcje. Potrzeby w tym zakresie są wielokrotnie wyższe, niż środki będące obecnie w dyspozycji.

Cele WPOnZ realizowane są także poprzez inne działania instytucji i organizacji różnego szczebla, co opisane zostało szczegółowo w części analitycznej. Zadania są wykonywane w gminach i powiatach na zróżnicowanym poziomie – wśród samorządów są takie, które wykazują aktywność na wszystkich badanych polach i te, które podejmują minimalne, jedynie konieczne działania, nie wywiązując się nawet ze zobowiązań prawnych. Także na poziomie województwa są wykonywane działania statutowe oraz podejmowane różnorodne inicjatywy mieszczące się w ramach nakreślonych celów operacyjnych WPOnZ.

5. PROGNOZA DZIAŁAŃ W KOLEJNYM OKRESIE OBOWIĄZYWANIA WPONZ

Analizując zebrany materiał oraz postawione zadania w WPOnZ, można stwierdzić iż cele strategiczne i operacyjne pozostają nadal aktualne. Zadania priorytetowe zawarte w Programie zostały nakreślone niezwykle ambitnie i zachowują swą aktualność. Poszerzają one głównie dotychczasowe spektrum działalności, zgodnie z potrzebami rozwijającego się społeczeństwa. Należy dążyć do realizacji maksymalnej liczby działań w każdej z trzech nakreślonych grup celów. Niewykluczone, iż w dwuletnim okresie obowiązywania obecnego Programu nie wszystkie zadania będą mogły być zrealizowane, stąd konieczne jest skupienie się na najbardziej istotnych z nich.

Wśród zadań celu I. „Utrzymania zabytków budujących krajobraz kulturowy regionu" celowe wydaje się wybranie zadań opisujących zagadnienia najważniejsze i najbardziej charakterystyczne dla całego regionu. Takimi zadaniami o znaczeniu regionalnym są te dotyczące różnorodności krajobrazu kulturowego większych obszarów, zabytkowej zieleni (np. przydrożnej, dawnych cmentarzy) czy przeciwdziałania zagrożeniom dla zabytków.

W celu II. „Funkcjonowanie zabytków w procesie aktywizacji ekonomicznej i społecznej województwa" istotne jest zwiększanie funduszy na realizację opieki nad zabytkami, zwłaszcza na utrzymanie ich właściwego stanu technicznego, tak na poziomie wojewódzkim jak i niższych szczeblach samorządowych, gdzie to zadanie nie jest w pełni realizowane. Mimo trudności ekonomicznych na poziomie globalnym należy pamiętać, iż województwo silnie skierowane na przemysł turystyczny w wojewódzkich dokumentach strategicznych musi aktywnie wspierać opiekę i ochronę zabytków, stanowiących jedną z większych atrakcji regionu. Zabytkowe budowle i obszary, zwłaszcza o unikalnej w skali europejskiej randze (jak np. zabytki Kamienia Pomorskiego, Kołbacza, Stargardu Szczecińskiego, Chwarszczan) powinny być w sposób szczególny eksponowane i wspierane. Są one „magnesem" dla turystów i naukowców, dlatego powinny stać się „wizytówką" Pomorza Zachodniego, być częścią jego „marki". Obiekty zabytkowe – pałace, zamki, dwory, wille, zagrody – już obecnie są często wykorzystywane jako baza turystyczna – hotelarska, konferencyjna, lecznicza, gastronomiczna, agroturystyczna, będąc elementem rozwoju ekonomicznego regionu. Obiekty zabytkowe stanowiące siedzibę instytucji kultury i urzędów – jak np. Zamki Książąt Pomorskich w Szczecinie, czy Darłowie – są ważnymi obiektami dla mieszkańców regionu i jej władz, stąd właściwe ich utrzymanie ma znaczenie priorytetowe.

Cel III. „Kształtowanie świadomości regionalnej w oparciu o dziedzictwo kulturowe i potrzebę jego zachowania dla przyszłych pokoleń" ma szczególne znaczenie. Tu należy zaakcentować potrzebę edukacji nie tylko szerokich grup społeczeństwa, ale i administracji lokalnej, samorządowców, nauczycieli, organizatorów życia kulturalnego. Analiza aktualnych działań w samorządach gminnych wykazuje duże potrzeby w tym zakresie – brak jest kadr o dostatecznej wiedzy i uwarunkowaniach prawnych. Priorytetowe wydaje się organizowanie szkoleń i konferencji w tym zakresie oraz upowszechnianie „dobrych praktyk" samorządów lepiej realizujące zadania. Odczuwalny – zwłaszcza w porównaniu i innymi regionami kraju - jest brak dostatecznej liczby wydawnictw, zwłaszcza publikacji książkowych i albumowych na wysokim poziomie merytorycznym i edytorskim, upowszechniającym wiedzę o bogatym dziedzictwie kulturowym regionu. Wskazane jest pełniejsze korzystanie z doświadczenia pracowników

własnych instytucji kultury, także w przygotowaniu czy recenzowaniu tego typu publikacji oraz z dostępnych zborów dokumentacji archiwalnych. Wspieranie tego typu projektów promujących regionalne dziedzictwo przez Województwo, jest wypełnianiem ważnej roli mecenasa kultury. Upowszechnianie wiedzy o zabytkach, podtrzymywanie świadomości regionalnej, potrzeba zachowania dzieł dla przyszłych pokoleń staje się potrzebą wyżej rangi, nabierającą coraz większego znaczenia przy wzrastających aspiracjach społeczeństwa, w poszerzonej europejskiej przestrzeni.

6. PODSUMOWANIE

Podsumowując zebrany materiał i analizy stanu bieżącego należy stwierdzić, iż zagadnienia związane z dziedzictwem kulturowym regionu są realizowane na wszystkich szczeblach organizacyjnych JST - szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego – głównie przez administrację i instytucje kultury, a także przez podmioty o innym statusie prawnym – zarówno finansowane i nadzorowane przez państwo, należące do sektora organizacji pozarządowych czy przez osoby prywatne. Poziom zaangażowania samorządowych podmiotów jest niejednorodny, rysują się wręcz skrajne postawy od pomijania zagadnień opieki nad zabytkami przez niektóre rady gmin i powiatów do możliwie wysokiego poziomu, ograniczonego jedynie finansowymi możliwościami jednostek. Należy pamiętać, że znacząca odpowiedzialność za ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami regionu spoczywa na samorządzie terytorialnym, stąd wszystkie jednostki powinny większą uwagę poświęcić tej problematyce.

Odzwierciedleniem znaczenia (lub jego braku), jakie nadaje się omawianym zagadnieniom w poszczególnych jednostkach samorządu, jest choćby udział w badaniu ankietowym BDZ – ok. 20% z nich nie podjęło trudu opisania problematyki dziedzictwa kulturowego i zabytków własnego terenu.

Na tym tle szczególnie pozytywnie wypadają gminy i powiaty, gdzie obserwuje się systemowe podejście do zagadnień opieki i ochrony zabytków, materializujące się w działaniach finansowych, organizacyjnych, edukacyjnych. W tym kontekście na szczególne uznanie zasługuje powołanie w niektórych jednostkach administracyjnych specjalistycznych komórek, koordynujących działania dotyczące zabytków – w powiecie stargardzkim, gminach Drawsko Pomorskie, Golczewo, Police, Szczecinek, mieście Szczecinie, co przynosi zauważalne efekty w postaci realizowanych zadań.

Niewątpliwie cenne są wszelkie prowadzone działania, które należy kontynuować - zarówno prace merytoryczne, organizacyjne, jak finansowe. Dla rozwoju konieczne są jednak zwiększone nakłady, pozwalające zarówno szerzej prowadzić działalność dotyczącą utrzymania i rewaloryzacji obiektów zabytkowych, jak i edukacyjną i promocyjną.

Kolejny dwuletni okres obowiązywania WPOnZ do roku 2012 będzie również podsumowany raportem z jego wykonania. Po tym czasie powinien być przyjęty Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami dla Województwa Zachodniopomorskiego na kolejne cztery lata. Należy dołożyć starań, by działania podejmowane były z jeszcze większą skutecznością, co będzie korzystne dla stanu dziedzictwa kulturowego województwa zachodniopomorskiego i wiedzy o nim - zarówno wśród mieszkańców i gości oraz władz samorządowych.

7. STRESZCZENIE

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego w 2008 r. przyjął Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami (WPOnZ) na lata 2008-2012, jako jeden z instrumentów zarządzania rozwojem Województwa. Dokument został przygotowany dla Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego przez Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie – samorządową wojewódzką instytucję kultury. Program, który ma się przyczynić m.in. do poprawy stanu zachowania zabytków, wzmacniania tożsamości lokalnej oraz rozwoju społeczeństwa Województwa Zachodniopomorskiego, obejmuje szerokie spektrum zagadnień związanych z dziedzictwem kulturowym województwa, wraz z określeniem zadań na okres czterech lat. Monitorowanie realizacji Programu, sporządzanie sprawozdań w cyklu 2-letnim i przedstawianie ich sejmikowi województwa wynika z rozstrzygnięć ustawowych. Odpowiedzialne za to zadanie wskazane zostało Biuro Dokumentacji Zabytków.

Niniejsze, pierwsze sprawozdanie dotyczące okresu od 2008 do 2010 r., oparte zostało na danych przekazanych przez gminne i powiatowe jednostki samorządu terytorialnego, wydziały Urzędu Marszałkowskiego, samorządowe instytucje kultury, oraz analizach własnych BDZ. Główne analizowane zagadnienia dotyczące dziedzictwa to:

- Uwarunkowania prawne
- Zasoby dziedzictwa kulturowego
- Fundusze na ochronę zabytków
- Działania wspierające, edukacyjne i promocyjne
- Realizacja celów nakreślonych w WPOnZ

Zagadnienia badano w trzech aspektach: działań własnych samorządu województwa, działań JST w regionie, „otoczenia zewnętrznego" (działania szczebla centralnego).

Informacje z działań realizowanych w JST pozyskano za pomocą ankiet. Odpowiedzi udzieliło 99 gmin (86,8 %) i 14 powiatów (77,8 %) - nie uzyskano odpowiedzi z 15 gmin (13,2%) i 4 powiatów (22,2 %).

W omawianym okresie 2008-2010 prawo krajowe dotyczące ochrony i opieki nad zabytkami nie uległo zasadniczej zmianie. W badanym okresie liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków wzrosła o kilkadziesiąt, powstała wojewódzka ewidencja zabytków, nadano kolegiacie i obwarowaniom Stargardu Szczecińskiego tytuł Pomnika Historii. W prawie lokalnym następowały systematyczne zmiany porządkujące różne aspekty ochrony zabytków i opieki nad nimi, wśród których jest niestety niekorzystna -

o anulowaniu uchwały powołującej jedyny w województwie Park Kulturowy w Chwarszczanach.

Opracowanie Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) oraz Gminnych i Powiatowych Programów Opieki nad Zabytkami (GPOnZ i POnZ) jest ustawowym obowiązkiem dla samorządów, wyjściowym dla podejmowania działań w stosunku do lokalnego dziedzictwa kulturowego. Mimo to nie jest on w pełni realizowany – dotychczas GEZ opracowano w 43 gminach (43,4% badanych), GPOnZ w 25 gminach (25,3% badanych), PPOnZ w jednym powiecie - Stargardzkim. Wśród innych dokumentów pomocnych samorządom w zarządzaniu dziedzictwem są np. studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, studia krajobrazu i wartości kulturowych, lokalne programy rewitalizacji, plany odnowy miejscowości, koncepcje rewitalizacji zabudowy.

Finansowanie prac przy zabytkach może być wspierane przez udzielanie dotacji przez ministra, wojewódzkiego konserwatora zabytków, organ stanowiący województwa, powiatu lub gminy. Aktualnie 37 gmin i miast (37,4%) oraz 7 powiatów (50%) wprowadziło własne procedury dotyczące systemy dotacji. W badanym okresie wartość nakładów przekazanych przez gminy na odnowienie zabytków to niemal 39 mln zł – na prace przy 264 zabytkach architektury i 63 zabytkach ruchomych (ponad 13 mln zł to dotacje na zabytki nie stanowiące własności gmin), przy czym część z nich nie przeznaczyła żadnych środków na jakiekolwiek zabytki. Powiaty dofinansowały 26 zabytków nieruchomych i 14 ruchomych (przeznaczając odpowiednio 38,2 mln i 554,4 tys. zł). Największe środki przyznały miasta: Szczecin (4,7 mln zł), Koszalin (2,8 mln zł), Świnoujście (1,2 mln zł) oraz gminy: Kalisz Pomorski, Gryfice, Świdwin, Mirosławiec. Wykorzystanie finansowych środków unijnych wykazało 18 gmin - głównie na działania inwestycyjne.

W tym czasie Województwo Zachodniopomorskie także kontynuowało finansowanie zabytków nie będących własnością samorządu, przeznaczając ze środków województwa na dotacje 600 tys. zł rocznie (dla 76 obiektów w l. 2008-2010).

Dotacje inwestycyjne na zabytki są także udzielane przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (o wartości ponad 500 tys. rocznie) oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w corocznych konkursach.

W ramach prowadzenia działań edukacyjnych i promujących lokalne dziedzictwo, gminy i powiaty organizują szkolenia, konferencje, konkursy. Najczęściej wymieniane działania to:

- wydawanie materiałów promocyjnych i informatorów: 43 gminy (43,4% badanych)

- tworzenie dydaktycznych ścieżek i szlaków przyrodnicze-kulturowych: 29 gmin (29,3% badanych);
- udostępnianie zabytków do zwiedzania i tablice informacyjne: 69 gmin (69,6%)
- wspieranie edukacji, promocji i działań organizacji pozarządowych: 37 gmin (37,4%).

W 39 gminach wymienionych jest ponad 80 stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz opieki nad zabytkami i lokalnym dziedzictwem. Niemal wszystkie powiaty wydają własne materiały promocyjne i informatory oraz wspomagają wydarzenia i wydawnictwa promujące dziedzictwo kulturowe regionu.

Zadania własne samorządu województwa dotyczą m.in. tworzenia prawa miejscowego, finansowania instytucji kultury, tworzenia systemu dotacji i nagród dla właścicieli zabytków, wykonywania niezbędnych remontów w obiektach zabytkowych będących własnością województwa, realizacji programów regionalnych, promocji i edukacji, tworzenia programów dofinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, realizuje kompetencje Zarządu Województwa w zakresie opieki nad zabytkami głównie poprzez wydziały: Kultury Edukacji i Sportu, Turystyki, Gospodarki i Promocji, Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym, Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Geodezji i Nieruchomości, Biuro Koordynacyjnego Marszałka. Urząd prowadzi m.in. konkursy ofert na dofinansowanie zadań z dziedziny prac konserwatorskich i budowlanych (budżet 600 tys. rocznie) oraz edukacyjnych i popularyzujących dziedzictwo kulturowe województwa (np. corocznie wsparcie rozbudowy skansenu Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie, w wysokości po 100 tys. zł). Wydział Zarządzania RPO przesłał informację o dofinansowaniu 6 projektów związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego i rewaloryzacją zabytków.
Zarządzanie zabytkowymi nieruchomościami należącymi do województwa odbywa się przez samodzielne podmioty mające w nich siedziby. Wydział Nieruchomości nie prowadzi ewidencji zabytkowych budynków województwa w postaci jednolitego zbioru, informacje są rozproszone w różnych bazach danych, brak także wiedzy o obiektach ewidencyjnych czy np. sumie nakładów ponoszonych na ich remonty.
Promocja dotycząca dziedzictwa regionu realizowana była przez wydziały Promocji oraz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w formie broszur czy udziału w wystawach. Osobom oraz instytucjom związanym z opieką nad zabytkami i edukacją regionalną Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego przyznał nagrody i wyróżnienia – Odznakę

Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego i dyplom „Swojskie Zabytki". Na wniosek BDZ uhonorowano w ten sposób ok. 30 osób i podmiotów.

Województwo Zachodniopomorskie jest organizatorem lub współorganizatorem 7 samorządowych wojewódzkich instytucji kultury. Dwie z nich – BDZ i Muzeum Narodowe w Szczecinie - prowadzą działalność bezpośrednio związaną z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, inne (np. Książnica Pomorska) pośrednio. Wśród zadań statutowych podmiotów są te, o charakterze badawczo-dokumentacyjnym oraz edukacyjno-popularyzatorskim. Działaniem skierowanym do szerokiego grona odbiorców są m.in. Europejskie Dni Dziedzictwa, koordynowane z ramienia Marszałka przez BDZ. Część instytucji, przez fakt posiadania siedzib w obiektach zabytkowych (np. Opera, Książnica, Teatr Polski), prowadzi prace konserwatorskie, na które przeznaczane są znaczne środki finansowe, w tym z budżetu samorządu województwa oraz ze źródeł zewnętrznych, głównie europejskich.

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami określił cele i zadania na lata 2008-2012: trzy cele perspektywiczne oraz dziesięć operacyjnych. W każdej grupie wyznaczono zadania, spośród których wskazano priorytetowe. Analizując pierwszy dwuletni okres realizacji w latach 2008-2010 można stwierdzić, iż wykonano nieznaczną ich część, stąd należy zintensyfikować działania w dwu pozostałych latach, by cele zostały osiągnięte.

Po pierwsze zrealizowano zmianę Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, uwzględniającą konieczne aktualizacje, m.in. wynikające z WPOnZ. Stopniowo następuje rozwój tematycznych szlaków turystycznych promujących walory kulturowe regionu - głównie w wyniku działań samorządów szczebla gminnego. Projekty edukacyjne i promocyjne, także kierowane przez organizacje pozarządowe są wspierane w różnym zakresie – tak na poziomie województwa jak gmin i powiatów. Finansowanie opieki nad zabytkami jest realizowane na wszystkich szczeblach JST oraz z poziomu krajowego - w 37 gminach i 1 powiecie prowadzone są systemowe wsparcia użytkowników zabytków wpisanych do rejestru zabytków w przeprowadzaniu prac remontowych i konserwatorskich. Potrzeby w tym zakresie są wielokrotnie wyższe, niż środki będące obecnie w dyspozycji jednostek.

Omówione zadania są wykonywane w gminach i powiatach na zróżnicowanym poziomie – część wykazuje aktywność na wszystkich badanych polach, część podejmuje minimalne działania, nie wywiązując się nawet ze zobowiązań prawnych. Na opracowanie czekają

programy dotyczące różnych aspektów krajobrazu kulturowego regionu, wymienione w WPOnZ.

Obecny raport, jako pierwszy tego rodzaju dokument dla Województwa Zachodniopomorskiego, nie mający również analogii w innych regionach kraju, jest efektem pracy i doświadczeń zawodowych autorów, stając się elementem zarządzania dziedzictwem kulturowym województwa, który z pewnością ulegnie doskonaleniu w kolejnych latach. Staje się on jednocześnie przyczynkiem do podjęcia decyzji o zwiększeniu nakładów, by skuteczniej wypełnić zobowiązania wynikające z aktualnie obowiązującego WPOnZ.

TABELE

TABELA 1.

UDZIAŁ GMIN W ANKIECIE BIURA DOKUMENTACJI ZABYTKÓW w 2010 r. DOTYCZĄCEJ MONITORINGU REALIZACJI WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA 2008 – 2012

POWIAT	GMINA		UDZIAŁ W ANKIECIE BDZ w 2010 r. (TAK/NIE)
powiaty grodzkie	gminy miejskie	KOSZALIN	TAK
		SZCZECIN	TAK
		ŚWINOUJŚCIE	TAK
białogardzki	BIAŁOGARD MIASTO		TAK
	BIAŁOGARD GMINA		TAK
	KARLINO		TAK
	TYCHOWO		TAK
choszczeński	BIERZWNIK		NIE
	CHOSZCZNO		TAK
	DRAWNO		NIE
	KRZĘCIN		TAK
	PEŁCZYCE		TAK
	RECZ		TAK
drawski	CZAPLINEK		TAK
	DRAWSKO POMORSKIE		TAK
	KALISZ POMORSKI		TAK
	OSTROWICE		TAK
	WIERZCHOWO		TAK
	ZŁOCIENIEC		TAK
goleniowski	GOLENIÓW		TAK
	MASZEWO		TAK
	NOWOGARD		TAK
	OSINA		NIE
	PRZYBIERNÓW		TAK
	STEPNICA		TAK
gryficki	BROJCE		TAK
	GRYFICE		TAK
	KARNICE		TAK
	PŁOTY		TAK
	REWAL		TAK
	TRZEBIATÓW		TAK
gryfiński	BANIE		TAK
	CEDYNIA		TAK
	CHOJNA		TAK
	GRYFINO		NIE

	MIESZKOWICE	TAK
	MORYŃ	NIE
	STARE CZARNOWO	TAK
	TRZCIŃSKO - ZDRÓJ	TAK
	WIDUCHOWA	TAK
kamieński	DZIWNÓW	TAK
	GOLCZEWO	TAK
	KAMIEŃ POM.	NIE
	MIĘDZYZDROJE	TAK
	ŚWIERZNO	NIE
	WOLIN	NIE
kołobrzeski	DYGOWO	TAK
	GOŚCINO	TAK
	KOŁOBRZEG - MIASTO	TAK
	KOŁOBRZEG - GMINA	TAK
	RYMAŃ	TAK
	SIEMYŚL	TAK
	USTRONIE MORSKIE	TAK
koszaliński	BĘDZINO	TAK
	BIESIEKIERZ	NIE
	BOBOLICE	TAK
	MANOWO	TAK
	MIELNO	TAK
	POLANÓW	TAK
	SIANÓW	TAK
	ŚWIESZYNO	NIE
łobeski	DOBRA	TAK
	ŁOBEZ	TAK
	RADOWO MAŁE	TAK
	RESKO	NIE
	WĘGORZYNO	NIE
myśliborski	BARLINEK	TAK
	BOLESZKOWICE	TAK
	DĘBNO	TAK
	MYŚLIBÓRZ	NIE
	NOWOGRÓDEK POM.	TAK
policki	DOBRA	TAK
	KOŁBASKOWO	TAK
	NOWE WARPNO	TAK
	POLICE	TAK
pyrzycki	BIELICE	TAK
	KOZIELICE	TAK
	LIPIANY	TAK
	PRZELEWICE	TAK
	PYRZYCE	TAK

	WARNICE	TAK
sławieński	DARŁOWO MIASTO	TAK
	DARŁOWO GMINA	TAK
	MALECHOWO	TAK
	POSTOMINO	TAK
	SŁAWNO MIASTO	TAK
	SŁAWNO GMINA	TAK
stargardzki	CHOCIWEL	TAK
	DOBRZANY	TAK
	DOLICE	NIE
	IŃSKO	TAK
	KOBYLANKA	TAK
	MARIANOWO	TAK
	STARA DĄBROWA	TAK
	STARGARD SZCZ. MIASTO	TAK
	STARGARD SZCZ. GMINA	TAK
	SUCHAŃ	TAK
szczecinecki	BARWICE	TAK
	BIAŁY BÓR	TAK
	BORNE SULINOWO	TAK
	GRZMIĄCA	TAK
	SZCZECINEK MIASTO	TAK
	SZCZECINEK GMINA	TAK
świdwiński	BRZEŻNO	TAK
	POŁCZYN - ZDRÓJ	TAK
	RĄBINO	NIE
	SŁAWOBORZE	TAK
	ŚWIDWIN MIASTO	TAK
	ŚWIDWIN GMINA	TAK
wałecki	CZŁOPA	TAK
	MIROSŁAWIEC	TAK
	TUCZNO	TAK
	WAŁCZ MIASTO	TAK
	WAŁCZ GMINA	NIE

	UDZIAŁ GMIN W BADANIU MONITORUJĄCYM WPONZ (ANKIETA za okres: 2008 – 2010)	
	liczbowy	**procentowy**
TAK	**99**	**86,8%**
NIE	**15**	**13,2%**
RAZEM:	**114**	**100%**

TABELA 2

GMINNE EWIDENCJE ZABYTKÓW I GMINNE PROGRAMY OPIEKI NAD ZABYTKAMI – stan na 30.06.2010 r.

źródło: dane z ankiet przesłanych przez Urzędy Gmin i Miast

POWIAT	GMINA		GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW		GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI		
			WYKONANA (liczba obiektów objętych GEZ)	BRAK (przewidywany termin wykonania)	WYKONANY		BRAK
					okres obowiązywania	data i nr uchwały zatwierdzającej	przewidywany termin opracowania
powiaty grodzkie	gminy miejskie	KOSZALIN	-	BRAK (2011 r.)	-	-	BRAK (2012 r.)
		SZCZECIN	TAK (ok. 500)	-	TAK 2008 – 2012	Uchwała nr XXII/581/2008 z dn. 19 maja 2008 r.	-
		ŚWINOUJŚCIE	-	BRAK (do 30.06.2012)	-	-	BRAK (do 30. 06. 2012 r.)
białogardzki	BIAŁOGARD MIASTO		-	BRAK (2012 r.)	-	-	BRAK (do 2013 r.)
	BIAŁOGARD GMINA		-	BRAK (2012 r.)	-	-	BRAK (do końca 2012)
	KARLINO		-	BRAK (2011 r.)	-	-	BRAK (2011 r.)
	TYCHOWO		TAK (17)	-	-	-	BRAK (do 3. 12. 2012 r.)
choszczeński	BIERZWNIK		-	BRAK (30.06.2012 r.)	-	-	BRAK (do 30.06.2012 r.)
	CHOSZCZNO		-	BRAK (2012 r.)	-	-	BRAK (do 2012 r.)
	DRAWNO		brak ankiety				
	KRZĘCIN		-	BRAK (2011 – 2012)	TAK 2009 – 2013	czeka na zatwierdzenie uchwałą	-
	PEŁCZYCE		TAK (nie podano)	-	-	-	BRAK (IV kwartał 2011)
	RECZ		-	BRAK (2011 - 2012)	-	-	BRAK (2011/2012)
drawski	CZAPLINEK		-	BRAK (2011 – 2012)	-	-	BRAK (2011 – 2012)
	DRAWSKO POMORSKIE		-	BRAK (30. 11. 2010)	TAK 2010 – 2014	do zatwierdzenia w grudniu 2010 r.	-
	KALISZ POMORSKI		TAK (nie podano)	-	TAK 2010 – 2014	Uchwała nr XLVIII/290/10 z dn. 27 stycznia 2010 r.	-
	OSTROWICE		TAK (468)	-	-	-	BRAK (2011 r.)
	WIERZCHOWO		-	BRAK (30.06.2012)	-	-	BRAK (30. 06. 2012 r.)
	ZŁOCIENIEC		-	BRAK (4. 12. 2012 r.)	-	-	BRAK (4. 12. 2012 r.)
goleniowski	GOLENIÓW		-	BRAK (2012 r.)	-	-	BRAK (2012 r.)
	MASZEWO		-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (nie podano)
	NOWOGARD		TAK (257)	-	-	-	BRAK (2012 r.)
	OSINA		brak ankiety				
	PRZYBIERNÓW		TAK (44)	-	TAK do 2014 r.	Uchwała nr XXXVI/222/10 z dn. 19 marca 2010 r.	-
	STEPNICA		TAK	-	-	-	BRAK

		(3)				(2011 – 2012)
gryficki	BROJCE	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (nie podano)
	GRYFICE	-	BRAK (I kw. 2011 r.)	-	-	BRAK (IV kw. 2011 r.)
	KARNICE	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (31. 03. 2011 r.)
	PŁOTY	-	BRAK (XII. 2011 r.)	-	-	BRAK (12. 2011 r.)
	REWAL	-	BRAK (styczeń 2011 r.)	-	-	BRAK (06. 2011 r.)
	TRZEBIATÓW	TAK (299)	-	TAK 2009 – 2013	Uchwała nr XXXII/304/09 z dn. 26 marca 2009 r.	-
gryfiński	BANIE	-	BRAK (2012 r.)	-	-	BRAK (2012 r.)
	CEDYNIA	-	BRAK (I kw. 2011 r.)	-	-	BRAK (I kwartał 2011 r.)
	CHOJNA	-	BRAK (2011 r.)	-	-	BRAK (2011 r.)
	GRYFINO	brak ankiety				
	MIESZKOWICE	TAK (388)	-	TAK (2009 – 2013)	Uchwała nr XXV/201/08 z dn. 28 marca 2008 r.	-
	MORYŃ	brak ankiety				
	STARE CZARNOWO	TAK (21)	-	-	-	BRAK (2011 r.)
	TRZCIŃSKO - ZDRÓJ	-	BRAK (I kw. 2011 r.)	-	-	BRAK (2011 – 2012)
	WIDUCHOWA	TAK (554)	-	TAK 2009 – 2012	Uchwała nr XX/207/2009 z dn. 4 marca 2009 r.	-
kamieński	DZIWNÓW	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (nie podano)
	GOLCZEWO	-	BRAK (2011 – 2012)	-	-	BRAK (2011 – 2012)
	KAMIEŃ POM.	brak ankiety				
	MIĘDZYZDROJE	TAK (43)	-	-	-	BRAK (do 12. 2011 r.)
	ŚWIERZNO	brak ankiety				
	WOLIN	brak ankiety				
kołobrzeski	DYGOWO	-	BRAK (2011 r.)	-	-	BRAK (2011 r.)
	GOŚCINO	TAK (18)	-	TAK 2010 – 2014	Nie podano	-
	KOŁOBRZEG MIASTO	TAK (425)	-	TAK 2009 – 2012	Uchwała nr XXXVII/508/09 z dn. 29 marca 2009 r.	-
	KOŁOBRZEG GMINA	TAK (313)	-	TAK (nie podano)	Nie podano	-
	RYMAŃ	-	BRAK (III kw. 2011 r.)	-	-	BRAK (II półr. 2011 r.)
	SIEMYŚL	-	BRAK (2012 r.)	-	-	BRAK (2012 r.)
	USTRONIE MORSKIE	TAK (324)	-	-	-	BRAK (2012 r.)
koszaliński	BĘDZINO	TAK (w oprac.)	-	TAK (w oprac.)	-	-
	BIESIEKIERZ	brak ankiety				
	BOBOLICE	TAK (26)	-	-	-	BRAK (I kwartał 2011 r.)
	MANOWO	TAK (632)	-	TAK 2010 – 2013	planowane zatwierdzenie w listopadzie 2010 r.	-
	MIELNO	TAK (171)	-	-	-	BRAK (czerwiec 2011 r.)
	POLANÓW	TAK (31)	-	-	-	BRAK (I kwartał 2011 r.)

	SIANÓW	-	BRAK (31. 12. 2010)	-	-	BRAK (31. 12. 2010 r.)
	ŚWIESZYNO	brak ankiety				
łobeski	DOBRA	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (2011 r.)
	ŁOBEZ	TAK (268)	-	TAK 2010 – 2014	Uchwała nr LVIII/374/10 z dn. 19 marca 2010 r.	-
	RADOWO MAŁE	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (nie podano)
	REŚKO	brak ankiety				
	WĘGORZYNO	brak ankiety				
myśliborski	BARLINEK	TAK (447)	-	TAK 2008 – 2012	Uchwała nr XXXI/409/2008 z dn. 27 listopada 2008 r.	-
	BOLESZKOWICE	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK II kw. 2011 r.)
	DĘBNO	TAK częściowo (362)	-	-	-	BRAK (brak danych)
	MYŚLIBÓRZ	brak ankiety				
	NOWOGRÓDEK POM.	TAK (166)	-	TAK do 2013 r.	Uchwała nr XXVIII/203/09 z dn. 16 listopada 2009 r.	-
policki	DOBRA	TAK (92)	-	TAK 2010 – 2014	Uchwała nr XXXV/524/10 z dn. 25 listopada 2010 r.	-
	KOŁBASKOWO	TAK (23)	-	-	-	BRAK (2011 r.)
	NOWE WARPNO	TAK (199)	-	TAK 2008 – 2012	Uchwała nr XXVII/158/09 z dn. 24 marca 2009 r.	-
	POLICE	TAK (456)	-	-	-	BRAK (2011)
pyrzycki	BIELICE	-	BRAK (I kw. 2011 r.)	-	-	BRAK (I półr. 2011 r.)
	KOZIELICE	TAK (6)	-	-	-	BRAK (2011 r.)
	LIPIANY	TAK (345)	-	-	-	BRAK (I kw. 2011 r.)
	PRZELEWICE	TAK (33)	-	-	-	BRAK (do 12. 2011 r.)
	PYRZYCE	TAK (450)	-	TAK 2007 – 2010	Uchwała nr VIII/41/07 z dn. 29 listopada 2007 r.	-
	WARNICE	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (2011 r.)
sławieński	DARŁOWO MIASTO	TAK (333)	-	-	-	BRAK (2011 – 2012)
	DARŁOWO GMINA	-	BRAK (2011 – 2012)	-	-	BRAK (2012 r.)
	MALECHOWO	-	BRAK (do 12. 2011 r.)	-	-	BRAK (do 12. 2011 r.)
	POSTOMINO	-	BRAK (2012 r.)	-	-	BRAK (2012 r.)
	SŁAWNO MIASTO	-	BRAK (2014-2016 r.)	-	-	BRAK (2014-2016 r.)
	SŁAWNO GMINA	-	BRAK (do 06. 2012 r.)	-	-	BRAK (2011 r.)
stargardzki	CHOCIWEL	-	BRAK (2011 – 2012)	-	-	BRAK (2011 – 2012)
	DOBRZANY	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (nie podano)
	DOLICE	brak ankiety				
	IŃSKO	-	BRAK (2011 r.)	-	-	BRAK (2011 r.)
	KOBYLANKA	TAK (306)	-	TAK 2009 – 2012	Uchwała nr XXIX/195/09 z dn. 22 stycznia 2009 r.	-
	MARIANOWO	-	BRAK (lipiec 2011 r.)	-	-	BRAK (10. 2011 r.)

	STARA DĄBROWA	TAK (177)	-	-	-	BRAK (2013 r.)
	STARGARD SZCZ. MIASTO	-	BRAK (31.12. 2010 r.)	-	-	BRAK (01. 2011 r.)
	STARGARD SZCZ. GMINA	-	BRAK (2011 r.)	-	-	BRAK (2012 r.)
	SUCHAŃ	TAK (248)	-	-	-	BRAK (31. 12. 2012 r.)
szczecinecki	BARWICE	-	BRAK (2011 – 2012)	-	-	BRAK (2011 – 2012)
	BIAŁY BÓR	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (01. 2011 r.)
	BORNE SULINOWO	-	BRAK (2 poł. 2011 r.)	-	-	BRAK (2 poł. 2012 r.)
	GRZMIĄCA	TAK (309)	-	TAK (2010 – 2014)	Uchwała nr XXXIX/250/10 z dn. 27 maja 2010 r.	-
	SZCZECINEK MIASTO	TAK (498)	-	TAK (2009 – 2012)	Uchwała nr XXVI/286/08 z dn. 27 listopada 2008 r.	-
	SZCZECINEK GMINA	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (nie podano)
świdwiński	BRZEŻNO	-	BRAK (do 2011 r.)	-	-	BRAK (do 2012 r.)
	POŁCZYN - ZDRÓJ	TAK (1452)	-	TAK (2009 – 2012)	Uchwała nr XXXV/306/09 z dn. 29 kwietnia 2009 r.	-
	RĄBINO	brak ankiety				
	SŁAWOBORZE	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (do 2011 r.)
	ŚWIDWIN MIASTO	-	BRAK (2011 – 2012)	-	-	BRAK (2011 – 2012)
	ŚWIDWIN GMINA	-	BRAK (2012 r.)	-	-	BRAK (2012 r.)
wałecki	CZŁOPA	-	BRAK (2011 r.)	-	-	BRAK (2011 r.)
	MIROSŁAWIEC	TAK (24)	-	-	-	BRAK (04. – 05. 2011 r.)
	TUCZNO	-	BRAK (nie podano)	-	-	BRAK (06. 2011 r.)
	WAŁCZ MIASTO	TAK (248)	-	-	-	BRAK (nie podano)
	WAŁCZ GMINA	brak ankiety				
RAZEM:		**43** (ilość wykonanych GEZ)	**56** (brak GEZ)	**23** (ilość wykonanych GPOnZ)	-	**76** (brak GPOnZ)
BRAK DANYCH:		**15** (nie przysłało ankiety)		**15** (nie przysłało ankiety)		

TABELA 3.

REALIZACJE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W GMINACH

źródło: dane z ankiet przesłanych przez Urzędy Gmin i Miast

POWIAT	GMINA		MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMIN		
			liczba aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy	% obszaru gminy objęty planami	liczba planów obejmujących obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską
powiaty grodzkie	gminy miejskie	KOSZALIN	31	33,7%	30
		SZCZECIN	184	36,6%	nie podano
		ŚWINOUJŚCIE	14	85%	7
białogardzki	BIAŁOGARD MIASTO		1	97%	1
	BIAŁOGARD GMINA		nie podano	nie podano	nie podano
	KARLINO		17	10%	nie podano
	TYCHOWO		3	3%	3
choszczeński	BIERZWNIK		8	0,3%	1 (strefa ochrony stanowiska archeologicznego)
	CHOSZCZNO		13	1%	1
	DRAWNO		**brak ankiety**		
	KRZĘCIN		3	6	brak takich planów
	PEŁCZYCE		5	1%	brak takich planów
	RECZ		8	5%	8
drawski	CZAPLINEK		11	21%	6
	DRAWSKO POMORSKIE		22	70%	13
	KALISZ POMORSKI		10	6%	nie podano
	OSTROWICE		10	61%	nie podano
	WIERZCHOWO		0	0%	0
	ZŁOCIENIEC		27	22%	1
goleniowski	GOLENIÓW		43	3%	4
	MASZEWO		1	1%	1
	NOWOGARD		1	5%	1
	OSINA		**brak ankiety**		
	PRZYBIERNÓW		3	1%	nie podano
	STEPNICA		7	0,53%	brak takich planów
gryficki	BROJCE		1	0,1%	brak takich planów
	GRYFICE		33	0,34%	14
	KARNICE		19	9%	brak takich planów

	PŁOTY	9	0,72%	8
	REWAL	22	11,07%	4
	TRZEBIATÓW	31	15%	3
gryfiński	BANIE	12	15%	11
	CEDYNIA	5	1%	5
	CHOJNA	2	nie podano	brak takich planów
	GRYFINO	**brak ankiety**		
	MIESZKOWICE	7	7%	4
	MORYŃ	**brak ankiety**		
	STARE CZARNOWO	2	15%	2
	TRZCIŃSKO - ZDRÓJ	2	0,1%	brak takich planów
	WIDUCHOWA	9	4%	brak takich planów
kamieński	DZIWNÓW	nie podano	nie podano	nie podano
	GOLCZEWO	4	6%	4 (strefy ochrony stanowisk archeologicznych)
	KAMIEŃ POM.	**brak ankiety**		
	MIĘDZYZDROJE	15	1,3%	sprawdzić
	ŚWIERZNO	**brak ankiety**		
	WOLIN	**brak ankiety**		
kołobrzeski	DYGOWO	11	13%	nie podano
	GOŚCINO	7	17%	nie podano
	KOŁOBRZEG - MIASTO	13	36%	2
	KOŁOBRZEG - GMINA	6	90%	4
	RYMAŃ	1	nie podano	
	SIEMYŚL	0	0%	0
	USTRONIE MORSKIE	13	29%	3
koszaliński	BĘDZINO	7	3%	3
	BIESIEKIERZ	**brak ankiety**		
	BOBOLICE	0	0%	0
	MANOWO	12	2,2%	nie podano
	MIELNO	nie podano	5%	1
	POLANÓW	0	0%	0
	SIANÓW	11	80%	nie podano
	ŚWIESZYNO	**brak ankiety**		
łobeski	DOBRA	0	0%	0
	ŁOBEZ	8	nie podano	brak takich planów
	RADOWO MAŁE	0	0%	0
	RESKO	**brak ankiety**		
	WĘGORZYNO	**brak ankiety**		

myśliborski	BARLINEK	nie podano	1,82%	3
	BOLESZKOWICE	4	9%	4
	DĘBNO	30	2,2%	8
	MYŚLIBÓRZ	**brak ankiety**		
	NOWOGRÓDEK POM.	11	0,7%	1
policki	DOBRA	77	10%	26 (strefy ochrony stanowisk archeologicznych)
	KOŁBASKOWO	51	21%	7
	NOWE WARPNO	Nie podano	Nie podano	brak takich planów
	POLICE	25	76%	20
pyrzycki	BIELICE	2	10%	brak takich planów
	KOZIELICE	10	0,25%	1
	LIPIANY	9	0,84%	4
	PRZELEWICE	4	5%	2 (strefy ochrony stanowisk archeologicznych)
	PYRZYCE	13	0,5%	7
	WARNICE	0	0%	0
sławieński	DARŁOWO MIASTO	10	100%	6
	DARŁOWO GMINA	10	100%	7
	MALECHOWO	2	54%	2
	POSTOMINO	46	31,8%	4
	SŁAWNO MIASTO	40	30%	2
	SŁAWNO GMINA	7	100%	5
stargardzki	CHOCIWEL	3	10%	2
	DOBRZANY	1	1%	brak takich planów
	DOLICE	**brak ankiety**		
	IŃSKO	1	0,06%	brak takich planów
	KOBYLANKA	14	1%	brak takich planów
	MARIANOWO	3	1,3%	nie podano
	STARA DĄBROWA	7	23%	nie podano
	STARGARD SZCZ. MIASTO	34	35%	nie podano
	STARGARD SZCZ. GMINA	22	6,70%	4
	SUCHAŃ	2	10%	nie podano
szczecinecki	BARWICE	2	Nie podano	1
	BIAŁY BÓR	4	9%	1
	BORNE SULINOWO	3	95%	3

	GRZMIĄCA	1	1,7%	brak takich planów
	SZCZECINEK MIASTO	36	73%	28
	SZCZECINEK GMINA	1	100%	nie podano
świdwiński	BRZEŻNO	3	100%	1
	POŁCZYN - ZDRÓJ	22	3%	1
	RĄBINO	**brak ankiety**		
	SŁAWOBORZE	4	Nie podano	nie podano
	ŚWIDWIN MIASTO	2	1%	1
	ŚWIDWIN GMINA	15	3%	nie podano
wałecki	CZŁOPA	0	0%	0
	MIROSŁAWIEC	1	1,85%	brak takich planów
	TUCZNO	3	5%	brak takich planów
	WAŁCZ MIASTO	19	7,32%	nie podano
	WAŁCZ GMINA	**brak ankiety**		
RAZEM:		**1338**		**296**

TABELA 4.

OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW - W LATACH 2008 – 2010

źródło: dane z ankiet przesłanych przez Urzędy Gmin i Miast

POWIAT	GMINA	OBIEKTY ZABYTKOWE, NR REJESTRU
Powiaty grodzkie	Szczecin	1) ul. Inwalidzka – kościół p.w. Chrystusa Króla wraz z otoczeniem, **A-346**; 2) Al. Jana Pawła II, nr 37, 37a – budynek urzędu finansowego, ob. Komisariat Policji Szczecin–Niebuszewo wraz z podwórzem na tyłach budynku oraz przedogródkiem od strony Al. Jana Pawła II, **A-388**; 3) ul. Królowej Korony Polskiej 27–28a-c – kościół p.w. Świętej Rodziny z zabudową towarzyszącą i otoczeniem, **A-367**; 4) Pl. Ofiar Grudnia 1970 – zespół budynków administracyjno – socjalno-produkcyjnych Stoczni Szczecińskiej Nowa sp. z o.o. wraz z wystrojem wnętrz świetlicy – miejsca podpisania Porozumienia Szczecińskiego w dn. 30. VIII. 1980 r., **A-362**; 5) ul. Orawska 3 - dawna wieża ciśnień ob. kościół p.w. Matki Bożej Jasnogórskiej wraz z terenem wzgórza ze starodrzewem, **A-405**; 6) Al. Piastów 6,7, ul. Bolesława Śmiałego 42, 43 - zespół trzech budynków szkolnych z układem i wystrojem wnętrz oraz z salą gimnastyczną, szatnią, boiskami i kutymi płotami, **A-426**; 7) ul. Ks.Piotra Skargi 20 - zespół budynków d. zajezdni tramwajowej ob. budynki o funkcji usługowej przy ul. Ks. Piotra Skargi 20, **A-387**; 8) Pl. Zwycięstwa - kościół p.w. Św. Wojciecha wraz z otoczeniem zagospodarowanym zielenią, **A-391**; 9) ul. Św. Ducha - średniowieczny mur oporowy przy fortyfikacjach miejskich z otoczeniem, **A-622**; 10) ul. Husarów 1 - park dworski w granicach nieruchomości – działki 5/81, **A-493**; 11) ul. M. Konopnickiej 27 - willa wraz z parcelą, **A-547**; 12) ul. I.Krasickiego 6 - budynek mieszkalny wraz z otoczeniem, **A-612**; 13) ul. Połabska - kościół parafialny p.w. Św. Józefa wraz z terenem zielonym w granicach działki przy ul. Połabskiej 1, **A-404**; 14) Regalica - podnoszone przęsło mostu kolejowego na rzece Regalicy, stanowiące ruchomy element mostu, **A-545**; 15) ul. Szeroka 63 - dom mieszkalny z przedogródkiem od strony elewacji południowej, **A-494**; 16) pl. Tobrucki, pl. Ratuszowy - dawny Plac Ratuszowy ob. Plac Tobrucki, Plac Ratuszowy, **A-676**; 17) ul. H. Wieniawskiego - kościół p.w. Św. Krzyża po obrysie murów zewnętrznych (część kościoła przed rozbudową), **A-623**;
	Świnoujście	18) kościół p.w. Najświętszej Marii Panny Gwiazdy Morza wraz z plebanią i otoczeniem przy ul. Piastowskiej 11,12 działka nr 487 obr. Świnoujście 6, **A-355**; 19) kościół p.w. Chrystusa Króla przy Pl. Kościelnym 1, **A-378**; 20) zespół budynków d. szpitala miejskiego (budynek główny i budynek oddziału zakaźnego) przy ul. S.Wyspiańskiego 34a wraz z otoczeniem w mieście Świnoujście pow. loco w granicach nieruchomości gruntowych oznaczonych jako działki o nr 556/5, 556/6, 556/7, 556/8, 556/11, 556/14 obr. 4, **A-317**;
białogardzki	Tychowo	21) Wicewo – kościół Matki Bożej Szkaplerznej wraz z otoczeniem, **A-369**;
choszczeński	Choszczno	22) Raduń – cmentarz przykościelny, **A – 659;** 23) Korytowo – park przypałacowy, **A – 604;**
	Krzęcin	24) Nowy Klukom – kościół Św. Św. Piotra i Pawła, **A – 662;** 25) Chłopowo – kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, **A-630**; 26) Rakowo – kościół p.w. Św. Trójcy, **A-634;** 27) Żeńsko – kościół p.w. Matki Bożej Częstochowskiej, **A-640;**
	Recz	28) Pomień – kaplica cmentarna wraz z otoczeniem, **A-406;**

drawski	Czaplinek	29) Siemczyno – kościół p.w. Matki Bożej Różańcowej wraz z otoczeniem stanowiącym nieczynny cmentarz przykościelny, **A-649** 30) Kluczewo – kościół p.w. Narodzenia Św. Jana Chrzciciela wraz z otoczeniem, **A-381;** 31) Rzepowo – kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa wraz z cmentarzem przykościelnym, **A-650;**
goleniowski	Goleniów	32) Krępsko – kościół p.w. Matki Bożej Królowej Polski wraz z otoczeniem, **A-353;** 33) Mosty – kościół p.w. Matki Bożej Gromnicznej wraz z otoczeniem, **A-365;** 34) Żółwia Błoć – kościół p.w. Św. Antoniego z Padwy wraz z otoczeniem, **A-354;** 35) Żółwia Błoć – dawny cmentarz przykościelny, nieczynny, **A-386;**
	Nowogard	36) Trzechel - kościół p.w. Św. Katarzyny wraz z otoczeniem, **A-709** 37) Maszkowo - kościół p.w. Św. Stanisława Kostki, **A-358**; 38) Żabowo - kościół p.w. Matki Bożej Różańcowej, **A-357**; 39) Miętno - kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, **A-349**;
gryficki	Trzebiatów	40) Budynek dawnej sali koncertowo – tanecznej, **A-748**;
gryfiński	Chojna	41) Kamienny Jaz – kościół p.w. Św. Wawrzyńca, **A-393**;
	Mieszkowice	42) Sitno – kościół p.w. Najświętszego Zbawiciela wraz z otoczeniem, A-396;
kamieński	Międzyzdroje	43) pensjonat wraz z otoczeniem, ul. Kopernika 7, **A-364**;
kołobrzeski	Kołobrzeg - gmina	44) Kądzielno – dwór wraz z otoczeniem, ob. mieszkalny, **A-593**;
łobeski	Łobez	45) Łobez – zespół dwóch willi wraz z otoczeniem ul. Niepodległości 66a-68, **A-390** 46) Zajezierze – chałupa z podwórzem, **A-543**
myśliborski	Barlinek	47) Barlinek – budynek magazynowy d. fabryki krzeseł, wraz z willą właściciela fabryki z ogródkiem przy. ul. Jeziornej 4,5; **A-602**
	Dębno	48) Dębno - kamienica przy ul. Armii Krajowej 6, **A-341**; 49) Dębno - willa przy ul. J.A. Baczewskiego 3, **A-583**; 50) Dębno - willa przy ul. J.A. Baczewskiego 5, **A-417**; 51) Dębno - wieża ciśnień ul. A. Mickiewicza 61, **A-376**; 52) Dębno - kościół p.w. Św. Św. Piotra i Pawła, **A-213**; 53) Cychry – kościół p.w. Św. Stanisława Biskupa, **A-408**; 54) Dargomyśl – domek myśliwski, **A-380**; 55) Dargomyśl – kościół p.w. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych, **A-419**; 56) Dolsk – kościół p.w. Matki Bożej Częstochowskiej z cmentarzem przykościelnym, **A-409**; 57) Dolsk – młyn, **A-410**; 58) Dyszno – kościół p.w. Św. Wojciecha, **A-416**; 59) Oborzany – kościół p.w. Świętego Krzyża, **A-413**; 60) Ostrowiec – park pałacowy, **A-412**; 61) Różańsko – kościół p.w. Św. Michała Archanioła, **A-411**; 62) Smolnica – pałac, **A-377**; 63) Warnice – kościół, p.w. Św. Józefa, **A-420**; 64) Warnice – park podworski, **A-421**;
policki	Kołbaskowo	65) Kurów – park dworski wraz z terenem d. cmentarza przykościelnego, **A-330**
pyrzycki	Bielice	66) Swochowo – dwór (bez oficyny) wraz z otoczeniem, **A-360**
	Pyrzyce	67) Brzesko – wieża-dzwonnica, budynek pastorówki, cmentarz przykościelny z murem i bramami, **A-423**; 68) Pstrowice – kościół p.w. Św. Maksymiliana Marii Kolbe wraz z nieczynnym cmentarzem przykościelnym, **A-627**;
stargardzki	Choclwel	69) Bród - kościół p.w. Św. Św. Piotra i Pawła wraz z otoczeniem stanowiącym nieczynny cmentarz przykościelny, **A-710**;
	Stargard Szczeciński - miasto	70) Stargard Szczeciński – kamienica, ul. B.Limanowskiego 26, **A-592**;
	Stargard Szczeciński - gmina	71) Grabowo – kościół p.w. św. Anny wraz z cmentarzem przykościelnym, **A-544**; 72) Strzyżno – kościół p.w. Matki Bożej Częstochowskiej wraz z cmentarzem przykośc. kaplicą pogrzebową i pomnikiem, **A-495**;

UWAGA

Powyższa tabela opracowana na podstawie danych przesłanych przez Urzędy Gmin i Miast nie odzwierciedla stanu faktycznego; stanowi natomiast istotny dowód niepoprawnej interpretacji – przez część jst - pojęcia „zabytek w rejestrze" oraz daty objęcia zabytku pełną ochroną prawną.

Dane winny dotyczyć jedynie obiektów wpisanych do rejestru zabytków w latach 2008-2010; co pozwoliłoby na określenie dynamiki tego procesu na obszarze województwa zachodniopomorskiego. W ankietach znalazły się natomiast dane o obiektach rejestrowych objętych ochroną od 50-60 lat jak np. kościół w Chłopowie gm. Krzęcin wpisany do rejestru zabytków 05.12.1963 r. pod nr 401 lub znaczna części zabytków z terenu Gminy Dębno (np. kościół i kuźnia w Dolsku, wpisane jeszcze w l. 50 XX w., łącznie 15 obiektów z listy).

Główną przyczyną błędnej statystyki jest paradoksalnie - wg autorów niniejszego „Raportu z monitoringu..." – aktualizacja ksiąg inwentarzowych WUOZ i nadanie nowych numerów obiektom rejestrowym. Po reformie administracyjnej z 1999 r. w województwie zachodniopomorskim znalazły się miejscowości z dawnych województw: gorzowskiego, pilskiego, poznańskiego, koszalińskiego wraz z obiektami wpisanymi do rejestru zabytków (i własną numeracją). W celu ujednolicenia ewidencji Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie dokonuje aktualizacji wpisów do ksiąg inwentarzowych nadając nową numerację. Właściciele obiektów znajdujących się w rejestrze zabytków otrzymują informację zawierającą aktualny numer i datę jego zmiany (aktualizacji). Stąd zapewne bierze się nieporozumienie, że jest to data wpisu do rejestru zabytków.

Tym samym nie możemy przyjąć, że w okresie 2 lat WKZ dokonał 72 wpisów do rejestru zabytków dla nowych obiektów z terenu gmin badanych ankietowo. Z analizy BDZ wynika, że WKZ dokonał dla tego terenu ***52 nowych wpisów.***

Zaistniały problem wyraźnie wskazuje na konieczność podnoszenia kwalifikacji urzędników zajmujących się w jst zagadnieniami ochrony dziedzictwa kulturowego. Niezbędne jest stałe monitorowanie zasobu dziedzictwa kulturowego i współpraca z urzędami i instytucjami chroniącymi zasób kulturowy województwa.

Biuro Dokumentacji Zabytków poprzez powyższą ankietę pragnie zwrócić uwagę na zbyt swobodne podejście do powyższego tematu samorządów miejskich i gminnych. Doświadczenie to pozwala na weryfikację metody badawczej (z ograniczonym zaufaniem do danych zamieszczonych w ankietach i kontrolnym potwierdzaniem informacji), przy opracowywaniu kolejnego raportu z wykonania WPOnZ za lata 2008-2012.

TABELA 5.

SYSTEM FINANSOWANIA PRAC PRZY OBIEKTACH ZABYTKOWYCH PROWADZONY PRZEZ GMINY

źródło: dane z ankiet przesłanych przez Urzędy Gmin i Miast

POWIAT	GMINA	Nr uchwały
powiaty grodzkie	Koszalin	1) Uchwała nr IV/22/2006 rady Miejskiej w Koszalinie z dn. 28 grudnia 2006 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
	Szczecin	2) Uchwała nr IX/274/07 Rady Miasta Szczecin z dn. 14 maja 2007 r.
	Świnoujście	3) Uchwała nr LIX/458/2006 Rady Miasta Świnoujścia z dn. 30 marca 2006 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na zrefinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków zmieniona uchwałą nr XI/100/2007 Rady Miasta Świnoujścia z dn. 28. 03. 2007 r. w sprawie zmiany uchwały nr LIX/458/2006.
białogardzki	Białogard - gmina	4) Uchwała nr LXIV/445/10 Rady Miejskiej Białogardu z dn. 19 maja 2010 r. w spr. udzielenia dotacji na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
choszczeński	Choszczno	5) Uchwała nr X/122/2007 Rady Miejskiej w Choszcznie z dnia 14.08.2007 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz Zarządzenie Burmistrza Choszczna nr 494/2007 z dnia 3.10.2007 r. w sprawie ustalenia wzoru dokumentów dotyczących wniosku o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
	Pełczyce	6) Uchwała nr XXXI/211/2009
	Recz	7) Dotacja z budżetu gminy w wys. 15 % wartości robót Uchwała nr IV/22/07 w sprawie określenia zasad dotacji na finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
drawski	Czaplinek	8) Uchwała nr XXV/187/04 Rady Miejskiej w Czaplinku, z dnia 30 listopada 2004 roku, w sprawie zasad i trybu postępowania, udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności gminy.
	Drawsko Pomorskie	9) Uchwała nr LIII/446/2010 z dn. 7. 06. 2010 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
	Złocieniec	10) Uchwała nr XVIII/113/2007 Rady Miejskiej w Złocieńcu z dn. 28. 12. 2007 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
goleniowski	Nowogard	11) Uchwała nr XIII75/07 Rady Miejskiej w Nowogardzie z dnia 14.11.2007r.
gryficki	Płoty	12) Uchwała nr XXI/210/08 Rady Miejskiej w Płotach z dn. 30. 09. 2008 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
	Trzebiatów	13) Uchwała nr X/91/07 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dn. 30. 08. 2007 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace

		konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
gryfiński	Banie	14) Uchwała nr VIII/76/07 Rady Gminy Banie z dnia 20 września 2007 r. w sprawie określenia zasad udzielanie dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
	Chojna	15) Uchwała nr XXX/285/2009 z dn. 29 maja 2009 r. w sprawie zmiany okreslenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
	Mieszkowice	16) Uchwała nr XXII/171/08 Rady Miejskiej w Mieszkowicach z dnia 18 września 2008 r. w sprawie określenia zasad dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
	Widuchowa	17) Uchwała nr IV/32/2007 Rady Gminy Widuchowa z dn. 19 marca 2007 r.
kamieński	Międzyzdroje	18) Uchwała nr VIII/64/07 z dn. 5 kwietnia 2007 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
kołobrzeski	Kołobrzeg - gmina	19) Uchwała nr XLVIII/321/10 z dn. 6. 07. 2010 r.
	Kołobrzeg - miasto	20) Uchwała nr XLIV/568/05 Rady Miejskiej w Kołobrzegu z dn. 22 listopada 2005 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
koszaliński	Bobolice	21) Uchwała nr XVIII/168/08 Rady Miejskiej w Bobolicach z dn. 29 kwietnia 2008 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (wzór sprawozdania z wykorzystania dotacji – załącznik nr 2 do Uchwały)
	Mielno	22) Uchwała nr XLII/206/2006 Rady Gminy Mielno z dn. 31 marca 2006 r. w sprawie zasad udzielania dotacji z budżetu Gminy Mielno na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dotyczące zabytków (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 79, poz. 1395, z 2009 r. Nr 5, poz. 12)
	Sianów	23) Uchwała nr VI/29/07 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 26 lutego 2007 r.
łobeski	Łobez	24) Uchwała nr XLVIII/299/09 Rady miejskiej w Łobzie z dn. 30 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
myśliborski	Dębno	25) Uchwała nr LVIII/424/2010 Rady Miejskiej z dn. 28 czerwca 2010r., Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego nr 81, poz. 1516 z dn. 24. 08. 2010 r.
policki	Police	26) Uchwała Nr VII/43/07 Rady Miejskiej w Policach z dnia 24 kwietnia 2007 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz sposobu jej rozliczania i sposobu kontroli wykonywania zleconego zadania. Wniosek jest dostępny na stronie internetowej gminy Police www.bip.police.pl (druki i wnioski do pobrania).
sławieński	Darłowo – miasto	27) Uchwała nr IX/105/07 z 12 września 2007 r.
	Malechowo	28) Uchwała nr XII/163/2008 Rady Gminy Malechowo z dn. 5 sierpnia 2008 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Zarządzeniem Wójta zostały opracowane wzory dokumentów wymaganych do złożenia wniosku.
	Postomino	29) Uchwała nr XXXVIII/417/09 rady Gminy Postomino z dn. 30 grudnia 2009 r. w sprawie zasad udzielenia dotacji na

		sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
	Sławno - gmina	30) Uchwała nr XXVIII/194/2010 z dn. 24 marca 2010 r. ,wzór wniosku i wzór sprawozdania
stargardzki	Chociwel	31) Uchwała Nr XIV/124/08 Rady Miejskiej w Chociwlu z dnia 23 kwietnia 2008 r.
	Stara Dąbrowa	32) Uchwała nr XX/146/08 Rady Gminy w Starej dąbrowie z dn. 27 listopada 2008 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauracyjnych lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
	Stargard Szczeciński	33) Uchwała nr XI/59/07 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dn. 25 października 2007 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauracyjnych lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 118, poz. 2125).
	Suchań	34) Uchwała nr VI/53/07 Rady Miejskiej w Suchaniu z dn. 28 czerwca 2007 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków zmieniona uchwałą nr XIV/135/08 z dn. 22. 10. 2008 r.
szczecinecki	Barwice	35) Uchwała Nr XXXVII/253/2010 rady Miejskiej w Barwicach z dnia 25 marca 2010 roku w sprawie określania zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robot budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
wałecki	Mirosławiec	36) Uchwała nr VI/42/2007 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dn. 26 lutego 2010 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
	Wałcz - miasto	37) Uchwała nr V/sXIII/110/07 Rady Miasta w Wałczu z dn. 30 października 2007 r. w sprawie określenia zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków.
RAZEM:		**37**

TAB.6. FINANSOWANIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI - WYDATKI GMIN I MIAST, W LATACH 2008-2010

POWIAT		GMINA	przekazano uzupełnione ankiety	ZABYTKI NIERUCHOME		ZABYTKI RUCHOME		ZIELEŃ ZABYTKOWA		WYDARZENIA		WYDAWNICTWA		RAZEM
				liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba wydarzeń kulturalnych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba wydawnictw promujących zabytki	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	suma wartość nakładów gminy (w tys. złotych)
POWIATY GRODZKIE	KOSZALIN	KOSZALIN -MIASTO	tak	5	2801,67	0	0,00	1	60,00	0	0,00	3	96,72	2958,39
	SZCZECIN	SZCZECIN -MIASTO*	tak	29	4752,13	10	199,43	0	0,00	1	114,50	1	5,00	5071,06
	ŚWINOUJŚCIE	ŚWINOUJŚCIE-MIASTO	tak	9	1223,70	0	0,00	1	1426,58	2	1,14	6	67,50	2718,92
		razem:		43	8777,50	10	199,43	2	1486,58	3	115,64	10	169,22	10748,37
białogardzki		Białogard	nie	2	60,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	60,00
		Białogard-miasto	tak	1	169,59	1	29,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	198,79
		Karlino	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
		Tychowo	tak	0	0,00	0	0,00	1	2,20	0	0,00	2	1,46	3,66
		razem:		3	229,59	1	29,20	1	2,20	0	0,00	2	1,46	262,45
choszczeński		Bierzwnik	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
		Choszczno	tak	3	86,77	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	35,81	122,58
		Drawno	nie											
		Krzęcin	tak	6	100,00	2	15,00	0	0,00	0	0,00	2	30,00	145,00
		Pełczyce	tak	2	160,00	1	27,05	0	0,00	1	0,00	1	2,50	189,55
		Recz	tak	3	73,10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	5,00	78,10
		razem:		14	419,87	3	42,05	0	0,00	1	0,00	7	73,31	535,23
drawski		Czaplinek	tak	0	0,00	1	5,00	0	0,00	0	0,00	2	9,78	14,78
		Drawsko Pomorskie	tak	2	185,71	0	0,00	2	334,00	3	25,00	3	32,30	577,01
		Kalisz Pomorski	tak	4	5425,37	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5425,37
		Ostrowice	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
		Wierzchowo	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
		Złocieniec	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	18,60	18,60
		razem:		6	5611,08	1	5,00	2	334,00	3	25,00	7	60,68	6035,76
goleniowski		Goleniów	tak	4	310,70	0	0,00	10	50,10	0	0,00	4	9,50	370,30
		Maszewo	tak	1	49,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,50	50,50
		Nowogard	tak	12	533,95	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	533,95
		Osina	nie											
		Przybiernów	tak	1	15,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	15,00
		Stepnica	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
		razem:		18	908,65	0	0,00	10	50,10	0	0,00	6	11,00	969,75
gryficki		Brojce	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
		Gryfice	tak	4	1974,40	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1974,40
		Karnice	tak	2	39,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	39,00
		Płoty**	tak	2	261,00	0	0,00	1	9,44	13	17,23	0	0,00	287,67
		Rewal	tak	3	379,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	379,00
		Trzebiatów***	tak	20	843,48	1	30,00	0	0,00	12	86,14	3	23,50	983,12
		razem:		31	3496,88	1	30,00	1	9,44	25	103,37	3	23,50	3663,19
gryfiński		Banie	tak	4	213,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	213,00
		Cedynia	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
		Chojna****	tak	4	107,00	0	0,00	1	0,00	0	0,00	2	8,00	115,00
		Gryfino	nie											
		Mieszkowice	tak	8	848,70	1	8,40	1	21,20	0	0,00	3	12,20	890,50
		Moryń	nie											
		Stare Czarnowo	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	20,00	0	0,00	20,00
		Trzcińsko - Zdrój	tak	7	200,88	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	200,88
		Widuchowa	tak	5	320,46	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	320,46
		razem:		28	1690,04	1	8,40	2	21,20	5	20,00	5	20,20	1759,84

POWIAT	GMINA	przekazano uzupełnione ankiety	ZABYTKI NIERUCHOME		ZABYTKI RUCHOME		ZIELEŃ ZABYTKOWA		WYDARZENIA		WYDAWNICTWA		RAZEM
			liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba wydarzeń kulturalnych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba wydawnictw promujących zabytki	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	suma wartość nakładów gminy (w tys. złotych)
	Dziwnów	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Golczewo	tak	4	1313,00	0	0,00	1	88,00	0	0,00	1	2,23	1403,23
	Kamień Pomorski	nie											
	Międzyzdroje	tak	4	341,59	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	341,59
	Świerzno	nie											
	Wolin	nie											
kamieński	razem:		8	1654,59	0	0,00	1	88,00	0	0,00	1	2,23	1744,82
	Dygowo	tak	0	0,00	0	0,00	1	252,50	1	42,90	1	4,50	299,90
	Gościno	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Kołobrzeg	tak	1	200,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	24,50	224,50
	Kołobrzeg-miasto*****	tak	2	540,80	28	60,00	2	2758,00	2	4,27	1	2,00	3365,07
	Rymań	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Siemyśl	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Ustronie Morskie	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	213,00	213,00
kołobrzeski	razem:		3	740,80	28	60,00	3	3010,50	3	47,17	6	244,00	4102,47
	Będzino	tak	2	10,50	1	4,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	14,50
	Biesiekierz	nie											
	Bobolice	tak	2	10,00	1	15,00	0	0,00	0	0,00	1	15,00	40,00
	Manowo	tak	1	20,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	15,10	35,10
	Mielno	tak	1	45,00	1	15,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	60,00
	Polanów	tak	2	100,00	0	0,00	2	3,00	0	0,00	1	6,70	109,70
	Sianów	tak	6	175,00	1	35,00	0	0,00	4	3,00	3	32,00	245,00
	Świeszyno	nie											
koszaliński	razem:		14	360,50	4	69,00	2	3,00	4	3,00	8	68,80	504,30
	Dobra	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Łobez	tak	1	12,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	36,38	48,38
	Radowo Małe	tak	4	83,60	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	83,60
	Resko	nie											
	Węgorzyno	nie											
łobeski	razem:		5	95,60	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	36,38	131,98
	Barlinek	tak	3	94,95	1	4,00	3	167,89	0	0,00	1	0,40	267,24
	Boleszkowice	tak	5	5,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	5,00	10,00
	Dębno	tak	4	824,40	1	23,50	27	179,58	0	0,00	2	17,10	1044,58
	Myślibórz	nie											
	Nowogródek Pomorski	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
myśliborski	razem:		12	924,35	2	27,50	30	347,47	0	0,00	4	22,50	1321,82
	Dobra	tak	15	421,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	15,00	436,00
	Kołbaskowo	tak	1	40,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	40,00
	Nowe Warpno	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Police	tak	5	605,05	0	0,00	0	0,00	5	233,00	0	0,00	838,05
policki	razem:		21	1066,05	0	0,00	0	0,00	5	233,00	1	15,00	1314,05
	Bielice	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Kozielice	tak	2	306,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,00	309,00
	Lipiany	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Przelewice******	tak	4	92,24	2	0,00	0	0,00	2	0,00	1	0,86	93,10
	Pyrzyce	tak	2	189,50	1	0,00	2	7,00	0	0,00	1	94,00	290,50
	Warnice	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
pyrzycki	razem:		8	587,74	3	0,00	2	7,00	2	0,00	3	97,86	692,60

POWIAT	GMINA	przekazano uzupełnione ankiety	ZABYTKI NIERUCHOME		ZABYTKI RUCHOME		ZIELEŃ ZABYTKOWA		WYDARZENIA		WYDAWNICTWA		RAZEM
			liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba wydarzeń kulturalnych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba wydawnictw promujących zabytki	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	suma wartość nakładów gminy (w tys. złotych)
	Darłowo	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	5,00	5,00
	Darłowo - miasto	tak	4	789,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	789,00
	Malechowo	tak	2	25,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00	25,00
	Postomino	tak	1	25,00	5	25,00	0	0,00	0	0,00	5	24,50	74,50
	Sławno	tak	4	580,00	0	0,00	0	0,00	1	27,00	1	7,50	614,50
	Sławno - miasto	tak	2	0,00	0	0,00	0	0,00	7	21,50	15	17,80	39,30
sławieński	razem:		13	1419,00	5	25,00	0	0,00	8	48,50	25	54,80	1547,30
	Chociwel	tak	2	40,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	40,00
	Dobrzany	tak	5	201,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	201,00
	Dolice	nie											
	Ińsko	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Kobylanka	tak	3	118,40	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	118,40
	Marianowo	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	12,00	12,00
	Stara Dąbrowa	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Stargard Szczeciński	tak	3	40,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	40,00
	Stargard Szczeciński - miasto	tak	1	977,14	0	0,00	1	26,00	3	53,60	0	0,00	1056,74
	Suchań	tak	2	16,78	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	16,78
stargardzki	razem:		16	1393,32	0	0,00	1	26,00	3	53,60	1	12,00	1484,92
	Barwice	nie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	
	Biały Bór	tak	0	0,00	2	16,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	16,00
	Borne Sulinowo	tak	1	5,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5,00
	Grzmiąca	tak	0	0,00	0	0,00	1	3,00	0	0,00	0	0,00	3,00
	Szczecinek	tak	3	57,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	57,00
	Szczecinek -miasto	tak	3	633,00	0	0,00	1	1400,00	2	136,00	0	0,00	2169,00
szczecinecki	razem:		7	695,00	2	16,00	2	1403,00	2	136,00	0	0,00	2250,00
	Brzeżno	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Połczyn - Zdrój	tak	1	2777,71	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	14,52	2792,23
	Rąbino	nie											
	Sławoborze	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,50	1,50
	Świdwin	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Świdwin - miasto	tak	4	3327,00	1	9,00	0	0,00	0	0,00	4	11,80	3347,80
świdwiński	razem:		5	6104,71	1	9,00	0	0,00	0	0,00	6	27,82	6141,53
	Człopa	tak	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00
	Mirosławiec	tak	7	1991,36	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1991,36
	Tuczno	tak	2	20,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	20,00
	Wałcz	nie											
	Wałcz -miasto	tak	2	40,00	1	33,85	0	0,00	0	0,00	5	40,20	114,05
wałecki	razem:	99	11	2051,36	1	33,85	0	0,00	0	0,00	5	40,20	2125,41
na 114 gmin i miast gminnych		86,8%	266	38226,63	63	554,43	59	6788,49	64,00	785,28	108	980,96	47335,79

* wydatki na wydarzenia- wydatki na działalność Muzeum Narodowego w Szczecinie
** w wydarzeniach kulturalnych uwzględniono również działania niezwiązane z dziedzictwem kulturowym
*** w wydarzeniach kulturalnych uwzględniono również publikację pokonferencyjną
**** pomoc gminy bezkosztowa w formie poręczenia pieniężnego (zieleń zabytkowa)
***** koszty związane z renowacją 26 obiektów ruchomych uwzględniono w zabytkach architektury
****** pomoc gminy bezkosztowa na zabytki architektury (pomoc przy złożeniu i rozliczeniu wniosku)

TAB. 6.1. FINANSOWANIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI - PRACE PRZY ZABYTKACH NIERUCHOMYCH - WYDATKI GMIN I MAST, W LATACH 2008-2010

POWIAT		GMINA	dane uzyskane z ankiet gmin i miast	RAZEM		ZABYTKU NIERUCHOME					
				liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych (stanowiących własność lub współwłasność gminy)	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	udział procentowy gminy na obiekty stanowiących własność lub współwłasność gminy (w %)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych (niestanowiących własności gminy)	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	udział procentowy nakładów gminy na obiekty nie stanowiące własności gminy (w %)
POWIATY GRODZKIE	KOSZALIN	KOSZALIN -MIASTO	tak	5	2801,67	3	1815,17	64,8	2	986,50	35,2
	SZCZECIN	SZCZECIN -MIASTO	tak	29	4752,13	3	59,81	1,3	26	4692,32	98,7
	ŚWINOUJSCIE	ŚWINOUJŚCIE-MIASTO	tak	9	1223,70	6	897,10	73,3	3	326,60	26,7
		razem:		43	8777,50	12	2772,08	31,6	31	6005,42	68,4
białogardzki		Białogard	tak	2	60,00	0	0,00	0,0	2	60,00	100,0
		Białogard-miasto	tak	1	169,59	1	169,59	100,0	0	0,00	0,0
		Karlino	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
		Tychowo	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
		razem:		3	229,59	1,00	169,59	73,9	2	60,00	26,1
choszczeński		Bierzwnik	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
		Choszczno	tak	3	86,77	1	66,77	77,0	2	20,00	23,0
		Drawno	nie								
		Krzęcin	tak	6	100,00	0	0,00	0,0	6	100,00	100,0
		Pełczyce	tak	2	160,00	0	0,00	0,0	2	160,00	100,0
		Recz	tak	3	73,10	2	68,10	93,2	1	5,00	6,8
		razem:		14	419,87	3,00	134,87	32,1	11	285,00	67,9
drawski		Czaplinek	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
		Drawsko Pomorskie	tak	2	185,71	0	0,00	0,0	2	185,71	100,0
		Kalisz Pomorski	tak	4	5425,37	1	5200,37	95,9	3	225,00	4,1
		Ostrowice	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
		Wierzchowo	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
		Złocieniec	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
		razem:		6	5611,08	1	5200,37	92,7	5	410,71	7,3
goleniowski		Goleniów	tak	4	310,70	2	241,70	77,8	2	69,00	22,2
		Maszewo	tak	1	49,00	1	49,00	100,0	0	0,00	0,0
		Nowogard	tak	12	533,95	0	0,00	0,0	12	533,95	100,0
		Osina	nie								
		Przybiernów	tak	1	15,00	0	0,00	0,0	1	15,00	100,0
		Stepnica	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
		razem:		18	908,65	3	290,70	32,0	15	617,95	68,0
gryficki		Brojce	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
		Gryfice	tak	4	1974,40	1	1764,40	89,4	3	210,00	10,6
		Karnice	tak	2	39,00	0	0,00	0,0	2	39,00	100,0
		Płoty	tak	2	261,00	0	0,00	0,0	2	261,00	100,0
		Rewal	tak	3	379,00	1	330,00	87,1	2	49,00	12,9
		Trzebiatów	tak	20	843,48	17	605,48	71,8	3	238,00	28,2
		razem:		31	3496,88	19	2699,88	77,2	12	797	22,8
gryfiński		Banie	tak	4	213,00	1	201,00	94,4	3	12,00	5,6
		Cedynia	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
		Chojna	tak	4	107,00	4	107,00	100,0	0	0,00	0,0
		Gryfino	nie								
		Mieszkowice	tak	8	848,70	6	771,00	90,8	2	77,70	9,2
		Moryń	nie								
		Stare Czarnowo	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
		Trzcińsko - Zdrój	tak	7	200,88	3	178,74	89,0	4	22,14	11,0
		Widuchowa	tak	5	320,46	1	293,46	91,6	4	27,00	8,4
		razem:		28	1690,04	15	1551,20	91,8	13	138,84	8,2

POWIAT	GMINA	dane uzyskane z ankiet gmin i miast	RAZEM		ZABYTKU NIERUCHOME					
			liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych (stanowiących własność lub współwłasność gminy)	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	udział procentowy gminy na obiekty stanowiących własność lub współwłasność gminy (w %)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych (niestanowiących własności gminy)	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	udział procentowy nakładów gminy na obiekty nie stanowiące własności gminy (w %)
kamieński	Dziwnów	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0		
	Golczewo	tak	4	1313,00	1	58,00	4,4	3	1255,00	95,6
	Kamień Pomorski	nie								
	Międzyzdroje	tak	4	341,59	0	0,00	0,0	4	341,59	100,0
	Świerzno	nie								
	Wolin	nie								
	razem:		8	1654,59	1	58,00	3,5	7	1596,59	96,5
kołobrzeski	Dygowo	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
	Gościno	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
	Kołobrzeg	tak	1	200,00	0	0,00	0,0	1	200,00	100,0
	Kołobrzeg-miasto	tak	2	540,80	1	40,80	7,5	1	500,00	92,5
	Rymań	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
	Siemyśl	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
	Ustronie Morskie	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
	razem:		3	740,80	1	40,80	5,5	2	700,00	94,5
koszaliński	Będzino	tak	2	10,50	0	0,00	0,0	2	10,50	100,0
	Biesiekierz	nie								
	Bobolice	tak	2	10,00	0	0,00	0,0	2	10,00	100,0
	Manowo	tak	1	20,00	0	0,00	0,0	1	20,00	100,0
	Mielno	tak	1	45,00	0	0,00	0,0	1	45,00	100,0
	Polanów	tak	2	100,00	0	0,00	0,0	2	100,00	100,0
	Sianów	tak	6	175,00	0	0,00	0,0	6	175,00	100,0
	Świeszyno	nie								
	razem:		14	360,50	0	0,00	0,0	14	360,50	100,0
łobeski	Dobra	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
	Łobez	tak	1	12,00	0	0,00	0,0	1	12,00	100,0
	Radowo Małe	tak	4	83,60	2	55,40	66,3	2	28,20	33,7
	Resko	nie								
	Węgorzyno	nie								
	razem:		5	95,60	2	55,40	57,9	3	40,20	42,1
myśliborski	Barlinek	tak	3	94,95	2	74,95	78,9	1	20,00	21,1
	Boleszkowice	tak	5	5,00	0	0,00	0,0	5	5,00	100,0
	Dębno	tak	4	824,40	2	236,70	28,7	2	587,70	71,3
	Myślibórz	nie								
	Nowogródek Pomorski	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	razem:		12	924,35	4	311,65	33,7	8	612,70	66,3
policki	Dobra	tak	15	421,00	0	0,00	0,0	15	421,00	100,0
	Kołbaskowo	tak	1	40,00	0	0,00	0,0	1	40,00	100,0
	Nowe Warpno	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Police	tak	5	605,05	1	241,75	40,0	4	363,30	60,0
	razem:		21	1066,05	1	241,75	22,7	20	824,30	77,3
pyrzycki	Bielice	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Kozielice	tak	2	306,00	0	0,00	0,0	2	306,00	100,0
	Lipiany	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Przelewice*	tak	4	92,24	3	92,24	100,0	1	0,00	0,0
	Pyrzyce	tak	2	189,50	2	189,50	100,0	0	0,00	0,0
	Warnice	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,0
	razem:		8	587,74	5	281,74	47,9	3	306,00	52,1

POWIAT	GMINA	dane uzyskane z ankiet gmin i miast	RAZEM		ZABYTKU NIERUCHOME					
			liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych (stanowiących własność lub współwłasność gminy)	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	udział procentowy gminy na obiekty stanowiących własność lub współwłasność gminy (w %)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych (niestanowiących własności gminy)	wartość nakładów gminy (w tys. złotych)	udział procentowy nakładów gminy na obiekty nie stanowiące własności gminy (w %)
sławieński	Darłowo	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	
	Darłowo - miasto	tak	4	789,00	1	584,00	74,0	3	205,00	26,0
	Malechowo	tak	2	25,00	0	0,00	0,0	2	25,00	100,0
	Postomino	tak	1	25,00	0	0,00	0,0	1	25,00	100,0
	Sławno	tak	4	580,00	2	520,00	89,7	2	60,00	10,3
	Sławno - miasto	tak	2	0,00	1	0,00	0,0	1	0,00	0,0
	razem:		13	1419,00	4	1104,00	77,8	9	315,00	22,2
stargardzki	Chociwel	tak	2	40,00	0	0,00	0,0	2	40,00	100,0
	Dobrzany	tak	5	201,00	0	0,00	0,0	5	201,00	100,0
	Dolice	nie								
	Ińsko	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Kobylanka	tak	3	118,40	0	0,00	0,0	3	118,40	100,0
	Marianowo	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Stara Dąbrowa	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Stargard Szczeciński	tak	3	40,00	0	0,00	0,0	3	40,00	100,0
	Stargard Szczeciński - miasto	tak	1	977,14	1	977,14	100,0	0	0,00	0,0
	Suchań	tak	2	16,78	0	0,00	0,0	2	16,78	100,0
	razem:		16	1393,32	1	977,14	70,1	15,00	416,18	29,9
szczecinecki	Barwice	nie	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Biały Bór	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Borne Sulinowo	tak	1	5,00	0	0,00	0,0	1	5,00	100,0
	Grzmiąca	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Szczecinek	tak	3	57,00	0	0,00	0,0	3	57,00	100,0
	Szczecinek -miasto	tak	3	633,00	3	633,00	100,0	0	0,00	0,0
	razem:		7	695,00	3	633,00	91,1	4	62,00	8,9
świdwiński	Brzeżno	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Połczyn - Zdrój	tak	1	2777,71	1	2777,71	100,0	0	0,00	0,0
	Rąbino	nie								
	Sławoborze	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Świdwin	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Świdwin -miasto	tak	4	3327,00	3	3263,10	98,1	1	63,90	1,9
	razem:		5	6104,71	4	6040,81	99,0	1	63,90	1,0
wałecki	Człopa	tak	0	0,00	0	0,00	0,0	0	0,00	0,00
	Mirosławiec	tak	7	1991,36	5	1968,86	98,9	2	22,50	1,1
	Tuczno	tak	2	20,00	0	0,00	0,0	2	20,00	100,0
	Wałcz	nie								
	Wałcz -miasto	tak	2	40,00	0	0,00	0,0	2	40,00	100,0
	razem:	99	11	2051,36	5	1968,86	96,0	6	82,50	4,0
	razem:	86,8%	266	38226,63	85	24531,84	64,2	181	13694,79	35,8

* pomoc gminy bezkosztowa na zabytki niestanowiące własności gminy (pomoc przy złożeniu i rozliczeniu wniosku)

TABELA 7.

PROMOCJA ZABYTKÓW I ICH UDOSTĘPNIANIE W GMINACH

źródło: dane z ankiet przesłanych przez Urzędy Gmin i Miast

POWIAT	GMINA		MATERIAŁY PROMOCYJNE I INFORMACYJNE WYDANE W L. 2008 - 2010	SZLAKI TURYSTYCZNE, ŚCIEŻKI DYDAKTYCZNE – PROMUJACE ZABYTKI, UTWORZONE W L. 2008 - 2010	DOSTEPNOŚĆ ZABYTKÓW DLA TURYSTÓW (tablice informacyjne)	WSPIERANIE DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH I PROMUJĄCYCH ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
powiaty grodzkie	gminy miejskie	KOSZALIN	TAK	-	TAK	-
		SZCZECIN	TAK	TAK	TAK	TAK
		ŚWINOUJŚCIE	TAK	-	TAK	-
białogardzki	BIAŁOGARD MIASTO		-	-	TAK	-
	BIAŁOGARD GMINA		-	-	-	-
	KARLINO		-	-	TAK	-
	TYCHOWO		TAK	-	TAK	-
choszczeński	BIERZWNIK		-	-	TAK	-
	CHOSZCZNO		TAK	-	-	-
	DRAWNO		brak ankiety			
	KRZĘCIN		TAK	TAK	TAK	TAK
	PEŁCZYCE		TAK	-	TAK	TAK
	RECZ		TAK	-	TAK	TAK
drawski	CZAPLINEK		TAK	-	TAK	-
	DRAWSKO POMORSKIE		TAK	TAK	TAK	TAK
	KALISZ POMORSKI		-	TAK	-	TAK
	OSTROWICE		-	-	TAK	TAK
	WIERZCHOWO		-	-	-	-
	ZŁOCIENIEC		TAK	-	TAK	TAK
goleniowski	GOLENIÓW		TAK	TAK	-	-
	MASZEWO		TAK	-	TAK	-
	NOWOGARD		-	TAK	TAK	TAK
	OSINA		brak ankiety			
	PRZYBIERNÓW		-	-	TAK	-
	STEPNICA		-	-	-	TAK
gryficki	BROJCE		-	-	-	-
	GRYFICE		-	-	TAK	-
	KARNICE		-	-	TAK	-
	PŁOTY		-	-	TAK	-
	REWAL		brak ankiety			

	TRZEBIATÓW	TAK	TAK	TAK	TAK
gryfiński	BANIE	-	-	TAK	-
	CEDYNIA	-	TAK	TAK	-
	CHOJNA	TAK	-	TAK	-
	GRYFINO	brak ankiety			
	MIESZKOWICE	TAK	-	TAK	TAK
	MORYŃ	brak ankiety			
	STARE CZARNOWO	-	-	TAK	-
	TRZCIŃSKO ZDRÓJ	-	-	TAK	-
	WIDUCHOWA	-	-	-	-
kamieński	DZIWNÓW	-	-	-	TAK
	GOLCZEWO	TAK	-	TAK	TAK
	KAMIEŃ POM.	brak ankiety			
	MIĘDZYZDROJE	-	TAK	TAK	-
	ŚWIERZNO	brak ankiety			
	WOLIN	brak ankiety			
kołobrzeski	DYGOWO	TAK	-	TAK	-
	GOŚCINO	-	-	-	-
	KOŁOBRZEG - MIASTO	TAK	TAK	TAK	TAK
	KOŁOBRZEG - GMINA	TAK	TAK	TAK	-
	RYMAŃ	-	-	TAK	-
	SIEMYŚL	-	TAK	-	-
	USTRONIE MORSKIE	TAK	TAK	TAK	TAK
koszaliński	BĘDZINO	-	-	-	-
	BIESIEKIERZ	brak ankiety			
	BOBOLICE	TAK	-	TAK	TAK
	MANOWO	TAK	TAK	TAK	-
	MIELNO	-	-	TAK	TAK
	POLANÓW	TAK	TAK	TAK	TAK
	SIANÓW	TAK	TAK	TAK	-
	ŚWIESZYNO	brak ankiety			
łobeski	DOBRA	-	-	TAK	TAK
	ŁOBEZ	TAK	TAK	-	TAK
	RADOWO MAŁE	-	-	-	-
	RESKO	brak ankiety			
	WĘGORZYNO	brak ankiety			
myśliborski	BARLINEK	TAK	TAK	TAK	TAK
	BOLESZKOWICE	TAK	TAK	TAK	TAK
	DĘBNO	TAK	TAK	TAK	TAK
	MYŚLIBÓRZ	brak ankiety			

	NOWOGRÓDEK POM.	-	-	-	-
policki	DOBRA	TAK	-	TAK	-
	KOŁBASKOWO	-	-	TAK	-
	NOWE WARPNO	-	-	TAK	-
	POLICE	-	-	TAK	TAK
pyrzycki	BIELICE	-	-	-	-
	KOZIELICE	TAK	-	-	-
	LIPIANY	-	-	-	-
	PRZELEWICE	TAK	-	TAK	-
	PYRZYCE	TAK	TAK	TAK	TAK
	WARNICE	-	-	-	-
sławieński	DARŁOWO MIASTO	-	-	-	TAK
	DARŁOWO GMINA	TAK	TAK	-	-
	MALECHOWO	TAK	-	TAK	-
	POSTOMINO	TAK	-	TAK	TAK
	SŁAWNO MIASTO	TAK	-	TAK	-
	SŁAWNO GMINA	TAK	-	TAK	-
stargardzki	CHOCIWEL	-	TAK	TAK	-
	DOBRZANY	-	-	TAK	-
	DOLICE	**brak ankiety**			
	INSKO	-	-	TAK	-
	KOBYLANKA	-	-	-	TAK
	MARIANOWO	TAK	-	TAK	-
	STARA DĄBROWA	-	-	-	-
	STARGARD SZCZ. MIASTO	-	TAK	TAK	TAK
	STARGARD SZCZ. GMINA	-	-	-	TAK
	SUCHAŃ	-	-	TAK	-
szczecinecki	BARWICE	-	-	TAK	TAK
	BIAŁY BÓR	-	-	-	TAK
	BORNE SULINOWO	-	-	-	-
	GRZMIĄCA	-	-	TAK	-
	SZCZECINEK MIASTO	-	TAK	TAK	TAK
	SZCZECINEK GMINA	-	-	TAK	-
świdwiński	BRZEŻNO	-	-	-	-
	POŁCZYN ZDRÓJ	TAK	TAK	TAK	TAK
	RĄBINO	**brak ankiety**			
	SŁAWOBORZE	TAK	-	TAK	-
	ŚWIDWIN MIASTO	TAK	-	-	-

	ŚWIDWIN GMINA	-	-	-	-
wałecki	CZŁOPA	-	-	TAK	-
	MIROSŁAWIEC	-	TAK	-	TAK
	TUCZNO	-	-	TAK	-
	WAŁCZ MIASTO	TAK	TAK	TAK	TAK
	WAŁCZ GMINA	brak ankiety			
	RAZEM:	**43**	**29**	**69**	**37**

TABELA 8.

STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE – DZIAŁAJĄCE NA RZECZ OPIEKI NAD ZABYTKAMI I DZIEDZICTWA REGIONALNEGO – NA TERENIE GMINY

źródło: dane z ankiet przesłanych przez Urzędy Gmin i Miast

POWIAT	GMINA	NAZWA
powiaty grodzkie	Koszalin	1) Stowarzyszenie Przyjaciół Koszalina 2) Stowarzyszenie Miłośników Koszalińskiej Wąskotorówki
	Szczecin	3) Stowarzyszenie Historyków Sztuki 4) Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków 5) Stowarzyszenie Kupcy na Rzecz Szczecina 6) Stowarzyszenie na Rzecz Cmentarza Centralnego
	Świnoujście	7) Stowarzyszenie Miłośników Latarń Morskich 8) Stowarzyszenie Miłośników Fortów REDUTA 9) Towarzystwo Naukowe im. Karola Estreichera 10) Towarzystwo Przyjaciół Fortu Zachodniego
białogardzki	Tychowo	11) Społeczny Komitet Odbudowy zabytkowego Kościoła w Motarzynie 12) Komitet na Rzecz Rewitalizacji Zabytkowego Kościoła Parafialnego w Tychowie
choszczeński	Bierzwnik	13) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich z siedzibą 14) Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Pocysterskiego w Bierzwniku (Marienwalde)
	Krzęcin	15) Regionalne Towarzystwo Historyczne Ziemi Choszczeńskiej 16) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich 17) Stowarzyszenie Kulturalno - Oświatowe „Krzęcin nad Małą Iną"
	Pełczyce	18) Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Pełczyckiej
	Recz	19) Towarzystwo Miłośników Recza
drawski	Czaplinek	20) Regionalne Towarzystwo Historyczne
	Drawsko Pomorskie	21) Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze , Oddział w Drawsku Pomorskim 22) Grupa Odtwórstwa Historycznego von Borcke
	Kalisz Pomorski	23) Stowarzyszenie Historyczno – Kulturalna „Bastion Tradycji w Kaliszu Pomorskim"
goleniowski	Przybiernów	24) Leader Plus
gryficki	Gryfice	25) Stowarzyszenie na Rzecz Ratowania Zabytkowego Kościoła Parafialnego w Świeszewie
	Płoty	26) Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Płotowskiej
	Rewal	27) Stowarzyszenie Miłośników Tradycji Rybołówstwa Bałtyckiego
	Trzebiatów	28) Klub przewodników „Baszta Kaszana"
gryfiński	Chojna	29) Stowarzyszenie Historyczno - Kulturalne „Terra Incognito"
	Mieszkowice	30) Towarzystwo Miłośników Ziemi Mieszkowickiej
	Stare Czarnowo	31) Stowarzyszenie Spichlerz Sztuki
	Trzcińsko Zdrój	32) Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Trzcińskiej 33) Stowarzyszenie „Chełm Dolny"
kołobrzeski	Kołobrzeg - miasto	34) Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Oddział Kołobrzeg 35) Stowarzyszenie Przyjaciół Kołobrzegu
koszaliński	Bobolice	36) Towarzystwo Ekologiczno - Kulturalne
	Manowo	37) Stowarzyszenie Ziemi Manowskiej 38) PolskieTowarzystwoTurystyczno Krajoznawcze, Oddział Bonin
łobeski	Łobez	39) Stowarzyszenie Przyjaciół Karwowa 40) Stowarzyszenie „Tradycja" 41) Łobeskie Bractwo Rycerskie Chorągiew Rodu Borków
myśliborski	Barlinek	42) Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Dziedzictwa „Młyn Papiernia" 43) Stowarzyszenie Przyjaciół Dziedzic
	Boleszkowice	44) Stowarzyszenie Odtwórstwa Historycznego „Komandoria Chwarszczany" 45) Stowarzyszenie „Szlak Templariuszy"
	Dębno	46) Stowarzyszenie Miłośników Dębna 47) Liga Ochrony Przyrody
	Police	48) Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Polickiej „SKARB"

policki		49) Polickie Towarzystwo Strzeleckie i Miłośników Broni Dawnej „Grajcar"
	Nowe Warpno	50) Nowowarpieńskie Stowarzyszenie „Pamięć i Tradycja" 51) Stowarzyszenie „Razem" 52) Stowarzyszenie Ziemi Warpieńskiej
sławieński	Darłowo	53) Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Darłowskiej
	Sławno-gmina	54) Fundacja „Dziedzictwo" w Sławnie
	Sławno- miasto	55) Stowarzyszenie Kulturalne Ziemi Sławieńskiej w Sławnie
stargardzki	Marianowo	56) Towarzystwo Rozwoju Gminy Marianowo
	Stargard Szczeciński - miasto	57) TPS – Towarzystwo Przyjaciół Stargardu 58) Stargardzkie Stowarzyszenie Rewaloryzacji Zabytków Sakralnych w Stargardzie Szczecińskim 59) Stowarzyszenie Zachodniopomorskie Dziedzictwo Kulturowe
	Stargard Szczeciński - gmina	60) Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Ludowej 61) Stowarzyszenie Aktywnych Mieszkańców Barzkowic „SAMBA" 62) Stowarzyszenie Przyjaciół Grabowa
	Suchań	63) Stowarzyszenie WIR Wiejska Inicjatywa Rozwoju
szczecinecki	Szczecinek - miasto	64) Polskie Towarzystwo Historyczne , Oddział Szczecinek
świdwiński	Świdwin	65) Towarzystwo Pracy Twórczej w Bierzwnicy
wałecki	Wałcz	66) Stowarzyszenie Gmin Pojezierza Wałeckiego

TABELA 9.

UDZIAŁ POWIATÓW W ANKIECIE BIURA DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W 2010 r. DOTYCZĄCEJ MONITORINGU REALIZACJI WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA 2008 – 2012

POWIAT	UDZIAŁ W ANKIECIE BDZ w 2010 r. (TAK/NIE)
białogardzki	TAK
choszczeński	NIE
drawski	NIE
goleniowski	NIE
gryficki	TAK
gryfiński	TAK
kamieński	TAK
kołobrzeski	TAK
koszaliński	TAK
łobeski	TAK
myśliborski	TAK
policki	TAK
pyrzycki	TAK
sławieński	NIE
stargardzki	TAK
szczecinecki	TAK
świdwiński	TAK
wałecki	TAK

	UDZIAŁ POWIATÓW W BADANIU MONITORUJĄCYM WPONZ (ANKIETA za okres: 2008 – 2010)	
	Liczbowy	procentowy
TAK	14	77,8%
NIE	4	22,2%
RAZEM:	18	100%

TABELA 10.
POWIATOWE PROGRAMY OPIEKI NAD ZABYTKAMI
źródło: dane z ankiet przesłanych przez Starostwa Powiatowe

POWIAT	POWIATOWY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI	
	UCHWALONY (nr uchwały zatwierdzającej)	**BRAK** (przewidywany termin opracowania)
białogardzki		BRAK (nie podany)
choszczeński	brak ankiety	
drawski	brak ankiety	
goleniowski	brak ankiety	
gryficki		BRAK (2012 r.)
gryfiński		BRAK (lipiec 2011 r.)
kamieński		BRAK (2011 r.)
kołobrzeski		BRAK (I. 2011 – 2012)
koszaliński		BRAK (30.06.2011 r.)
łobeski		BRAK (2011 r.)
myśliborski		BRAK (marzec 2011 r.)
policki		BRAK
pyrzycki		BRAK (I. 2011 – 2012)
sławieński	brak ankiety	
stargardzki	TAK (uchwała nr LII/677/10 z dn. 27. X. 2010 r.) okres obowiązywania: 2010-2014	
szczecinecki		BRAK (nie podano)
świdwiński		BRAK (do 2012 r.)
wałecki		BRAK (nie podano)
RAZEM:	**1** (uchwalony PPOnZ)	**13** (brak PPOnZ)
BRAK DANYCH:	**4** (brak ankiety)	

TABELA 11.
SYSTEM FINANSOWANIA PRAC PRZY OBIEKTACH ZABYTKOWYCH - PROWADZONY PRZEZ POWIATY

źródło: dane z ankiet przesłanych przez Starostwa Powiatowe

POWIAT	NR UCHWAŁY
białogardzki	1) Uchwała nr XVIII/118/08 Rady Powiatu w Białogardzie z dn. 28 marca 2008 r. w sprawie zasad postępowania o udzielenie dotacji na roboty budowlane, remonty, modernizacje, konserwacje obiektów znajdujących się w ewidencjach zabytków lub wpisanych do rejestrów zabytków, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zadania.
choszczeński	brak ankiety
drawski	brak ankiety
goleniowski	brak ankiety
gryficki	nie wprowadzono
gryfiński	nie wprowadzono
kamieński	2) Rada Powiatu w Kamieniu Pomorskim w dniu 15.09.2009 r. Podjęła uchwałę nr XXXII/191/2009 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
kołobrzeski	nie podano informacji
koszaliński	3) Uchwała Nr XXX/361/10 Rady Powiatu w Koszalinie z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. Urz. Woj. Zach. Z dnia 12 lipca 2010 r. Nr 65, poz. 1252) - jednolity wzór wniosku stanowi załącznik do cytowanej uchwały.
łobeski	4) Opracowany jest regulamin dofinansowywania remontu zabytków wraz z jednolitym załącznikiem. Środki przeznaczone w budżecie powiatu na dofinansowanie remontu zabytków są rozdzielane przez Zarząd Powiatu.
myśliborski	5) Uchwała Nr XLVII/376/2010 Rady Powiatu w Myśliborzu z dnia 28 czerwca 2010r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze Powiatu Myśliborskiego. Wzór wniosku o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku stanowi Załącznik Nr 1 do w/w Uchwały. Zgodnie z przedmiotową Uchwałą wnioski o przyznanie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku są przekazywane Komisji ds. rozpatrywania wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestrów zabytków, położonych lub znajdujących się na obszarze Powiatu Myśliborskiego. Komisja została powołana Uchwałą Nr 181/369/2010 Zarządu Powiatu w Myśliborzu z dnia 21 października 2010 r.
policki	nie wprowadzono
pyrzycki	6) uchwała Rady Powiatu Pyrzyckiego Nr XXXIX/217/10 z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze Powiatu Pyrzyckiego (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 6 sierpnia 2010 r. Nr 74 poz.1362).
sławieński	brak ankiety
stargardzki	7) Uchwała Nr XXXIV/393/09 Rady Powiatu w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.
szczecinecki	nie wprowadzono
świdwiński	8) Uchwała nr XLII/218/10 z dn. 28 września 2010r. Rady Powiatu w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, w której określono zasady udzielania dotacji oraz wzór wniosku.
wałecki	nie wprowadzono
RAZEM	**8**

TABELA 12. FINANSOWANIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI - WYDATKI POWIATÓW, W LATACH 2008-2010

LP	powiat	uzyskano dane	ZABYTKI NIERUCHOME								ZABYTKI RUCHOME		ZIELEŃ ZABYTKOWA		WYDARZENIA KULTURALNE		WYDAWNICTWA I PROMOCJA		RAZEM
			obiekty zabytkowe stanowiące własność lub współwłasność powiatu			obiekty zabytkowe nestanowiące własności powiatu			suma										
			liczba odnowionych obiektów w powiecie	wydatki powiatu (w tys. zł)	udział procentowy poniesiony w wartości nakładów powiatu (w %)	liczba odnowionych obiektów w powiecie	wydatki powiatu (w tys. zł)	udział procentowy poniesiony w wartości nakładów powiatu (w %)	odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów powiatu na zabytki nieruchome (w tys. zł)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów powiatu (w tys. zł)	liczba odnowionych obiektów zabytkowych	wartość nakładów powiatu (w tys. zł)	liczba wydarzeń	wartość nakładów powiatu (w tys. zł)	liczba wydawnictw	wartość nakładów powiatu (w tys. zł)	suma wszystkich nakładów powiatu (w tys. zł)
			a	b	(b/f)	c	d	(d/f)	e (a+c)	f (b+d)	g	h	i	j	k	l	m	n	(f+h+j+l+n)
1	białogardzki	tak	1	2667,42	97,4%	3	70,00	2,6%	4	2737,42	2	70,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2807,42
2	choszczeński	nie																	
3	drawski	nie																	
4	goleniowski	nie																	
5	gryficki	tak	0	0,00	0,0%	0	0,00	0,0%	0	0,00	0	0,00	0	0,00	15	59,90	4	26,73	86,63
6	gryfiński	tak	0	0,00	0,0%	0	0,00	0,0%	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	7,50	4	87,05	94,55
7	kamieński	tak	1	23,20	16,2%	1	119,85	83,8%	2	143,05	0	0,00	0	0,00	3	18,00	0	0,00	161,05
8	kołobrzeski	tak	1	341,90	100,0%	0	0,00	0,0%	1	341,90	7	88,90	0	0,00	0	0,00	0	0,00	430,80
9	koszaliński*	tak	4	236,69	89,9%	3	26,50	10,1%	7	263,19	2	13,50	0	0,00	0	0,00	3	27,39	304,08
10	łobeski	tak	0	0,00	0,0%	7	54,00	100,0%	7	54,00	2	3,00	0	0,00	1	1,50	4	38,00	96,50
11	myśliborski	tak	2	1260,20	99,6%	1	5,00	0,4%	3	1265,20	0	0,00	0	0,00	5	7,60	4	21,60	1294,40
12	policki	tak	0	0,00	0,0%	1	250,00	100,0%	1	250,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	38,88	288,88
13	pyrzycki	tak	1	4,98	100,0%	0	0,00	0,0%	1	4,98	0	0,00	0	0,00	16	23,39	2	17,11	45,48
14	sławieński	nie																	
15	stargardzki	tak	0	0,00	0,0%	10	557,00	100,0%	10	557,00	1	30,00	0	0,00	0	0,00	1	137,00	724,00
16	szczecinecki	tak	0	0,00	0,0%	0	0,00	0,0%	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,50	8	0,00	0,50
17	świdwiński	tak	0	0,00	0,0%	0	0,00	0,0%	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	5,90	5,90
18	wałecki	tak	1	1,83	100,0%	0	0,00	0,0%	1	1,83	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,00	4,83
		77,8%	11	4536,22	80,7%	26	1082,35	19,3%	37	5618,57	14	205,40	0	0,00	43	118,39	36	402,66	6345,02

* nie wszystkie obiekty stanowiące własności powiatu zostały wyremontowane z funduszy własnych

TABELA 13.

STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE – DZIAŁAJĄCE NA RZECZ OPIEKI NAD ZABYTKAMI I DZIEDZICTWA REGIONALNEGO – NA TERENIE POWIATÓW

źródło: dane z ankiet przesłanych przez Starostwa Powiatowe

(podkreślone stowarzyszenia wymienione są też w ankietach z Urzędów Gmin):

POWIAT	NAZWA
białogardzki	Nie podano
choszczeński	Brak ankiety
drawski	Brak ankiety
goleniowski	Brak ankiety
gryficki	67) 14 stowarzyszeń działających na terenie powiatu
gryfiński	15) Stowarzyszenie Historyczno Kulturalne Terra Incognita 16) Towarzystwo Miłośników Ziemi Mieszkowickiej 17) Stowarzyszenie Spichlerz Sztuki w Kołbaczu 18) Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Trzcińskiej 19) Stowarzyszenie „Chełm Dolny" 20) Stowarzyszenie „Zamek Swobnica" 21) Cedyńskie Bractwo Historyczne „COMITATUS" 22) Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Oddolnych „Samosiejka" 23) Towarzystwo Miłośników Ziemi Staroczarnowskiej 24) Stowarzyszenie Kołbacz 25) Towarzystwo Miłośników Ziemi Gryfińskiej 26) Towarzystwo Miłośników Ziemi Cedyńskiej
kamieński	27) Stowarzyszenie „Moje Kozielice' 28) Towarzystwo Miłośników Ziemi Kamieńskiej 29) Twórcza Rzeczywistość Stowarzyszenie Na Rzecz Kultury i Sztuki w Kamieniu Pom. 30) Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Golczewskiej 31) Stowarzyszenie „Centrum Słowian i Wikingów Wolin – Jomsborg - Vineta" w Wolinie
kołobrzeski	32) Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Oddział Kołobrzeg 33) Stowarzyszenie Przyjaciół Kołobrzegu
koszaliński	34) 8 stowarzyszeń działających na terenie powiatu
łobeski	42) Fundacja na rzecz rozwoju Powiatu Łobeskiego 43) Nasza Kraina Sielsko 44) Stowarzyszenie Kresowian „Kuropatniki" 45) Stowarzyszenie „Lepsze Runowo"
myśliborski	46) Towarzystwo Miłośników Barlinka 47) Myśliborskie Towarzystwo Muzyczne 48) Stowarzyszenie „Inspiracje" 49) Stowarzyszenie „Z Biegiem Myśli" 50) Grupa Odtwórstwa Historycznego „Komandoria Chwarszczany" 51) Stowarzyszenie Kulturalno – Turystyczno - Sportowe „PEGAZ" 52) Stowarzyszenie „Nasz Region" 53) Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw kulturalnych „COOLTURA"
policki	54) Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Polickiej „SKARB" 55) Stowarzyszenie „Razem" w Nowym Warpnie
pyrzycki	56) Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Nieborowa 57) Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Przelewice 58) Stowarzyszenie „Podążajmy Wspólną Drogą" – Stary Przylep 59) Stowarzyszenie „U Pana Boga za piecem" Żabów 60) Stowarzyszenie „Wrzos" Krzemlin
sławieński	Brak ankiety
stargardzki	61) Sydonia – Stowarzyszenie na rzecz Ochrony Dziedzictwa Marianowa 62) TPS – Towarzystwo Przyjaciół Stargardu 63) Stargardzkie Stowarzyszenie Rewaloryzacji Zabytków Sakralnych w Stargardzie Szcz. 64) Stowarzyszenie Zachodniopomorskie Dziedzictwo Kulturowe
szczecinecki	65) Polskie Towarzystwo Historyczne o/Szczecinek Muzeum Regionalne 66) Liga Ochrony Przyrody Zarząd miejsko – Gminny w Szczecinku 67) Stowarzyszenie „Pokolenia" Koło w Szczecinku
świdwiński	68) 6 stowarzyszeń działających na terenie powiatu
wałecki	74) Stowarzyszenie Walecki Klub Miłośników Miasta 75) Stowarzyszenie Grup Warownych Pojezierza Wałeckiego

ZAŁĄCZNIKI

Zał. 1

PISMO MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO KIEROWANE DO WŁADZ GMIN I POWIATÓW W SPRAWIE MONITORINGU WPONZ 2008-2012

- źródło: Gabinet Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego

Marszałek
Województwa Zachodniopomorskiego

Szczecin, 8 10. 2010 r.

Starostowie Powiatów, Wójtowie Gmin
wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

działając zgodnie z ustawą O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dn. 23 lipca 2003 r. opracowywany jest obecnie monitoring z wykonania zadań Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami, przyjętego 17 czerwca 2008 r. uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego. Prace w tym zakresie prowadzi wyspecjalizowana wojewódzka, samorządowa instytucja kultury, Biuro Dokumentacji Zabytków.

Zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety załączonej do niniejszego pisma i przesłanie jej do dnia 31 października br. na adres Biura Dokumentacji Zabytków.

Jednocześnie przypominamy o ustawowym obowiązku sporządzenia Gminnych Ewidencji Zabytków i Gminnych Programów Opieki nad Zabytkami.

Z poważaniem,

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Władysław Husejko

[redacted]

Zał. 2

ZADANIA ZREALIZOWANE PRZY UDZIALE DOTACJI Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO NA PRACE KONSERWATORSKIE PRZY OBIEKTACH ZABYTKOWYCH ORAZ NA ZADANIA ZWIĄZANE Z EDUKACJĄ I POPULARYZACJĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, W LATACH 2008-2010

- dane (skany) z Wydziału Kultury, Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego

dot. pisma BDZ VIIB/69/10

ad. 1
dotacje dla właścicieli zabytków nap race konserwatorskie przy zabytkach

2008

1	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Wierzbięcinie	Przygotowanie dokumentacji techniczno - konserwatorskiej kościoła filialnego w Ostrzycy - I etap	**25 000**
2	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP w Nowogardzie	Wykonanie dokumentacji konserwatorsko - technicznej dla remontu zabytkowego filialnego kościoła w Karsku	**17 000**
3	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Resku	Remont dachu budynku kościoła filialnego pw. Ducha Świętego w m. Łosośnicy	**25 000**
4	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Bonifacego w Barlinku	Wymiana pokrycia dachowego na wieży kościoła parafialnego p.w. Św. Bonifacego w Barlinku	**25 000**
5	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Przemienienia Pańskiego w Żukowie	Remont dachu wieży późnogotyckiego kościoła parafialnego p.w. Przemienienia Pańskiego w Żukowie	**25 000**
6	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kołbaczu	Przygotowanie dokumentacji konserwatorsko - technicznej dla remontu zabytkowego pocysterskiego kościoła rzymskokatolickiego w Kołbaczu	**23 000**
7	Parafia Rzymskokatolicka p.w. NMP w Przecławiu	Wykonanie projektu budowlanego dla odbudowy zabytkowego XIII-wiecznego kościoła w Karwowie	**25 000**
8	Towarzystwo Miłośników Koszalińskiej Wąskotorówki	Wymiana podkładów Koszalińskiej Kolei Wąskotorowej	**5 000**
9	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Trójcy w Świerznie	Remont elewacji zabytkowego kościoła w Świerznie	**22 000**
10	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jana Chrzciciela w Sielsku	Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej wraz z projektem budowlanym grobowca rodziny Possart przy kościele filialnym p.w. Matki Boskiej Gromnicznej w Kraśniku Łobeskim	**7 000**
11	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Niemieńsku	Zakup i montaż instalacji oświetlenia awaryjnego w Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Niemieńsku	**12 000**
12	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Podwyższenia Krzyża Św. w Stanominie	Wykonanie dokumentacji konserwatorsko - technicznej dla remontu zabytkowego kościoła parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Stanominie	**20 000**

13	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Mrzeżynie	Remont murów zewnętrznych kościoła filialnego w Robach	**25 000**
14	Świdwiński Ośrodek Kultury	Wymiana i renowacja drzwi XIII-wiecznego zamku w Świdwinie	**25 000**
15	Parafia Greckokatolicka w Wałczu	Remont schodów przy Kościele Greckokatolickim w Wałczu	**10 000**
16	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Gertrudy w Darłowie	Badania konserwatorskie i sporządzenie ekspertyzy technicznej i konserwatorskiej dla kościoła p.w. Św. Gertrudy w Darłowie	**17 000**
17	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Narodzenia NMP w Jarszewie	II etap konserwacji obrazu "Sąd ostateczny" z Jarszewa	**15 000**
18	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Renicach	II etap wymiany stolarki okiennej w budynku Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach	**30 000**
19	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Jana Chrzciciela w Krzęcinie	Dokumentacja konserwatorsko - techniczna dla remontu zabytkowego Rzymskokatolickiego Kościoła Parafialnego w Krzęcinie	**25 000**
20	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Przemienienia Pańskiego w Kolinie	Wykonanie izolacji przeciwwilgociowej w kościele parafialnym p.w. Przemienienia Pańskiego w Kolinie	**22 000**
21	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Matki Bożej Królowej Korony Polskiej w Przemoczu	Renowacja ołtarza zabytkowego z XVI w. w kościele filialnym pw. Marii Magdaleny w m. Sowno	**25 000**
22	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP w Sarbinowie	Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej (inwentaryzacja konserwatorska odkrywek architektoniczno - archeologicznych) we wnętrzu kościoła filialnego p.w. Św. S. Kostki w Chwarszczanach	**25 000**
23	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Matki Bożej Szkaplerznej w Radowie Małym	Dokumentacja konserwatorsko - techniczna dla remontu zabytkowego kościoła filialnego w Rogowie	**25 000**
24	Parafia Rzymskokatolicka p.w. NMP Matki Kościoła w Szczecinie - Bezrzecze	Modernizacja instalacji elektrycznej w kościele parafialnym w Bezrzeczu	**25 000**
25	Parafia Rzymskokatolicka p.w. MB Nieustającej Pomocy w Świdwinie	Prace konserwatorskie przy ołtarzu głównym i figurze Chrystusa Zmartwychwstałego w kościele filialnym p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Słonowicach	**25 000**
26	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Chrystusa Króla w Szczecinie	Sporządzenie dokumentacji projektowej odbudowy iglicy oraz generalnego remontu wieży kościoła p.w. Chrystusa Króla w Szczecinie	**25 000**
27	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP	Sporządzenie dokumentacji technicznej kapitalnego remontu kościoła filialnego	**10 000**

	w Złocieńcu	p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w Gronowie	
28	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Świętej Trójcy w Szczecinie	Wykonanie dokumentacji konserwatorsko - technicznej remontu kościoła p.w. Św. Trójcy w Szczecinie	**20 000**
29	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Ap. Piotra i Pawła w Kłaninie	Remont dachu kościoła p.w. MB Częstochowskiej w Głodowej	**20 000**

2009

1	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB. Królowej Korony Polskiej w Przemoczu	Sowno, ołtarz główny w kościele filialnym pw. Św. Marii Magdaleny; prace restauratorskie obejmujące wykonanie rekonstrukcji snycerskich brakujących elementów ołtarza	**30 000**
2	Parafia Rzymskokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Kolinie	Kolin, kościół parafialny; remont konstrukcji dachu i korony murów, wymiana pokrycia dachowego oraz remont elewacji	**30 000**
3	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Stanominie	Rarwino, ambona i ołtarz główny w kościele filialnym pw. Narodzena NMP; prace konserwatorskie	**35 000**
4	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Ap. Piotra i Pawła w Mrzeżynie	Roby, kościoł filialny pw. Niepokalanego Serca NMP; remont murów zewnetrznych - etap II	**25 000**
5	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB Królowej Świata w Dobrej k/Szczecina	Buk, kościół filialny pw. Św. Antoniego; dokumentacja budowlano - konserwatorska	**14 000**
6	Parafia Rzymskokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Mielnie	Mielno, kościół parafialny; dokumentacja budowlano - konserwatorska	**20 000**
7	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP w Białym Borze	Biały Bór, ołtarz w kościele filialnym pw. Św. Michała Archanioła; prace konserwatorsko - restauratorskie	**12 000**
8	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy w m. Żuków	Przywodzie, kościół filialny pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny; wymiana pokrycia dachowego, remont więźby dachowej oraz wymiana instalacji odgromowej	**40 000**
9	Parafia Rzymskokatolicka pw. Józefa w Stargardzie Szczecińskim	Stargard Szczeciński, kościół parafialny pw. Św. Jana Chrzciciela; wymiana dachówek na szkarpach przy murze kościelnym od strony północnej	**24 000**
10	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB Królowej Polski w Przelewicach	Przelewice, rzeźby Synagogi i Eklezji z ołtarza głównego w kościele parafialnym; prace konserwatorskie i restauratorskie	**10 000**

11	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB Różańcowej w Storkowie	Ginawa, kościół filialny pw. Św. Anny; zakup materiałów niezbędnych do przeprowadzenia kapitalnego remontu	**40 000**
12	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Klary w Dobrej Nowogardzkiej	Dobra, ołtarz główny i ambona w kościele parafialnym; dokumentacja konserwatorsko - techniczna	**10 000**
13	Parafia Rzymskokatolicka pw. Jana Ewangelisty w Szczecinie	Szczecin, kościół parafialny; dokumentacja projektowa zabezpieczenia przeciwwilgociowego murów obwodowych oraz wymiany posadzki we wnętrzu kościoła	**20 000**
14	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. S. Kostki w Sianowie	Sianów, kościół parafialny; dokumentacja budowlano - konserwatorska kapitalnego remontu	**20 000**
15	Robert Szymanowski, Gosław	Gosław, budynek bramny; odbudowa części budynku (ścian: północnej, południowej, wschodniej i zachodniej)	**30 000**
16	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Wawrzyńca w Rudkach	Dębołęka, kościół filialny pw. Św. Rocha; remont dachu i naprawa elewacji kościoła	**40 000**
17	Parafia Rzymskokatolicka pw. Michała Archanioła w Karlinie	Lubiechowo, kościół filialny pw. Józefa Oblubieńca; projekt budowlany renowacji i konserwacji kościoła	**9 000**
18	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Brzesku Szcz.	Mechowo, kościół filialny pw. Św. Michała Archanioła; remont dachu	**35 000**
19	Parafia Rzymskokatolicka pw. Chrystusa Króla w Szczecinie	Szczecin, kościół parafialny; dokumentacja budowlano -konserwatorska części nawowej kościoła	**20 000**
20	Marzanna Groblewska, Czaplinek	Czaplinek, budynek mieszkalno - warsztatowy przy ul. Studziennej 2 wraz z otoczeniem; dokumentacja budowlano - konserwatorska	**15 000**
21	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Józefa Robotnika w Wicimicach	Natolewice, kościół filialny pw. Niepokalanego Serca NMP; wymiana stolarki okiennej i ościeżnic	**18 000**
22	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Świata w Stargardzie Szczecińskim	Stargard Szczeciński, kościół parafialny pw. NMP Królowej Świata; zakup materiałów do remontu więźby dachowej i pokrycia dachowego	**35 000**
23	Parafia Prawosławna pw. Zaśnięcia Przenajświętszej Bogurodzicy w Koszalinie	Koszalin, kościół parafialny pw. Zaśnięcia Przenajświętszej Bogurodzicy; dokumentacja budowlano - konserwatorskiej remontu	**28 000**
24	Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Resku	Łosośnica, kościół filialny pw. Ducha Świętego; remont dachu - II etap	**40 000**

2010

1	P.H. "MARYSIA" Stefan Durko, Szczecin	Remont dachu głównego pałacu w Krąpieli	**27 000,00**
2	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Ewangelisty, Szczecin	Prace konserwatorskie przy elewacji kościoła pw. św. Jana Ewangelisty w Szczecinie	**50 000,00**
3	Parafia Rzymskokatolicka pw. Ducha Świętego, Stargard Szczeciński	Remont i konserwacja wieży kościoła pw. Ducha Świętego w Stargardzie Szczecińskim	**35 000,00**
4	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP, Sarbinowo	Projekt architektoniczno-budowlany renowacji kościoła pw. Św. Stanisława Kostki w Chwarszczanach. Etap I - remont dachu	**38 000,00**
5	Rzymsko-Katolicka parafia p.w. Wniebowzięcia NMP w Bobolicach	Wykonanie prac konserwatorskich i rekonstrukcyjnych przy zabytkowych organach z kościoła parafialnego w Bobolicach - II etap	**20 939,00**
6	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy w Żukowie	Kościół filialny p.w. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w Przywodziu - Remont więźby dachowej, wymiana pokrycia dachu i wykonanie konstrukcji wzmacniającej strop	**33 532,35**
7	Gmina Drawsko Pomorskie	Sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich oraz wykonanie projektu budowlanego remontu spichlerza w Jankowie	**21 960,00**
8	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Stanisława B. i M. w Zarańsku, Gmina Drawsko Pomorskie	Wykonanie dokumentacji projektowej remontu kościoła filialnego p.w. Niepokalanego poczęcia NMP w Żółtem	**7 000,00**
9	Rzymskokatolicka Parafia p.w. Chrystusa Króla w Suliszewie	Odnowienie i uzupełnienie tynków wewnętrznych i zewnętrznych kościoła filialnego p.w. św. Barbary w Gudowie	**20 000,00**
10	Rzymskokatolicka Parafia pw. św. Ottona, Kamień Pomorski	Wykonanie dokumentacji konserwatorsko - technicznej dla remontu elewacji Domu Dziekana w Kamieniu Pomorskim	**18 000,00**
11	Gmina Maszewo	Baszta obronna w Maszewie - remont cokołu i roboty uzupełniające	**10 557,40**
12	Parafia Rzymskokatolicka p.w. M.B. Częstochowskiej, Darłowo	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy barokowym prospekcie organowym	**15 000,00** rezygna
13	Parafia Rzymskokatolicka pw. M.B. Częstochowskiej, Dobiesław	Remont dachu kościoła p.w. MB Królowej Polski w Iwięcinie	**50 000,00**

14	Bogdan Andziak, Krystyna i Zdzisław Andziak	Przeprowadzenie badań architektonicznych i konserwatorskich oraz wykonanie ekspertyzy technicznej wewnątrz i zewnątrz barokowego pałacu w Siemczynie wraz z opracowaniem programu prac konserwatorskich	**35 000,00**
15	Maciej Feicht	Budynek stodolno inwentarski w Słowinie - wykonanie projektu budowlanego całościowego remontu budynku oraz zakup materiałów do remontu	**10 000,00**
16	Rzymskokatolicka Parafia pw. Św. Stanisława Kostki, Korytowo	Zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych - remont wieży kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława Kostki w Korytowie	**30 000,00**
17	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Ap. Piotra i Pawła, Kłanino	Remont dachu kościoła filialnego pw. Matki Bożej Częstochowskiej w miejscowości Głodowa	**24 967,30**
18	Parafia Rzymskokatolicka pw. M. B. Gromnicznej, Malechowo	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy późnobarokowym ołtarzu głównym z XVIII wieku	**20 000,00**
19	Karolina Maria Gołębiowska, Szczecin	Zespół parkowo pałacowy w Sitnie - Renowacja zachowanej stolarki okiennej i drzwi wejściowych; rekonstrukcja detalu architektonicznego elewacji; dokumentacja konserwatorska wnętrz pałacowych	**25 000,00**
20	Rzymskokatolicka Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, Nowe Warpno	Wykonanie izolacji pionowej oraz opaski żwirowej wokół wieży i części ścian kościoła	**15 000,00**
21	Parafia Rzymskokatolicka p.w. M. B. Królowej Korony Polskiej, Przemocze	Prace restauratorskie przy ołtarzu głównym z kościoła filialnego p.w. św. Marii Magdaleny w Sownie	**38 000,00**
22	Fundacja Balet, Szczecin	Adaptacja i przebudowa budynków "Starej Olejarni" na potrzeby "Domu Sztuki" przy ul. Dębogórskiej 31-33 w Szczecinie	**40 000,00**
23	Parafia Rzymskokatolicka pw. M. B. Królowej Świata, Dobra k/Szczecina	Wykonanie dokumentacji budowlano-konserwatorskiej remontu kościoła filialnego pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Stolcu	**15 000,00** rezygnacja

ad. 2
dotacje dla organizacji pozarządowych na zadania związane z edukacją i popularyzacją dziedzictwa kulturowego

2008

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sianowskiej w	Śladami historii Sianowa - Sianowskie Zeszyty Historyczne	**2 000**

Sianowie		
Stowarzyszenie Klub Storrady w Szczecinie	Warsztaty Architektoniczno - Archeologiczne	**3 000**
Stowarzyszenie Centrum Słowian i Wikingów Wolin-Jómsborg-Vineta w Wolinie	Ogólnopolski Festiwal Historyczny - Święto Ognia - Beltan 2008 r. połączony z Warsztatami Archeologii Eksperymentalnej	**7 000**
Towarzystwo Miłośników Ziemi Kamieńskiej w Kamieniu Pomorskim	XII Festiwal Współczesnej Kultury Ludowej w Kamieniu Pomorskim	**3 000**
Trzebiatowskie Towarzystwo Kultury w Trzebiatowie	Wydanie Publikacji Poseminaryjnej "Trzebiatów - Spotkania Pomorskie"	**4 000**
Gminna Organizacja Turystyczna w Sianowie	Polsko - niemiecka konferencja naukowa. Historia i Kultura Ziemi Sianowskiej	**3 000**

2009

Towarzystwo Miłośników Ziemi Kamieńskiej w Kamieniu Pomorskim	XIII Festiwal Współczesnej Kultury Ludowej w Kamieniu Pomorskim	**6 000**

2010

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej w Drawnie	III Wojewódzki Festiwal Zespołów Piosenki Ludowej w Drawnie	**5 000**
Stowarzyszenie Centrum Słowian i Wikingów Wolin - Jombsborg – Vineta w Wolinie	Żywe lekcje historii	**26 000**
Stowarzyszenie Centrum Słowian i Wikingów Wolin - Jombsborg – Vineta w Wolinie	Warsztaty Archeologii Eksperymentalnej	**16 000**
Fundacja Dziedzictwo w Slawnie	Wydanie X tomu Historii i Kultury Ziemi Sławieńskiej - miasto i gmina Polanów	**10 000**
Trzebiatowskie Towarzystwo Kultury w Trzebiatowie	Wydanie publikacji poseminaryjnej "Trzebiatów - Spotkania Pomorskie 2009"	**5 000**

Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Pocysterskiego w Bierzwniku	Przywrócone Dziedzictwo - Klasztory Cysterek i Cystersów na Pomorzu Zachodnim	**9 500**
Fundacja Pomoc Rodzinie w Łomiankach	Festiwal historycznej kultury polskiej "Wrocławski proces z Krzyżakami 1420 roku"	**7 000**
Centrum Kultury i Sportu w Postominie	Dożynki przyczynkiem do popularyzacji i ochrony tradycyjnej kultury regionalnej oraz folkloru i dziedzictwa kulturowego	**3 000**
Gminny Ośrodek Kultury w Wyszewie	Przegląd Zespołów i Twórców Ludowych "Siemionalia"	**6 000**
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Sucha Koszalińska	Szkoła Tradycji i Dziedzictwa Kulturowego	**5 000**
Pyrzycki Dom Kultury w Pyrzycach	Fryderyk Chopin - nasz skarb narodowy - bliski, znany, lubiany	**4 000**
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Stargardzie Szczecińskim	Spektakl teatralno - muzyczny "Etiuda Chopinowska"	**10 000**
Międzynarodowe Stowarzyszenie Festiwalowe AMBER BALTIC w Międzyzdrojach	III Międzynarodowy Festiwal Muzyczny AMBER BALTIC	**48 000**
Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne BRAMA VITAE w Goleniowie	Chopin w Goleniowie	**40 000**
Stowarzyszenie Villa Artis w Szczecinie	Śladami Fryderyka Chopina	**10 000**
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział w Połczynie Zdroju	Daleko od Żelazowej Woli	**8 000**

Towarzystwo Inicjatyw Kulturalnych w Bydgoszczy	Chopin przyjechał	**26 000**
Make it Funky Production w Szczecinie	"Chopin - morze światła i muzyki" - otwarte pokazy "światło i dźwięk"	**20 000**

ad. 3
wspieranie działań samorządów w ramach zadań związanych z edukacją i popularyzacją dziedzictwa kulturowego

2008
Pomoc finansowa dla Powiatu Kamieńskiego na rozbudowę skansenu Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie – 100.000 zł

2009
Pomoc finansowa dla Powiatu Kamieńskiego na rozbudowę skansenu Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie – 100.000 zł

2010
Pomoc finansowa dla Gminy Wolin na rozbudowę skansenu Centrum Słowian i Wikingów w Wolinie – 100.000 zł – pomoc przyznana w czerwcu 2010 r. – środki przekazano we wrześniu br.

Zał. 3

ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I REWALORYZACJĄ ZABYTKÓW. DOFINANSOWANE W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO NA LATA 2007-2013, W LATACH 2008-2010

- dane (skany) z Wydziału Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego

Projekty, które otrzymały dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 - 2013 związane z ochroną dziedzictwa kulturowego i rewaloryzacją zabytków.

L.p.	Beneficjent	Tytuł projektu	Całkowita wartość projektu	Dofinansowanie z UE	Dofinansowanie z Budżetu Państwa	Opis Projektu
1.	Miasto Szczecinek	Renowacja i modernizacja Zabytkowego Parku Miejskiego jako istotnego elementu szczecineckiej infrastruktury turystycznej. Etap od ul. Mickiewicza do ul. Lelewela.	4 576 987,02	2 289 493,50	brak	Zrealizowanie planowanej inwestycji umozliwi poprawienie atrakcyjnosci parku, poprzez modernizacje jego poszczególnych istniejacych elementów oraz budowe nowych. Planowane nakłady inwestycyjne pozwola na osiagniecie bardzo dobrego odbioru wizualnego poczynionej modernizacji, przyczyniajac sie do wzrostu liczby osób odwiedzajacych park – zarówno lokalnych mieszkanców jak i turystów. Pozwoli takze na zapewnienie maksymalnej wygody korzystajacym z infrastruktury parkowej, a dzieki zainstalowanemu oswietleniu wydłuzy sie czas korzystania z niej na pore wieczorowa. Dzieki temu poprawi sie takze bezpieczenstwo osób korzystajacych z infrastruktury parkowej.
2.	gmina - miasto na prawach powiatu Świnoujście	Rewaloryzacja zabytkowego Parku Zdrojowego w Świnoujściu - etap II	7 811 305,92	3 905 652,96	brak	Realizacja projektu bedzie posiadała pozytywny wpływ na walory estetyczne istniejacego krajobrazu. Przyczyni sie do odtworzenia przestrzennej jednostki przyrodniczej, decydujacej o wartosci przyrodniczej Swinoujscia. Na etapie eksploatacji - wykonanie utwardzonych alejek, sciezek i placów, przedsiewziecie bedzie miało korzystny wpływ na krajobraz i srodowisko przyrodnicze. Wykonane melioracje spowoduja uregulowanie stosunków wodnych na terenie parku, co wpłynie korzystnie na srodowisko parku, w tym przede wszystkim poprawi warunki wegetacyjne dla roslin.
3.	Gmina Miejska Świdwin	Renowacja Świdwińskiego Ośrodka Kultury wraz z otoczeniem poprzez odtworzenie walorów kulturowych i historycznych	1 804 467,26	1 353 350,43	brak	Obiektem objetym projektem jest warowny zamek wybudowany w XIII wieku, w którym obecnie znajduje sie siedziba Świdwinskiego Osrodka Kultury i Biblioteki Miejskiej, przy której miesci sie caloroczne Centrum Informacji Turystycznej i Gospodarczej. Beneficjent zakłada przeprowadzenie prac budowlanych polegajacych na renowacji Świdwinskiego Osrodka Kultury wraz z otoczeniem poprzez odtworzenie walorów kulturalnych i historycznych. Stan aktualny elementów architektury osrodka kultury, po 41 latach intensywnej eksploatacji wymaga przeprowadzenia prac, w wyniku których zostanie przebudowany osrodek kultury o powierzchni 2146,30 m2. W ramach prac dotyczacych przebudowy parkingu, ciagu pieszego oraz dziedzinca planuje sie wykonanie parkingu z droga dojazdowa i manewrowa z kostki granitowej o lacznej powierzchni 704,5 m2, ciagu pieszego do osrodka kultury z kostki granitowej o powierzchni 705,6 m2 oraz dziedzinca z kostki granitowej o powierzchni 736,20 m2.

4.	Gmina Rewal	Rewitalizacja zabytkowej linii Nadmorskiej Kolei Waskotorowej w Gminie Rewal - remont budynków i budowli wraz z zagospodarowaniem terenu.	40 931 187,00	13 129 126,77	2 316 904,74	W ramach projektu planuje sie stworzenie kompleksowego produktu turystycznego na bazie istniejacej kolejki waskotorowej w Gminie Rewal. Projekt zakłada przebudowę budynków istniejących dworców, budowli i infrastruktury technicznej wraz z zagospodarowaniem terenu w Niechorzu, Rewalu, Pogorzelicy oraz budowę przystanku kolejki waskotorowej w Trzesaczu, Śliwinie i w Niechorzu – „Przystanek Latarnia Morska" w zakresie poczekalnii, kas biletowych i punktów informacji turystycznej, pokojów goscinnych, kawiarnii i restauracji, peronów, zadaszeń peronów wraz z nawierzchniami, posadzkami i oswietleniem terenu, wypozyczalnii rowerów i rowerownii. Ponadto zostaną przebudowane wezły komunikacyjne, parkingi i toalety ogólnodostepne. Zostanie przebudowana i poddana konserwacji linia kolejowa i infrastruktura techniczna (w tym remont parowozu Vulcan).
5.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Ewangelisty w Szczecinie	Podniesienie atrakcyjności historycznej XIV-wiecznego kościoła pw. św. Jana Ewangelisty w Szczecinie jako unikatowego zabytku na Europejskim Szlaku Gotyku Ceglanego	4 000 000,00	2 976 210,00	brak	Przedmiotem projektu sa prace konserwatorskie i renowacyjne jednego z najwazniejszych zabytków Szczecina - XIVwiecznego gotyckiego kosciola pw. sw. Jana Ewangelisty w Szczecinie usytuowanego przy ul. Swietego Ducha 9. Aby osiagnac cel projektu, jakim jest podniesienie wartosci zabytku w oczach mieszkancow i turystów natezy podjac szereg dziatan inwestycyjnych, poniewaz budowla ta jest obecnie zlym stanie technicznym i wymaga przeprowadzenia wielu prac konserwatorskich i restauratorskich. Przeprowadzone w 2008 roku ekspertyzy wykazaly, iz stan zachowania murów kosciola swiadczy o postepujacym procesie destrukcji cegieł szczególnie w strefie przyziemnej swiatyni. Objawy degradacji sugerowaly niepokojace procesy zachodzace w partii fundamentów, szczególnie od strony elewacji zachodniej i północnej. Konieczna jest równiez wymiana okien i witrazy, których konstrukcja jest przestarzala i w wiekszosci wymagajaca naprawy. Istotnym problemem jest tez brak odpowiedniego oswietlenia kosciola.
6.	Gmina Trzebiatów	Rozwój infrastruktury kultury poprzez remont i adaptację poddasza pałacu wraz z zagospodarowaniem terenu	3 541 545,63	1 770 770,00	brak	W wyniku realizacji projektu zostanie wyremontowany zabytkowy pałac, obiekt kultury wraz z terenem przyległym dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych o powierzchni: czesc remontowana (adaptowana) obiektu - 647,5 oraz zagospodarowany teren - powierzchnia 12433 m2

Zał. 4

ZADANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I REWALORYZACJĄ ZABYTKÓW DOFINANSOWANE W RAMACH PROGRAMÓW ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2007-2013, W LATACH 2008-2010

- dane (skany) Wydziału Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego

Projekty związane z ochroną dziedzictwa kulturowego i rewaloryzacją zabytków - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013

Lp	Nazwa beneficjenta	Tytuł operacji	Miejsce realizacji operacji	Wnioskowana kwota pomocy w zł	Środki kwalifikowalne w zł	Całkowity koszt inwestycji w zł	Projekt zrealizowany	Projekt planowany do realizacji (zawarta umowa)	Zakres operacji główny	Nazwa działania
1	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Wawrzyńca w Rudkach gmina Wałcz	Wykonanie remontu kościoła p.w. Św. Hocha w Dębołęce.	Dębołęka	61 338,00	81 784,84	82 987,78	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
2	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Kroninie	Remont bryły zewnętrznej i wieży w kościele pw.Niepokalanego Poczęcia NMP w Mirosławiu	Mirosławiu	74 824,00	99 765,71	100 085,71	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
3	Gmina Barlinek	Odnowienie miejsca pamięci i zakup wyposażenia dla muzeum w Dziedzicach.	Dziedzice	78 651,00	111 684,09	136 870,10	NIE	TAK	Rewitalizacja budynków zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
4	Gmina Dębno	Rewitalizacja obiektów wpisanych do rejestru zabytków z terenu Gminy Dębno.	Dołsk, Dyszno, Obczany, Sarbinowo	326 079,00	533 356,60	802 313,27	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
5	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy w Żukowie	Remont dachu kościoła filialnego pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w Przywodziu	Przywodzie	148 659,00	196 212,61	196 212,61	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
6	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bosiej Bolesnej w Choszlnie	Remont dachu i naprawa stabilizacyjna ścian zabytkowego kościoła gotyckiego w Choszlnie - Etap II	Choszlno	203 106,00	300 609,43	300 609,43	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
7	Gmina Police	Przebudowa zabytkowego budynku świetlicy wiejskiej w Uniemyślu.	Uniemyśl	266 875,00	573 950,64	659 998,78	NIE	TAK	Rewitalizacja budynków zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
8	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława BM w Słonach	Renowacja kościoła pw. MB Królowej Polski w miejscowości Polne.	Polne	101 057,00	134 743,00	134 743,00	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
9	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Judy Tadeusza w Lubiczu	Remont elewacji zabytkowej wieży kościoła pw. św. Anny w Bobinku	Bobinek	74 968,00	99 994,81	99 994,81	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323

DYREKTOR
w Wydziale Programów Rozwoju
Obszarów Wiejskich
Alicja Kurpik

Z-CA DYREKTORA
Wydziału Programów
Rozwoju Obszarów Wiejskich
Łukasz Myśliwiec

10	Parafia Rzymskokatolicka Matki Bosskiej Królowej Pokoju w Sokołowsku	Remont dachu i wieży zabytkowego kościoła p.w. Najświętszego Serca Jezusowego w Starej Rudnicy gm Cedynia	Stara Rudnica	70 100,00	83 467,59	93 967,59	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
11	Parafia Rzymskokatolicka p.w.M B Królowej Korony Polskiej	Odnowienie budynku Kościoła w Przemocza	Przemocza	254 407,00	330 289,92	452 955,13	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
12	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Pełczycach	Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i technicznej remont kościołów w miejscowościach: Płotno, Krzywiń, Chrapowo.	Płotno, Krzywiń, Chrapowo	287 100,00	362 800,00	383 845,88	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
13	Gmina Bobolice	Budowa wielopokoleniowej infrastruktury kulturalnej w Bobolicach.	Bobolice	100 082,00	338 154,69	412 583,81	NIE	TAK	Zakup towarów służących przedsięwzięciom związanych z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
14	Parafia Rzymsko - Katolicka p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Starzyńcu	Wykonanie remontu dachu kościoła R. p.w. ś.ś. Piotra i Pawła w Dobrino	Dobrino	61 953,00	62 604,30	62 604,30	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
15	Gmina Trzebiatów	Rozbudowa i przebudowa świetlicy wiejskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Chomętowo, gm.Trzebiatów	Chomętowo	445 755,00	604 340,82	724 656,19	NIE	TAK	Rewitalizacja budynków zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
16	Gmina Goleniów	"Zakup wyposażenia do Domu Kultury w Golęcinie"	Golęcino	239 067,00	346 223,94	420 340,64	NIE	TAK	Zakup towarów służących przedsięwzięciom związanych z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
17	Gmina Drawno	Podniesienie atrakcyjności turystycznej w Gminie Drawno poprzez zagospodarowanie Wyrębu Wadów w Drawnie- etap I	Drawno	344 172,00	458 897,98	565 511,40	NIE	TAK	Rewitalizacja budynków zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
18	Parafia Rzymsko-Katolicka Najświętszego Serca Pana Jezusa w Cierzpiętowie	Obrony o zabytki w naszej miejscowości - remont kościoła w Lierzwinie	Lierzwinie	49 972,00	60 630,12	60 630,12	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
19	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jadwigi w Zielawie	Remont elewacji kościoła parafialnego pw. św. Jadwigi w Zielawie	Zielawie	259 137,00	345 517,07	345 517,07	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
20	Parafia Rzymskokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Płotach	Realizacja I etapu Rewitalizacji obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską o dużym znaczeniu kulturalnym i historycznym - Konserwacja elewacji kościoła p.w. Przemienienia Pańskiego w Płotach	Płoty	421 275,00	561 701,16	685 275,42	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323

Z upoważnienia Starosty
w Wydziale Programów
Obszarów Wiejskich
Alicja Kurpik

Z upoważnienia Starosty
Wydziału Programów
Rozwoju Obszarów Wiejskich
Łukasz Wyśliwiec

21	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	Odnowienie elewacji i dachu drewnianej dzwonnicy kościoła w Brojcach	Brojce	126 311,00	252 623,60	278 703,34	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawianie cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
22	Rzymskokatolicka Parafia pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Suchniku	Remont dachu i kościoła Świętego p.w. św. Antoniego w miejscowości Żukowo	Żukowo	53 918,00	71 892,00	71 892,00	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawianie cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
23	Parafia Rzymskokatolicka pw. Stanisława BM	Renowacja elewacji ściany zachodniej wieży kościoła parafialnego w Klopiczu	Klopicz	48 981,00	65 500,05	65 630,67	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawianie cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
24	Gmina Gołczewo	Powrót do tradycji. Rewitalizacja wraz z turystycznym zagospodarowaniem Wzgórza Zamkowego w Gołczewie.	Gołczewo	175 197,00	233 656,83	254 939,33	NIE	TAK	Zakup towarów służących przedsięwzięciom związanych z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
25	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Dominikach	Renowacja elewacji kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP w Dominikowie oraz zagospodarowanie fragmentu przekształcenie terenu o szczególnym znaczeniu dla społeczności lokalnej i podniesieniem wartości turystycznej	Dominikowo	279 538,60	372 720,23	372 720,23	NIE	TAK	Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawianie cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323
26	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Płotach	Rozwój tradycji i inicjatyw kulturalnych Gminy Płoty- zakup strojów, instrumentów muzycznych i wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne.	Płoty	71 598,00	95 463,03	114 247,87	NIE	TAK	Zakup towarów służących przedsięwzięciom związanych z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów	Odnowa i rozwój wsi 313/322/323

INSPEKTOR
w Wydziale Programów Rozwoju
Obszarów Wiejskich
Mariusz Kamnik

Z-CA DYREKTORA
Wydziału Programów
Rozwoju Obszarów Wiejskich
Mikołaj Myśliwiec

Zał. 5

ZADANIA ZREALIZOWANE PRZY UDZIALE DOTACJI WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW NA PRACE KONSERWATORSKIE I RESTAURATORSKIE PRZY OBIEKTACH ZABYTKOWYCH, W LATACH 2008-2010

- dane ze strony internetowej www.wkz.szczecin.pl

Dotacje 2008

Dotacje - dotacje

DOTACJE CELOWE
udzielone w **2008** roku
przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
(Dz. U. nr 162 z 2003 r., poz. 1568)

L.p.	Obiekt, zadanie	Wnioskodawca	Wysokość udzielonej dotacji (zł)
1	Kościół w Kościnie remont dachu w kościele	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Chrystusa Króla Wszechświata, ul. Daniela 18, Doluje	50 000.00
2	Witraże kościoła Sulechówko 1, Malechowo 76-142	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Andrzeja Boboli, Sulechówko 1, 76-142 Malechowo	6 300.00
3	Renesansowe ławy - strona południowa Kościół w Iwięcinie, 76-004 Sianów	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB Częstochowskiej w Dobiesławiu, Dobiesław 9, 76-150 Darłowo	22 000.00
4	Wyposażenie kościoła, Żukowo 75, 76-100 Sławno	Parafia Rzymskokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Żukowie, Żukowo 75, 76-100 Sławno	30 000.00
5	Kamienica przy ul. Wojska Polskiego 20 Trzebiatów- remont dachu kamienicy	Wspólnota przy ul. Wojska Polskiego 20 Trzebiatów 72-320	25 300.00
6	Ambona i rzeźba Mojżesza w kościele parafialnym w Kołbaczu, ul. Warcisława 8, 74-106 Stare Czarnowo	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Kołbaczu, ul. Warcisława 8, Stare Czarnowo 74-106	38 000.00
7	Witraż w kolegiacie p.w.NMP Królowej Świata w Stargardzie Szczecińskim, ul. Krzywoustego 12	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Świata ul. Krzywoustego 12, Stargard Szczeciński 73-110	25 000.00
8	Budynek bramny Gosław 66 prace ciesielskie i tynkarskie	Robert Szymanowski Trzebiatów 72-320	3 130.00
9	Ambona z kościoła pw. Św. Tomasza w Runowie	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Tomasza, Runowo 15, Węgorzyno 73-155	28 000.00
10	Kościół filialny w Przywodziu-prace zabezpieczające konstrukcję stropu	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy Żukowo 36 Dolice 73-115	29 700.00
11	Obwarowania miejskie - mury obronne przy ul. Staromiejskiej w Reczu	Gmina Recz ul. Ratuszowa 17 Recz 73-310	38 200.00
12	Witraże - św. Piotr i Paweł z kościoła filialnego w Siedlicach	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Józefa Mieszewo 55 Węgorzyno 73-155	9 000.00
13	Pomnik poświęcony żołnierzom z 357 Pułku Piechoty na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie	Gmina Miasto Szczecin pl. Armii Krajowej 1 Szczecin 70-456	8 300.00

14	Ołtarz boczny p.w. Św. Barbary w kościele w Tucznie ul. Moniuszki 1	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Tucznie ul. Moniuszki 1, Tuczno 78-640	40 000,00
15	Baszta Prochowa z XV w. Al. Wolności, Trzcińsko Zdrój	Gmina Trzcińsko Zdrój ul. Rynek 15, Trzcińsko Zdrój 74-510	6 972,68
16	Baszta Choszczeńska z obwarowaniem miejskim, ul. Choszczeńska, Recz 73-210	Gmina Recz, ul. Ratuszowa 17, Recz 73-210	20 500,00
17	Kamienica przy ul. Hołdu Pruskiego 7 w Świnoujściu-remont dachu i elewacji	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Hołdu Pruskiego 7, 79-600 Świnoujście	22 200,00
18	Chałupa w zagrodzie chłopskiej-wymiana podłogi, renowacja drzwi, przełożenie dachu. Gosław 66, Trzebiatów	Robert Szymanowski 72-320 Trzebiatów	20 000,00
19	Remont kościoła w Dąbrowie - remont dachu nawy głównej i loży	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa Sieciemin 47, 76-004 Sianów	53 000,00
20	Kamienica przy ul. Hołdu Pruskiego 10, Świnoujście- remont stropów	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Hołdu Pruskiego 10, 72-600 Świnoujście	20 597,32
21	Kościół Parafialny w Barlinku -wymiana dachówki, prace dekarskie	Parafia Rzymskokatolicka p.w Św. Bonifacego ul. Św. Bonifacego 13A 74-320 Barlinek	30 000,00
22	Kościół Parafialny w Popielewie - remont i przebudowa posadzki	Parafia Rzymskokatolicka p.w M.B Różańcowej Popielewo 25 78-320 Połczyn Zdrój	20 000,00
23	Budynek magazynowy - naprawa stolarki	Krystyna Mlak ul. Grunwaldzka 15 74-120 Widuchowa	12 000,00
24	Kościół Parafialny w Wołczkowie - prace dekarskie, instalacja odgromowa	Parafia Rzymskokatolicka p.w M.B. Szkaplerznej ul. Lipowa 36, Wołczkowo 72-003 Dobra Szczecińska	16 800,00
		RAZEM:	575 000,00

Dotacje udzielone w 2008r.
przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
na Realizację Zadań Publicznych
w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (z dn. 24.04.2003r. Dz.U. Nr 96 poz. 873 z późn. zm.) na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162 z 2003r., poz. 1568)

lp	Obiekt, zadanie	Wnioskodawca	Wysokość udzielonej dotacji (zł)
1	Książka Historyczna "Szczecin-Żelechowa"	Pomorskie Towarzystwo Historyczne , Szczecin	10 000,00
2	IX Polsko-Niemiecka konferencja i podróż studyjna "ANTIKON 2008 - Architektura ryglowa-wspólne dziedzictwo"	Stowarzyszenie SZCZECIN-EXPO Towarzystwo Wspierania Rozwoju Regionalnego, Szczecin	29 999,00
3	Turystyczne oznaczenie zabytków i atrakcji Pojezierza Wałeckiego	Stowarzyszenie Gmin Pojezierza Wałeckiego, Wałcz	6 000,00
4	Wydanie publikacji poseminaryjnej "Trzebiatów-spotkania pomorskie"	Trzebiatowskie Towarzystwo Kultury, Trzebiatów	10 000,00
5	VIII Muzealne Spotkania z Fotografią	Pomorskie Stowarzyszenie Edukacji Regionalnej, Koszalin	7 000,00
6	Książka historyczna "Dobra i okolice"	Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość, Szczecin	10 000,00
		RAZEM	72 999,00

« poprzednia

Dotacje 2009

poniedziałek, 10 sierpnia 2009 13:06

DOTACJE CELOWE
udzielone w 2009 roku

(od 1 stycznia do 30 czerwca)

przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
(Dz. U. nr 162 z 2003 r., poz. 1568) i rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 6 czerwca 2005r w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
(Dz.U.nr 112 z 2005 r. poz. 940, z późn. zm.)

lp	nr umowy	Obiekt	Wnioskodawca	Zakres prac	Kwota przekazanej dotacji
1	OE-1160-DK/3/ES/09	Kościół filialny p.w.św. Anny Ginawa 34, powiat Łobez	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Matki Bożej Różańcowej Storkowo 26b, 73-140 Ińsko	Kapitalny remont (skucie tynków, rozbiórka i wymiana ścian ryglowych, rozbiórka i wymiana elementów konstrukcji, pokrycia dachu, roboty dekarskie, osadzenie okien, renowacja stolarki drzwiowej, otynkowanie ścian, ułożenie posadzki)	37 000,00
2	OE-1160-DK/7/ES/09	Kościół parafialny p.w. św. Antoniego Padewskiego Osieki Koszalińskie, 76-003 Sucha Koszalińska	Parafia Rzymskokatolicka pw.św. Antoniego Padewskiego, 76-003 Sucha Koszalińska ul. Bałtycka 15	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy barokowej ambonie (odkurzenie i oczyszczenie, dezynsekcja drewna, usunięcie wtórnych przemalowań, impregnacja, uzupełnienie ubytków	20 000,00
3	OE-1160-DK/4/ES/09	Kościół parafialny p.w. św. Trójcy Żuków, powiat Pyrzyce	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Trójcy, Żuków 36 73-115 Dolice	Prace remontowe związane z wymianą pokrycia dachowego, wymiana rynien, rur spustowych, założenie instalacji odgromowej	31 000,00
4	OE-1160-DK/14/ES/09	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP Bobolice, powiat Koszalin	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP 76-020 Bobolice, ul. Kościelna 1	Prace konserwatorskie oraz restauratorskie przy neogotyckich organach (demontaż, oczyszczenie, dezynsekcja , remont obudowy, strojenie)	17 000,00
5	OE-1160-DK/5/ES/09	Nagrobek rodziny Gustava Toepfera-Cmentarz Centralny Szczecin	Gmina Miasto Szczecin 70-456 Szczecin, ul. A. Krajowej 1	Prace konserwacyjne - oczyszczenie kamienia, uzupełnienie ubytków, odsalanie, wypełnienie połączeń kamienia, rekonstrukcja krzyża, hydrofobizacja, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej	8 000,00
6	OE-1160-DK/9/ES/09	Kościół parafialny p.w. M.B. Królowej Polski Przelewice 108, powiat Pyrzyce	Parafia Rzymskokatolicka pw. M.B. królowej Polski Przelewice 108, 74-210 Przelewice	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy dwóch rzeźbach Eklezji i Synagodze (usunięcie przemalowań impregnacja, naprawy i rekonstrukcje snycerskie, rekonstrukcja złoceń i srebrzeń)	7 000,00
7	OE-1160-DK/16/ES/09	Zabytkowy budynek szkoły Zespołu Szkół Miejskich Nr 2 Wałcz	Gmina Miejska Wałcz 78-600 Wałcz. Plac Wolności 1	Prace konserwatorskie przy detalach architektonicznych elewacji frontowej gmachu (przy obramowaniach dawnego wejścia głównego z herbem miasta oraz przy zegarze słonecznym)	20 000,00
8	OE-1160-DK18/ES/09	Średniowieczne mury obronne (z Basztą Francuzką)	Gmina Maszewo 72-130 Maszewo, pl. Wolności 2	Remont więźby dachowej i pokrycia dachu- wymiana dachu wielospadowego, pokrycie z blachy miedzianej, umieszczenie murłat	40 000,00

9	OE-1160-DK/15/ES/09	Maszewo, powiat Goleniów Kościół filialny p.w. św. Marii Magdaleny Sowno, powiat Stargard Szczeciński.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Marii Magdaleny Przemocze 59 A 72-130 Maszewo	Prace restauratorskie przy ołtarzu głównym (demontaż ołtarza, oczyszczenie, impregnacja, rekonstrukcja złoceń, srebrzeń, laserunków, zabezpieczenie polichromii	20 000,00
10	OE-1160-DK/22/ES/09	Kościół parafialny-kolegiata p.w. NMP Królowej Świata Stargard Szczeciński	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Świata 73-110 Stargard Szcz. ul. Krzywoustego 12e	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy witrażu SPOTKANIE FRYDERYKA WIELKIEGO Z PODDANYMI (renowacja częściowa powierzchni 6 m. kwadratowych okna witrażowego (oczyszczenie, sklejenie, rekonstrukcja brakujących elementów)	7 000,00
11	OE-1160-DK/8/ES/09	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP Tuczno, powiat Wałcz	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP 78-640 Tuczno ul. Moniuszki 1	Kontynuacja prac konserwatorskich i restauratorskich przy ołtarzu św. Barbary (oczyszczenie usunięcie przemalowań, złocenie, srebrzenie zabezpieczenie polichromii	34 000,00
12	OE-1160-DK/10/ES/09	Kościół filialny p.w. św. Jana Chrzciciela Lubiesz, powiat Wałcz	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Katarzyny Marcinkowice 57 78-641 Marcinkowice	Prace restauratorskie i konserwatorskie przy ambonie (usunięcie przemalowań, impregnacja owadobójcza i wzmacniająca, naprawy stolarsko-snycerskie, punktowanie polichromii, położenie złotego laserunku)	30 000,00
13	OE-1160-DK/19/ES/09	Kościół filialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego Słonowice, powiat Świdwin	Parafia Rzymskokatolicka p.w. MB Nieustającej Pomocy 78-300 Świdwin ul. Niedziałkowskiego 2	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy ołtarzu głównym i figurze Chrystusa Zmartwychwstałego (dezynfekcja i dezynsekcja , oczyszczenie z zabrudzeń, impregnacja wzmacniająca, naprawy stolarskie i snycerskie, uzupełnienie ubytków, wykonanie punktowań scalających)	4 000,00
14	OE-1160-DK/6/ES/09	Kościół parafialny p.w. MB Bolesnej Chociwel, powiat Stargard Szcz.	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB Bolesnej 73-120 Chociwel ul. Kard.A.Hlonda 9	Remont dachu nad nawą główną kościoła wraz z wymianą więźby dachowej, położenie nowej dachówki ceramicznej, obróbki blacharskie	40 000,00
15	OE-1160-DK/17/ES/09	Kościół filialny p.w. św Trójcy Rakowo, powiat Choszczno	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Jadwigi 73-240 Bierzwnik, Zieleniewo 40	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy barokowej ambonie (oczyszczenie powierzchni, zabezpieczenie odspojeń, polichromii i złoceń, impregnacja owadobójcza, usunięcie przemalowań, podklejenie gruntów)	15 000,00
16	OE-1160-DK/23/ES/09	Zabytkowy obiekt Młyn-Papiernia Barlinek, powiat Myślibórz	Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Dziedzictwa Narodowego "Młyn-Papiernia" 71-034 Szczecin, ul. Borówkowa 10	Prace remontowo-budowlane związane z remontem elewacji, odtworzeniem stolarki okiennej i drzwiowej, wykonaniem schodów wewnętrznych i zewnętrznych oraz ganku	35 000,00
17	OE-1160-DK/12/ES/09	Kościół filialny p.w. Niepokal. Poczęcia NMP Siedlice, powiat Łobez	Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Józefa 73-155 Węgorzyno Mieszewo 55	Konserwacja pełna i zachowawcza przy dwóch gotyckich rzeźbach nieokreślonych apostołów (usunięcie przemalowań, oczyszczenie powierzchni, impregnacja, kitowanie ubytków, rekonstrukcja polichromii, złoceń i srebrzeń	8 000,00

Dotacje 2009

poniedziałek, 10 sierpnia 2009 13:06

DOTACJE CELOWE
udzielone w 2009 roku

(od 1 stycznia do 30 czerwca)

przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
(Dz. U. nr 162 z 2003 r., poz. 1568) i rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 6 czerwca 2005r w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
(Dz.U.nr 112 z 2005 r. poz. 940, z późn. zm.)

lp	nr umowy	Obiekt	Wnioskodawca	Zakres prac	Kwota przekazanej dotacji
1	OE-1160-DK/3/ES/09	Kościół filialny p.w.św. Anny Ginawa 34, powiat Łobez	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Matki Bożej Różańcowej Storkowo 26b, 73-140 Ińsko	Kapitalny remont (skucie tynków, rozbiórka i wymiana ścian ryglowych, rozbiórka i wymiana elementów konstrukcji, pokrycia dachu, roboty dekarskie, osadzenie okien, renowacja stolarki drzwiowej, otynkowanie ścian, ułożenie posadzki)	37 000,00
2	OE-1160-DK/7/ES/09	Kościół parafialny p.w. św. Antoniego Padewskiego Osieki Koszalińskie, 76-003 Sucha Koszalińska	Parafia Rzymskokatolicka pw.św. Antoniego Padewskiego. 76-003 Sucha Koszalińska ul. Bałtycka 15	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy barokowej ambonie (odkurzenie i oczyszczenie, dezynsekcja drewna, usunięcie wtórnych przemalowań, impregnacja, uzupełnienie ubytków	20 000,00
3	OE-1160-DK/4/ES/09	Kościół parafialny p.w. św. Trójcy Żuków, powiat Pyrzyce	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Trójcy, Żuków 36 73-115 Dolice	Prace remontowe związane z wymianą pokrycia dachowego, wymiana rynien, rur spustowych, założenie instalacji odgromowej	31 000,00
4	OE-1160-DK/14/ES/09	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP Bobolice, powiat Koszalin	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP 76-020 Bobolice, ul. Kościelna 1	Prace konserwatorskie oraz restauratorskie przy neogotyckich organach (demontaż, oczyszczenie, dezynsekcja , remont obudowy, strojenie)	17 000,00
5	OE-1160-DK/5/ES/09	Nagrobek rodziny Gustava Toepfera-Cmentarz Centralny Szczecin	Gmina Miasto Szczecin 70-456 Szczecin, ul. A. Krajowej 1	Prace konserwacyjne - oczyszczenie kamienia, uzupełnienie ubytków, odsalanie, wypełnienie połączeń kamienia, rekonstrukcja krzyża, hydrofobizacja, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej	8 000,00
6	OE-1160-DK/9/ES/09	Kościół parafialny p.w. M.B. Królowej Polski Przelewice 108, powiat Pyrzyce	Parafia Rzymskokatolicka pw. M.B. królowej Polski Przelewice 108, 74-210 Przelewice	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy dwóch rzeźbach Eklezji i Synagodze (usunięcie przemalowań impregnacja, naprawy i rekonstrukcje snycerskie, rekonstrukcja złoceń i srebrzeń)	7 000,00
7	OE-1160-DK/16/ES/09	Zabytkowy budynek szkoły Zespołu Szkół Miejskich Nr 2 Wałcz	Gmina Miejska Wałcz 78-600 Wałcz, Plac Wolności 1	Prace konserwatorskie przy detalach architektonicznych elewacji frontowej gmachu (przy obramowaniach dawnego wejścia głównego z herbem miasta oraz przy zegarze słonecznym)	20 000,00
8	OE-1160-DK18/ES/09	Średniowieczne mury obronne (z Basztą Francuzką)	Gmina Maszewo 72-130 Maszewo, pl. Wolności 2	Remont więźby dachowej i pokrycia dachu-wymiana dachu wielospadowego, pokrycie z blachy miedzianej, umieszczenie murlat	40 000,00

Dotacje 2010

poniedziałek, 02 sierpnia 2010 00:00

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW W SZCZECINIE

ul. Kuśnierska 14 a, 70-536 Szczecin, tel./fax 91 433 70 66

www.wkz.szczecin.pl

DOTACJE CELOWE

udzielone w 2010 roku (od 1 stycznia do 30 czerwca 2010 roku)

przez

Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków

na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

(Dz. U. nr 162 z 2003 r., poz. 1568) i rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 6 czerwca 2005r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz.U nr 112 z 2005 r. poz. 940, z pozn. zm.)

Lp.	*Nr umowy*	*Obiekt*	*Wnioskodawca*	*Zakres prac*	*Kwota dotacji*
1	OE 304-DK/13/ES/10	**Kościół parafialny p.w. NMP Gwiazdy Morza** <u>Świnoujście</u>	Parafia Rzymskokatolicka p.w. NMP Gwiazdy Morza ul. Piastowska 11 72-600 Świnoujście	Prace remontowo-budowlane obejmujące odtworzenie-konstrukcji hełmu wieży, jego podstawy i poszycia montaż iglicy, obróbka dachu, konserwacja elewacji frontowej	**27. 000, 00**
2.	OE 304-DK/14/ES/10	**Kościół filialny p.w. Zwiastowania NMP** <u>Przywodzie,</u> **powiat Pyrzyce**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Trójcy, Żuków 36 73-115 Dolice	Prace konserwatorskie i restauratorskie - I etap prac przy polichromowanym stropie kościoła	**30. 000, 00**
3	OE 304-DK/12/ES/10	**Kościół parafialny p.w. Chrystusa Króla** <u>Sikorki,</u> **powiat Nowogard**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Chrystusa Króla Sikorki 13 72-200 Nowogard	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy przy fragmentach stall kościoła	**14. 000, 00**
4	OE 304-DK/3/ES/10	**Ołtarz boczny św. Barbary - wyposażenie kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP** <u>Tuczno</u>**, powiat Wałcz**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP ul. Moniuszki 1 78-640 Tuczno	Kontynuacja prac konserwatorskich i restauratorskich przy ołtarzu bocznym św. Barbary (rozpoczętych w 2008 i kontynuowanych w 2009 r.)	**13. 500, 00**
5.	OE 304-DK/7/ES/10	**Ambona ?wyposażenie kościoła parafialnego p.w. Najśw. Serca Pana Jezusa** <u>Kołbacz,</u> **powiat Gryfino**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Najśw. Serca Pana Jezusa ul. Warcisława 8 74-106 Kołbacz	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy schodach i balustradzie ambony kościoła	**6. 500, 00**

6.	OE 304-DK/4/ES/10	**Ołtarz główny-wyposażenie kościoła parafialnego p.w. M.B. Królowej Polski** **Przelewice, powiat Pyrzyce**	Parafia Rzymskokatolicka p.w M.B. Królowej Polski Przelewice 108 74-210 Przelewice	Prace restauratorskie przy ołtarzu głównym (z wył. rzeźb Eklezji i Synagogi)	**20. 000, 00**
7	OE 304-DK/10/ES/10	**Ambona-wyposażenie kościoła filialnego p.w. Św. Jana Chrzciciela** **Lubiesz, powiat Wałcz**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Katarzyny Marcinkowice 57 78-641 Marcinkowice	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy ambonie - kontynuacja prac. rozpoczętych w 2009 r.	**25. 500, 00**
8	OE 304-DK/5/ES/10	**Średniowieczny kościół parafialny p.w. św. Tomasza Apostoła** **Runowo, powiat Łobez**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Tomasza Apostoła Runowo 15 73-155 Węgorzyno	Remont dolnej części wieży kościoła - część dolna frontowa z cegły i kamienia. remont pokrycia dachowego należącego do wieży	**45. 000, 00**
9	OE 304-DK/15/ES/10	**Neogotycki ołtarz boczny Pięty Anielskiej-wyposażenie kościoła parafialnego p.w. św. Jana Chrzciciela** **Szczecin**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Jana Chrzciciela ul. Bogurodzicy 3a 70-400 Szczecin	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy ołtarzu bocznym Pięty Anielskiej - II etap prac. rozpoczętych w 2009 r.	**10. 000, 00**
10	OE 304-DK/6/ES/10	**Neogotyckie organy-wyposażenie kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP** **Bobolice, powiat Koszalin**	Parafia Rzymskokatolicka p.w Wniebowzięcia NMP ul. Kościelna 1. 76-020 Bobolice	Prace konserwatorskie, restauratorskie i rekonstrukcyjne przy organach wraz z prospektem organowym i szafą - II etap prac. rozpoczętych w 2009 r.	**18. 000, 00**
11	OE 304-DK/9/ES/10	**Dwie rzeźby późnogotyckie św. Anna Samotrzeć i św. Jan Chrzciciel-wyposażenie kościoła parafialnego p.w. Przem. Pańskiego** **Kolin, powiat Stargard Szczeciński**	Parafia Rzymskokatolicka p.w Przemienienia Pańskiego Kolin 36. 73-015 Dolice	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy dwóch późnogotyckich rzeźbach: św Anny Samotrzeć i św. Jana Chrzciciela	**13. 500, 00**
12	OE 304-DK/20/ES/10	**Kościół parafialny p.w. M.B. Szkaplerznej Wołczkowo, powiat Police**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. M B. Szkaplerznej ul. Lipowa 36 72-003 Wołczkowo	Wykonanie izolacji przeciwwilgociowej pionowej. ścian fundamentowych i opaski żwirowej wokół kościoła	**18. 000, 00**
13	OE 304-DK/19/ES/10	**Kościół parafialny p.w. św. Chrystusa Króla Kozielice, powiat Kamień Pomorski**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Chrystusa Króla Kozielice	Prace remontowe polegające na uzupełnianiu ubytków. oczyszczeniu i spoinowaniu murów. wzmacnianiu	**31. 500, 00**

			72-410 Golczewo	silnie osłabionej cegły zachodniej ściany wieży kościoła	
14.	OE 304-DK/21/10	**Kościół filialny p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła Kruszwin, powiat Myślibórz**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św M.B. Królowej Polski Golenice 70 A 74-300 Myślibórz	Prace remontowo-budowlane polegające na naprawie uszkodzeń podstawowych elementów budynku kościoła	**21. 000, 00**
15.	OE 304-DK/8/ES/10	**Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św. Stanomino, powiat Białogard**	Parafia Rzymskokatolicka p w Podwyższenia Krzyża Św. Stanomino 10 A 78-217 Stanomino	Prace konserwatorskie przy chrzcielnicy - II etap prac. rozpoczętych w 2009 r.	**18. 000, 00**
16.	OE 304-DK/17/ES/10	**Kościół filialny p.w. M.B. Gromnicznej Kraśnik, powiat Łobez**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Jana Chrzciciela Sielsko 27 73-155 Węgorzyno	Prace remontowo-konserwatorskie związane z rekonstrukcją grobowca *rodziny Possart* na cmentarzu przykoscielnym	**27. 000, 00**
17.	OE 304-DK/2/ES/10	**Zabytkowy obiekt ?Młyn-Papiernia? Barlinek, powiat Myślibórz**	Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Dziedzictwa "Młyn-Papiernia" ul. Borówkowa 10 71-034 Szczecin	Prace remontowo-budowlane obejmujące: -remont dachu nad trzonem -założenie rynien i rur spustowych na trzonie w części halowej	**27. 000,00**
18.	OE 304-DK/11/ES/10	**Ambona ?wyposażenie kościoła filialnego p.w. M.B. Częstochowskiej Krępcewo, powiat Stargard Szczeciński**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. M.B. Różańcowej Rzeplino 73-115 Dolice	Prace konserwatorskie i restauratorskie przy baldachimie oraz rzeźbach z korpusu i parapetu schodów ambony	**32. 000, 00**
19.	OE 304-DK/18/ES/10	**Kościół filialny p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika Nosibądy, powiat Szczecinek**	Parafia Rzymskokatolicka p w Św Józefa Oblubieńca NMP Mieszalki ul Główna 7 78-450 Grzmiąca	Prace budowlano-konserwatorskie obejmujące zabezpieczenie ścian wieży i ściany zachodniej nawy z tymczasową wymianą pokrycia dachowego oraz odtworzenie bębna latarni	**60. 000, 00**
20.	OE 304-DK/1/ES/10	**Barokowa ambona - wyposażenie kościoła parafialnego p.w. Św. Antoniego Osieki Koszalińskie, powiat Koszalin**	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Antoniego ul. Bałtycka 15 76-003 Osieki Koszalińskie	Prace konserwatorskie przy zabytkowej ambonie - II etap prac. rozpoczętych w 2009 r	**22. 000, 00**
21	OE 304-DK/16/ES/10	**Linia kolei wąskotorowej nr1056 Koszalin-Wąsk.-Bobolice na odcinku**	Towarzystwo Miłośników Koszalińskiej Wąskotorówki	Wymiana miejscowa podkładów kolejowych (bieżąca konserwacja)	**27. 000, 00**

		Koszalin Wąsk-Świelino, Koszalin	ul. Wenedów 24a/11 75-847 Koszalin	na odcinku Koszalin-Świelino km 0.000-30.200	
RAZEM:					**506. 500, 00**

następna »

Zał. 6

MUZEA, MUZEA REGIONALNE, MUZEA PRYWATNE – DZIAŁAJĄCE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

- dane ze stron internetowych, stan 01. 2011 r.

BARLINEK
Muzeum Regionalne
ul. Niepodległości 17, 74-320 Barlinek
tel. (0-95) 746 18 89
e-mail: muzeum_barlinek@o2.pl
www.it.barlinek.pl

CEDYNIA
Muzeum Regionalne
pl. Wolności 4, 74-520 Cedynia
tel./fax (0-91) 414 41 31
e-mail: muzeum@cedynia.pl
www.cedynia.pl

Prywatne Muzeum Etnograficzne
ul. Puławskiego 11, 74-520 Cedynia
właściciel Bartosz Bogdanowicz
e-mail: etnografiacedynia@poczta.onet.pl

DARŁOWO
Muzeum Zamek Książąt Pomorskich
ul. Zamkowa 4, 76-150 Darłowo
tel./fax (0-94) 314 23 51
e-mail: dyrektor@muzeumdarlowo.pl
www.muzeumdarlowo.pl

DZIEDZICE
Muzeum Wojskowości, Szkolnictwa i Wsi
Filia Muzeum Regionalnego w Barlinku
74-320 Dziedzice
tel. (0-95) 746 81 50
e-mail: spd@dziedzice.pl
www.dziedzice.org

GOZDOWICE
Muzeum Wojsk Inżynieryjnych
I Armii Wojska Polskiego w Gozdowicach
Gozdowie 1, 74-505 Mieszkowice
tel. (0-91) 414 52 10, 414 52 64
e-mail: zukmieszko@poczta.onet.pl

GRYFICE
Muzeum Narodowe w Szczecinie
Wystawa Nadmorskiej Kolei Wąskotorowej
ul. Błonie 2, 72-300 Gryfice
tel. (0-91) 384 55 96

Muzeum Ziemi Gryfickiej
ul. Niepodległości 53, 72-300 Gryfice
tel/fax (0-91) 384 26 88
e-mail: infogdk@o2.pl
www.gryfice.com.pl

KAMIEŃ POMORSKI
Muzeum Historyczne Ziemi Kamieńskiej
pl. Katedralny 7/7, 72-400 Kamień Pomorski
tel. (0-91) 382 23 73, kom 502064700
e-mail: archeokam@wp.pl
www.kamienpomorski.pl

Muzeum Kamieni
Filia Muzeum Mineralogicznego w Szklarskiej Porębie
Baszta i Brama Wolińska
ul. Słowackiego 1, 72-400 Kamień Pomorski
tel. (0-91) 382 42 43, kom. 607 870 880
e-mail: muzeumkamieni@gmail.com
www.sokolowski-muzea.pl

KOŁOBRZEG
Muzeum Oręża Polskiego
Oddział Dzieje Oręża Polskiego
ul. Emilii Gierczak 5, 78-100 Kołobrzeg
dyrektor mgr Paweł Pawłowski
tel. (0-94) 352 52 53
fax (0-94) 352 52 54
e-mail: mop@op.pl
www.muzeum.kolobrzeg.pl

Muzeum Oręża Polskiego
Oddział Historii Miasta
ul. Armii Krajowej 13, 78-100 Kołobrzeg
tel. (0-94) 352 52 53
fax (0-94) 352 52 54
e-mail: mop@op.pl
www.muzeum.kolobrzeg.pl

KOSZALIN
Muzeum w Koszalinie
ul. Młyńska 37-39, 75-420 Koszalin
tel. (0-94) 343 20 11, 343 20 82, 343 21 53
fax (0-94) 343 12 20
e-mail: mwk@muzeum.koszalin.pl
www.muzeum.koszalin.pl

Muzeum Włodzimierza Wysockiego
ul. W. Andersa 11/1a, 75-012 Koszalin
tel. (0-94) 342 44 21, kom. 605 572 117
e-mail: muzeumwysockiego@op.pl
www.wysotsky.com/koszalin

Muzeum Wody
ul. Rzeczna, 75-274 Koszalin
tel. (0-94) 342 29 38 w. 79
e-mail:monika.nieckarz@mwik.koszalin.pl
www.mwik.koszalin.pl

MIĘDZYZDROJE
Muzeum Przyrodnicze Wolińskiego Parku
Narodowego im. prof. Adama Wodziczki
ul. Niepodległości 3, 72-510 Międzyzdroje
tel. (0-91) 328 07 27
fax (0-91) 328 03 57
e-mail: lechzuzalek@poczta.onet.pl
www.wolinpn.pl

MIROSŁAWIEC
Muzeum Walk o Wał Pomorski
ul. Parkowa 1, 78-650 Mirosławiec
tel. (0-67) 259 50 23
tel./fax (0-67) 259 59 50
e-mail: okis.mc@wp.pl
www.okwm.yoyo.pl

MYŚLIBÓRZ
Muzeum Pojezierza Myśliborskiego
ul. Bohaterów Warszawy 74,
74-300 Myślibórz

tel. (0-95) 747 24 48
fax (0-95) 747 03 10
www.mysliborz.info.pl

NIECHORZE
Muzeum Rybołówstwa Morskiego
al. Bursztynowa 28, 72-350 Niechorze
tel./fax (0-91) 386 32 50
e-mail: muzeum@rewal.pl
www.muzeum.rewal.pl

STARGARD SZCZECIŃSKI
Muzeum w Stargardzie Szczecińskim
Rynek Staromiejski 2-4, 73-110 Stargard Szczeciński
tel. (0-91) 578 38 35
fax (0-91) 577 25 56
e-mail: info@muzeum-stargard.pl
www.muzeum-stargard.pl

STARY JAROSŁAW
Prywatne Muzeum Antyków i Rzeźb Ludowych z Terenu Ziemi Drawskiej w Starym Jarosławiu
Stary Jarosław 40, 76-150 Darłowo
właściciel Tadeusz Konieczny
e-mail: muzeum@op.pl
www.muzeum.staryjaroslaw.prv.pl

SZCZECIN
Muzeum Narodowe w Szczecinie
ul. Wały Chrobrego 3, 70-502 Szczecin
tel. (0-91) 431 52 61
fax (0-91) 434 26 56
e-mail: biuro@muzeum.szczecin.pl
www.muzeum.szczecin.pl

Muzeum Narodowe w Szczecinie
Oddział Galeria Sztuki Dawnej
ul. Staromłyńska 27, 70-561 Szczecin
tel. (0-91) 431 52 08, 431 52 00
fax (0-91) 431 52 04
e-mail: biuro@muzeum.szczecin.pl
www.muzeum.szczecin.pl

Muzeum Narodowe w Szczecinie
Oddział Muzeum Historii Szczecina
ul. ks. Mściwoja II 8, 70-533 Szczecin
tel. (0-91) 431 52 55, 431 52 56
e-mail: ratusz@muzeum.szczecin.pl
www.muzeum.szczecin.pl

Muzeum Narodowe w Szczecinie
Oddział Muzeum Sztuki Współczesnej
ul. Staromłyńska 1, 70-561 Szczecin
tel. (0-91) 431 52 52
fax (0-91) 434 78 94
e-mail: biuro@muzeum.szczecin.pl
www.muzeum.szczecin.pl

Muzeum Techniki i Komunikacji
Zajezdnia Sztuki
ul. Niemierzyńska 18A, 71-411 Szczecin
tel. (0-91) 424 01 14, 424 01 15
fax (0-91) 423 01 11
e-mail: biuro@muzeumtechniki.eu
www.muzeumtechniki.eu

Muzeum Literackie Książnicy Pomorskiej

ul. Podgórna 15/16, 70-205 Szczecin
tel. (0-91) 481 91 75
e-mail: ksiaznica@ksiaznica.szczecin.pl
www.ksiaznica.szczecin.pl

Muzeum Zamku Książąt Pomorskich
ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin
tel. (0-91) 812 14 17
fax (0-91) 434 79 84
e-mail: wystawy@zamek.szczecin.pl
www.zamek.szczecin.pl

Muzeum Archidiecezjalne
ul. ks. Kardynała Wyszyńskiego 19,
70-200 Szczecin
tel. (0-91) 433 90 94

Muzeum Geologiczne Uniwersytetu Szczecińskiego
ul. Mickiewicza 18, 70-383 Szczecin
tel. (0-91) 444 24 28
e-mail: petromin@univ.szczecin.pl
www.muzgeo.univ.szczecin.pl

Muzeum Historii Medycyny i Farmacji
Zakład Historii Medycyny i Etyki Lekarskiej
Pomorskiej Akademii Medycznej
ul. Rybacka 1, 70-204 Szczecin
tel. (0-91) 480 08 21
fax (0-91) 480 08 22
www.ams.edu.pl

SZCZECINEK
Muzeum Regionalne
ul. Szkolna 1, 78-400 Szczecinek
tel. (0-94) 374 09 77
e-mail: szczecinekmuz@pro.onet.pl
www.muzeum.szczecinek.pl

ŚWINOUJŚCIE
Muzeum Obrony Wybrzeża
Fort Gerharda przy latarni morskiej w Świnoujściu, 72-602 Świnoujście
właściciel Piotr Piwowarczyk
tel. 503741307
e-mail: kontakt@fort-gerharda.pl
www.fort-gerharda.pl

Muzeum Rybołówstwa Morskiego
pl. Rybaka 1, 72-600 Świnoujście
tel./fax (0-91) 321 24 26
e-mail: muzeum@fomet.com.pl
www.muzeum-swinoujscie.pl

WAŁCZ
Muzeum Ziemi Wałeckiej
ul. Pocztowa 14, 72-510 Wałcz
tel. (0-67) 258 25 91
e-mail: mzwwalcz@o2.pl
www.muzeum.walcz.pl

WOLIN
Muzeum Regionalne im. Andrzeja Kaube
ul. Zamkowa 24, 72-310 Wolin
tel. (0-91) 326 17 63
tel./fax (0-91) 326 20 19
e-mail: muzeum.wolin1@wp.pl
www.muzeumwolin.pl